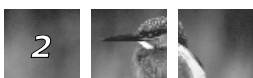

*Nota van Antwoord Vogelrichtlijn
deel 2*

Gebiedsspecifiek

Inhoud

Inleiding	5
1. Kaart en gebiedenoverzicht	6
2. LNV-regio Noord	9
Inhoud	10
Drents-Friese Woud	13
Fluessen/Vogelhoek/Morra	15
Groote Wielen	17
Lauwersmeer	19
Leekstermeergebied	21
Oudegaasterbrekken e.o.	23
Sneekermeer/Goëngarijpster poelen/Terkaplesterpoelen	25
Van Oordt's Mersken e.o.	27
Waddeneilanden, Noordzeekustzone, Breebaart	29
Witte en Zwarte Brekken en Oudhof	34
Zuidlaardermeergebied	35
Rottige Meenthe	38
3. LNV-regio Noord-west	39
Inhoud	40
Drontermeer	44
Eilandspolder	52
IJmeer	55
IJsselmeer	59
Ilperveld, Varkensland en Twiske	65
Ketelmeer en Vossemeer	67
Markermeer	75
Oostelijke Vechtplassen	79
Veluwemeer	84
Wolderwijd en Nuldernauw	93
Wormer- en Jisperveld	101
4. LNV-regio Oost	103
Inhoud	104
Arkemheen	106
De Wieden	108
Gelderse Poort	110

IJssel	113
Neder-Rijn	117
Sallandse Heuvelrug	120
Veluwe	122
Waal	
Zwarte Water en Overijsselse Vecht (ged.)	127
5. LNV-regio Zuidwest	129
Inhoud	130
Boezems Kinderdijk	133
Broekvelden/Vettenbroek (voorheen Reeuwijkse Plassen)	134
De Wilck	138
Donkse Laagten	140
Grevelingen	141
Haringvliet	145
Hollands Diep	148
Oudeland van Strijen	151
Veerse Meer	154
Voordelta	157
Voornes Duin	160
Westerschelde	163
Yerseke en Kapelse Moer	168
Zoommeer	170
6. LNV-regio Zuid	173
Inhoud	174
Brabantse Wal	176
Leenderbos en Groote Heide	181
Maasduinen	184
Weerter- en Budelerbergen	188

Inleiding

Voor u ligt deel twee van de Nota van Antwoord met betrekking tot de aanwijzing van 49 speciale beschermingszones in het kader van de Vogelrichtlijn. Dit deel geeft uitsluitend antwoord op gebiedsspecifieke zienswijzen.

Het grootste deel van de gemaakte opmerkingen en de gestelde vragen die in de zienswijzen naar voren werden gebracht, bleken tijdens de beantwoording niet uitsluitend betrekking te hebben op een specifiek gebied. Vaak waren ze van algemene aard en hadden de zienswijzen ook betrekking op andere gebieden. Deze algemene vragen en opmerkingen zijn beantwoord in de Nota van Antwoord, algemeen deel. Voor gebiedsspecifieke zaken is aanvullend deze Nota van Antwoord, gebiedsspecifiek deel, samengesteld.

De ingediende zienswijzen zijn gerangschikt per regio van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. U leest eerst een korte toelichting per aangewezen gebied, waarna de zienswijzen worden beantwoord. Bij deze beantwoording is de structuur van de Nota van Antwoord – algemeen deel gevolgd.

De definitieve besluiten, Nota van toelichtingen op de besluiten en de kaarten zijn overigens mede op basis van de ingediende zienswijzen op onderdelen gewijzigd ten opzichte van de ontwerpversie die in februari 1999 in procedure is gebracht.

Verder zijn een aantal gebieden niet aangewezen als speciale beschermingszone in het kader van de Vogelrichtlijn. Het betreft de gebieden: Oostzanerveld; Rottige Meenthe/Brandermeer; Esbeek-Netersel; Loonse en Drunense duinen; Strabrechtse Heide; Leudal en Linge Oevers. Het gebied Rottige Meenthe is wel aangewezen als Wetland. Het gebied Zeevang wordt met een gewijzigde begrenzing opnieuw in procedure gebracht.

Genoemde niet aangewezen gebieden kwalificeren thans niet meer als speciale beschermingszone. Een besluit tot definitieve aanwijzing wordt derhalve niet genomen. De vogelkundige waarden van deze gebieden worden in een 10-jaarlijkse monitoring gevolgd. Een periode van 10 jaar geeft voldoende informatie over de ecologische ontwikkelingen in deze gebieden. Na deze periode wordt de balans opgemaakt en kan een adequate afweging worden gemaakt of deze afgevallen gebieden alsnog aangewezen moeten worden. De ontvangen zienswijzen met betrekking tot de niet aangewezen gebieden zijn derhalve niet betrokken in deze Nota van Antwoord.

1. Speciale beschermingszones Vogelrichtlijn en/of Wetlands

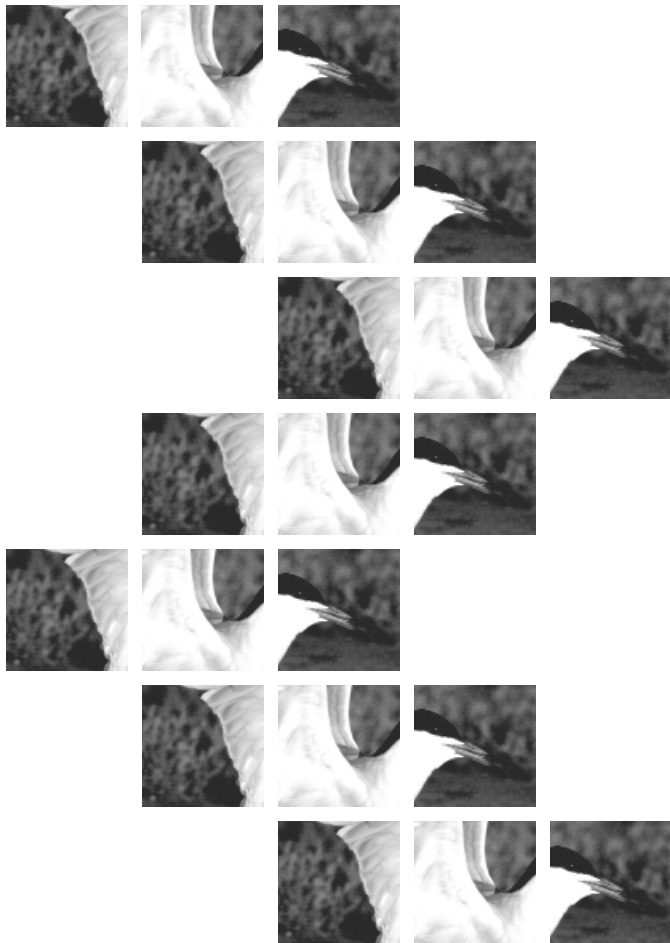
- 31 Drents-Friese Woud
- 32 Fluessen/Vogelhoek/Morra *
- 33 Groote Wielen
- 34 Lauwersmeer *
- 35 Leekstermeergebied *
- 36 Oudegaasterbrekken e.o. *
- 37 Sneekermeer/Goëngarijpster poelen/Terkaplesterpoelen *
- 38 Van Oordt's Mersken e.o.
- 39 Waddeneilanden, Noordzeekustzone, Breebaart *
- 40 Witte en Zwarte Brekken en Oudhof
- 41 Zuidlaardermeergebied *
- 42 Drontermeer *
- 43 Eilandspolder
- 44 IJmeer *
- 45 IJsselmeer *
- 46 IJperveld, Varkensland en Twiske
- 47 Ketelmeer en Vossemeer *
- 48 Markermeer *
- 49 Oostelijke Vechtplassen *
- 50 Veluwemeer *
- 51 Wolderwijd en Nuldernauw *
- 52 Wormer- en Jisperveld
- 53 Arkemheen
- 54 De Wieden *
- 55 Gelderse Poort * #
- 56 IJssel * #
- 57 Neder-Rijn * #
- 58 Sallandse Heuvelrug
- 59 Veluwe
- 60 Waal * #
- 61 Zwarte Water en Overijsselse Vecht (ged.) * #
- 62 Boezems Kinderdijk
- 63 Broekvelden/Vettenbroek (voorheen Reeuwijkse Plassen) *
- 64 De Wilck
- 65 Donkse Laagten
- 66 Grevelingen *
- 67 Haringvliet *
- 68 Hollands Diep *
- 69 Oudeland van Strijen
- 70 Veerse Meer *
- 71 Voordelta *
- 72 Voornes Duin *
- 73 Westerschelde *
- 74 Yerseke en Kapelse Moer
- 75 Zoommeer *
- 76 Brabantse Wal
- 77 Leenderbos en Groote Heide
- 78 Maasduinen
- 79 Weerter- en Budelerbergen
- W Rottige Meenthe

* Tevens aanwijzing als Wetland.

Worden betrokken bij de vervolgaanwijzingen van de Vogelrichtlijngebieden.

Daarnaast wordt het gebied Rottige Meenthe alleen als Wetland aangewezen.

LNV-regio Noord

2. Inhoud LNV-regio Noord

<i>Thema</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Pagina</i>
Gebied 31	Drents-Friese Woud	13
Thema 3-E	Begrenzing	13
Thema 4-A	Basisbescherming	14
Gebied 32	Fluessen/Vogelhoek/Morra	15
Thema 3-E	Begrenzing	15
Thema 4-A	Basisbescherming	15
Thema 4-B	Status in Structuurschema	16
	Groene Ruimte (SGR)	16
Thema 4-C	Experiment Gaasterland	16
Gebied 33	Groote Wielen	17
Thema 3-E	Begrenzing	17
Thema 4-A	Basisbescherming	17
Thema 4-C	Woningbouwplannen Bullepolder	18
Thema 4-C	Wetland en Habitatgebied	18
Gebied 34	Lauwersmeer	19
Thema 3-E	Begrenzing	19
Thema 4-A	Basisbescherming	20
Gebied 35	Leekstermeergebied	21
Thema 3-E	Begrenzing	21
Thema 3-F	Verschralingsbeheer	21
Thema 8-B	Tarraberging	22
Gebied 36	Oudegaasterbrekken e.o.	23
Thema 3-A	Naamgeving	23
Thema 3-E	Begrenzing	23
Thema 4-A	Basisbescherming	24
Thema 4-C	Ruilverkaveling Wonseradeel-Zuid	24

<i>Thema</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Pagina</i>
Gebied 37	Sneekermeer / Goëngarijsterpoelen / Terkaplesterpoelen en Akmarijp	25
Thema 3-E	Begrenzing	25
Thema 4-A	Basisbescherming	26
Thema 4-C	Ontwikkelingsvisie Sneek 2000-2005	26
Thema 5-I	Bevaarbaar houden van vaarwegen	26
Gebied 38	Van Oordt's Mersken e.o.	27
Thema 3-A	Naamgeving	27
Thema 3-E	Begrenzing	27
Thema 4-A	Basisbescherming	28
Gebied 39	Waddeneilanden / Noordzeekustzone / Breebaart	29
Thema 2-B	Draagvlak, dialoog en overleg	29
Thema 3-E	Informatief	29
Thema 3-E	Begrenzing	30
Thema 4-B	Relatie met PKB Waddenzee	31
Thema 4-C	Strijdigheid met Trilateraal Managementsplan en structuurvisie	31
Thema 4-C	Toepassing Natuurbeschermingswet	32
Thema 5-A	Jacht	32
Thema 5-A	Konijnenjacht Boschplaat	32
Thema 5-A	Historisch medegebruik	33
Thema 5-C	Recreatie en recreatieve ontwikkeling	33
Thema 6-A	Compensatie	33
Gebied 40	Witte en Zwarte Brekken en Oudhof	34
Thema 3-A	Begrenzing	34
Thema 4-A	Basisbescherming	34

<i>Thema</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Pagina</i>
Gebied 41	Zuidlaardermeergebied	35
Thema 3-E	Begrenzings	35
Thema 3-F	Verschralingsbeheer	35
Thema 4-C	Herinrichting Haren	36
Thema 5-C	Recreatie-ontwikkeling en Integraal Ontwikkelingsplan Zuidlaardermeer- gebied	36
Thema 5-C	Beschrijving recreatief gebruik	37
Gebied ?	Rottige Meenthe	38
Thema 3-E	Begrenzings	38
Thema 5-J	Overig	38

Gebied 31

Drents-Friese Woud

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincies Drenthe en Fryslân en behoort tot de gemeenten Westerveld en Midden Drenthe (provincie Drenthe) en Ooststellingwerf (provincie Fryslân). De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 6500 ha.

De speciale beschermingszone Drents-Friese Woud bestaat uit bossen, heide, stuifzanden en schrale graslanden die als geheel het leefgebied vormen van een aantal in artikel 4 van de Vogelrichtlijn bedoelde vogelsoorten. Het gebied is van groot belang als broedgebied voor diverse soorten vogels, en kwalificeert vanwege Wespandief, Zwarte specht, Boomleeuwerik en Grauwe klauwier.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-E Begrenzing

Begrenzing

Ik ben van mening (om diverse redenen) dat de begrenzing moet worden aangepast; geen agrarische gronden begrenzen c.q. afstand houden; geen recreatiebedrijven begrenzen c.q. afstand houden; waarom wordt Oude Willem in Drenthe wel begrensd en het aansluitende deel in Friesland niet?

Begrenzing lijkt onlogisch door "rafelrand"; waarom is niet de grens van het Nationaal Park aangehouden.

Mede op basis van de ontvangen zienswijzen zijn wijzigingen aangebracht in de begrenzing van het Drents Friese Woud. De jeugdherberg Us Blau Hiem en omgeving is niet in de definitieve aanwijzing betrokken, evenals een grotere aaneengesloten oppervlakte landbouwgebied in Oude Willem. Deze gronden behoren niet tot de biotoop van de kwalificerende soorten.

Het hanteren van landschapsecologische grenzen betekent in dit geval dat de grens van het Nationaal Park niet kan worden aangehouden. Het verklaart ook de grillige begrenzing.

Ten noordwesten van Veenhuizen zijn in aansluiting op het bos enkele percelen met ruigtevegetatie toegevoegd vanwege de aanwezigheid van broedparen van de Grauwe klauwier (een van de kwalificerende soorten).

Thema 4-A Basisbescherming

Basisbescherming

NLTO wijst er op dat er tussen de provincie Fryslân en de georganiseerde landbouw afspraken bestaan die zijn doorvertaald in het streekplan, waarbij de lichte basisbescherming voor de ruimtelijk begrensde netto-EHS (Ecologische Hoofdstructuur) zou komen te vervallen en de agrarische bestemming gehandhaafd blijft tot het moment van verwerving. De Vogelrichtlijn doet afbreuk aan deze afspraken. Op welke wijze denkt LNV hierover met de lagere overheden tot een oplossing te komen?

De aanwijzing van vogelrichtlijngebieden vindt plaats op basis van ornithologische criteria waarbij geen rekening kan worden gehouden met bedoelde afspraken. Er zijn geen redenen om aan te nemen dat handhaving van het huidige agrarisch gebruik strijdig is met de Vogelrichtlijn. Ook intensivering is niet op voorhand uitgesloten.

Gebied 32

Fluessen/Vogelhoek/Morra

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincie Fryslân en behoort tot de gemeenten Nijefurd en Gaasterlân-Sleat. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 2100 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij It Fryske Gea en Staatsbosbeheer en het water bij de Dienst der Domeinen.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Fluessen/Vogelhoek/Morra bestaat uit open water met riet- en graslanden en moeraszones. Het gebied kwalificeert als speciale beschermingszone en als watergebied van internationale betekenis vanwege het voorkomen van de Brandgans.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-E Begrenzing

Begrenzing

Ik ben van mening (om diverse redenen) dat de begrenzing moet worden aangepast; geen agrarische gronden begrenzen c.q. afstand houden.

Oeverlanden en graslanden binnen de begrenzing brengen.

Mede op basis van de ontvangen zienswijzen zijn wijzigingen aangebracht in de begrenzing van het gebied Fluessen/Vogelhoek/Morra. In de uiterste westhoek (ten noordoosten van Koudum) vindt een kleine grenscorrectie plaats waardoor een graslandperceeltje buiten de begrenzing blijft.

In het noordelijk deel worden ten zuiden van Gaastmeer enkele oeverstrookjes binnen de begrenzing opgenomen. Daarmee wordt een logische afronding van het gebied met het aanliggende oeverland bereikt.

Thema 4-A Basisbescherming

Basisbescherming

De opmerking van de NLTO met betrekking tot de basisbescherming en de reactie daarop zijn eveneens op dit gebied van toepassing. Zie hiervoor het antwoord bij het Drents Friese Woud.

Thema 4-B Status in Structuurschema Groene Ruimte (SGR)

Hoofdfunctie recreatie en toerisme

In het SGR geldt voor het gebied een hoofdfunctie voor recreatie en toerisme; natuur is nevenschikt. SGR biedt ook ontwikkelings- en uitbreidingsmogelijkheden voor recreatie. De Vogelrichtlijn past hier niet in.

De kwalificatie als speciale beschermingszone in het kader van de Vogelrichtlijn is gebaseerd op louter ornithologische waarden. Ontwikkelings- en uitbreidingsmogelijkheden voor de recreatie zijn niet op voorhand uitgesloten. Zie ook onder 5C in de Algemene Nota van Antwoord.

Thema 4-C Experiment Gaasterland

Niet zorgvuldig handelen

Wij vinden dat de aanwijzing het plan van aanpak voor het experiment Gaasterland doorkruist en dat geen rekening wordt gehouden met eerder met LNV gemaakte afspraken. Dit beschouwen wij als een overval en het getuigt niet van zorgvuldig handelen.

De aanwijzing in het kader van de Vogelrichtlijn staat los van de uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur in Gaasterland. De afspraken die LNV met de streek heeft gemaakt over de aanpak in Gaasterland gelden nog steeds. De Vogelrichtlijn doorkruist dit niet.

Gebied 33

Groote Wielen

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Fryslân en behoort tot de gemeenten Leeuwarden en Tytsjerksteradiel. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 600 ha. De speciale beschermingszone Groote Wielen bestaat uit een open veenweidegebied met een viertal aaneengesloten waterplassen (Groote Wielen, Houtwielen, Sierdswiel en Rijd). Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij It Fryske Gea.

Het gebied is van groot belang vanwege de aanwezigheid van open water, moeras en graslanden die als geheel het leefgebied vormen van een aantal in artikel 4 van de Vogelrichtlijn bedoelde vogelsoorten. Als geheel vormt het het leefgebied van soorten van Bijlage I (art. 4.1) en fungeert het tevens als broedgebied, overwinteringsgebied en rustplaats in de trekzone van andere trekvogelsoorten. Het kwalificeert vanwege Kolgans, Brandgans en Smient.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-E Begrenzing

Uitbreiding

Gebied uitbreiden met Bouwepet, Ottema Wiersma reservaat, Sippenfennen, Kromme Aal.

Mede op basis van de ontvangen zienswijzen zijn wijzigingen aangebracht in de begrenzing van het gebied Groote Wielen. Het gebiedje De Kromme Aal wordt binnen de begrenzing opgenomen omdat het onderdeel uitmaakt van de biotoop van de kwalificerende soorten.

De aanwijzing van het gebied met Bouwepet, Ottema Wiersma reservaat en Sippenfennen is nu niet aan de orde. De biotoop van de voorgestelde uitbreiding betreft op dit moment een andere dan die van de vogels waarvoor het gebied Groote Wielen zich kwalificeert. Het gebied Bouwepet, Ottema Wiersma reservaat en Sippenfennen als zodanig kwalificeert zich niet als speciale beschermingszone.

Thema 4-A Basisbescherming

Basisbescherming

De opmerking van de NLTO met betrekking tot de basisbescherming en de reactie daarop zijn eveneens op dit gebied van toepassing. Zie hiervoor het antwoord bij het Drents Friese Woud.

Thema 4-C Woningbouwplannen Bullepolder

Externe werking

Wij vinden dat het plan van de gemeente Leeuwarden voor woningbouw in de Bullepolder geen doorgang mag vinden in verband met de externe werking.

De gemeente Leeuwarden beziet op dit moment de mogelijkheden woningbouw in de Bullepolder. Eerst dient vastgesteld te worden of woningbouw leidt tot significante gevolgen. Bepalend daarbij is of de functie van Grootte Wielen als rustgebied voor de kwalificerende soorten significant wordt aangetast. Om dit te kunnen bepalen dient conform de Vogelrichtlijn een passende beoordeling plaats te vinden. De Algemene Nota van Antwoord gaat in hoofdstuk 6 nader in op het afwegingskader dat moet worden toegepast.

Thema 4-C Wetland en Habitatgebied

Wetland en Habitatgebied

Naar onze mening komt Grootte Wielen ook in aanmerking om te worden aangewezen als Wetland (meer dan 250 ha water en moeras) en als Habitatgebied (aanwezigheid Noordse woelmuis).

Met het meetellen van de oppervlakte boezemland die 's winters onder water staat zou Grootte Wielen kunnen voldoen aan het Wetlandcriterium. Ook tijdelijk ondergelopen boezemlanden zijn te beschouwen als Wetlands in de zin van de Conventie. Een aanwijzing als Wetland is echter nu niet in procedure. Onderkend wordt dat Nederland een grote verantwoordelijkheid heeft voor de Noordse woelmuis. Bescherming van gebieden in het kader van de Habitatrichtlijn verloopt echter via een andere procedure en is nu niet aan de orde.

Gebied 34

Lauwersmeer

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen ter weerszijden van de grens tussen de provincies Fryslân en Groningen binnen het grondgebied van de gemeenten Kollumerland en Nieuwkruisland, Dongeradeel, Zuidhorn en De Marne. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 5800 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer en Vereniging Natuurmonumenten.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Lauwersmeer bestaat uit open water, een patroon van geulen en prielen, platen en landaanwinningswerken van de voormalige Lauwerszee. Sinds de afsluiting in 1969 heeft een ontwikkeling als zoetwaterbekken kunnen plaatsvinden. Spontane natuurontwikkeling heeft sindsdien in grote delen van het gebied plaatsgevonden waardoor in korte tijd een hoogwaardig natuurgebied is ontstaan met waardevolle vegetaties en fauna.

Het gebied kwalificeert als speciale beschermingszone vanwege het voorkomen van de Lepelaar, Kleine zwaan, Grauwe gans, Brandgans, Krakeend, Wintertaling, Pijlstaart, Slobeend, Wilde Zwaan, Bruine kiekendief, Grauwe kiekendief, Kemphaan en Reuzenster. Het gebied wordt aangemerkt als Wetland vanwege het voorkomen van drempeloverschrijdende aantallen watervogels.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-E Begrenzing

Begrenzing aanpassen

Ik ben van mening (om diverse redenen) dat de begrenzing moet worden aangepast.

Mede op basis van de ontvangen zienswijzen zijn wijzigingen aangebracht in de begrenzing van het gebied Lauwersmeer. Het Ballastplaatbos wordt buiten de begrenzing gelaten; dit bosgebied maakt geen deel uit van de biotoop van de kwalificerende vogelsoorten.

Met betrekking tot het verzoek om het gebied met Anjummerkolkten uit te breiden kan opgemerkt worden dat het hier landschapsecologisch gezien om een ander gebied gaat dan het Lauwersmeer. Ten opzichte van het moment van publicatie van de ontwerpbesluiten worden geen "nieuwe" gebieden meegenomen.

Het verzoek is gedaan om de grens van het Nationaal Park aanhouden. Omdat gekozen is voor landschapsecologische grenzen, is plaatselijk afgeweken van de begrenzing van het Nationaal Park.

Thema 4-A Basisbescherming

Basisbescherming

De opmerking van de NLTO met betrekking tot de basisbescherming en de reactie daarop zijn eveneens op dit gebied van toepassing. Zie hiervoor het antwoord bij het Drents Friese Woud.

Gebied 35

Leekstermeergebied

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincies Groningen en Drenthe en behoort tot de gemeenten Leek (provincie Groningen) en Noordenveld (provincie Drenthe). De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 1450 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer en Stichting Het Groninger Landschap

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Leekstermeergebied vormt samen met de omringende graslanden een uitgestrekt open landschap, waarin slechts hier en daar enkele opgaande elementen voorkomen. Op enkele plaatsen ten noorden en ten westen van het meer komen houtwallen en bosjes voor. Het gebied is in de winter van groot belang als foerageer- en rustplaats voor meerdere ganzensoorten en vervult een belangrijke functie als broedgebied voor weidevogels. Het kwalificeert vanwege de Kolgans.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-E Begrenzing

Begrenzing aanpassen

Gebied uitbreiden (diverse voorstellen).

Mede op basis van de ontvangen zienswijzen zijn wijzigingen aangebracht in de begrenzing van het Leekstermeergebied. Het gebied wordt uitgebreid met de Middelvennen en de gronden ten zuiden van De Bolmert; deze gronden behoren eveneens tot het foerageergebied van de Kolgans.

Voor het overige is er geen aanleiding de begrenzing van het ontwerpbesluit aan te passen.

Het verzoek is gedaan om een strook langs de A-7 niet te begrenzen in verband met het tracé van de eventuele Zuiderzeespoorlijn. Er zijn echter geen vogelkundige redenen waarom een zone langs de A7 buiten de begrenzing zou moeten blijven. Wèl is de zone langs de A-7 ten behoeve van de eventuele Zuiderzeespoorlijn als zodanig genoemd in de tekst van de toelichting.

Thema 3-F Verschrallingsbeheer

Negatief effect

Het gevoerde verschrallingsbeheer van de graslanden door Stichting Het Groninger Landschap leidt tot minder ganzen en weidevogels. Dit is strijdig met de Vogelrichtlijn.

Het beheer van het gebied richt zich voor het grootste deel op het in stand houden van een graslandbiotoop. Door een verdergaande vershraling zijn de foerageermogelijkheden voor ganzen en de broedmogelijkheden voor weidevogels de laatste jaren gewijzigd. Voor de beheerder is dit aanleiding nader onderzoek te plegen, dat tot aanpassing van het beheer kan leiden. Zie ook onder 5E5 Algemene Nota van Antwoord.

Thema 8-B Tarraberging

Tarraberging Mosterdpot

CSM wijst op verkregen toestemming (aanlegvergunning) voor tarraberging in De Mosterdpot. CSM is bereid tot een alternatieve locatie, mits de meerkosten hiervan ten laste van LNV komen.

De bereidheid om mee te werken aan een alternatieve locatie wordt op prijs gesteld. Mede gezien de natuurfunctie die in het kader van de herinrichting Roden-Norg aan de Mosterdpot is toegekend, doet de landinrichtingscommissie pogingen om binnen het landinrichtingsplan een oplossing te zoeken voor de tarraberging.

Gebied 36

Oudegaasterbrekken e.o.

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincie Fryslân en behoort tot de gemeenten Wymbritseradiel en Nijefurd. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 850 ha. Delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij It Fryske Gea en Staatsbosbeheer.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Oudegaasterbrekken e.o. bestaat uit een aantal met elkaar in verbinding staande meren en meertjes (Het Vliet, Rietmeer, Sipkemeer, Oudegaasterbrekken, Bombrekken, Vlakke Brekken, Het Hop, Ringwiel, De Grons, Zandige Grons, Zandmeer, Grootte Gaastmeer). Het gebied is van groot belang als een watergebied dat het leefgebied vormt van soorten van Bijlage I (art. 4.1) en tevens fungeert als overwinteringsgebied en rustplaats in de trekzone van andere trekvogelsoorten (art. 4.2). Het kwalificeert vanwege Brandgans en Kleine rietgans.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 3-A bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3 thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-A Naamgeving

Naamgeving

De naamgeving is niet correct. Ik stel voor het gebied aan te duiden als Plassen-gebied Oudega - Gaastmeer.

Aan de bestaande naam wordt de afkorting e.o. (en omstreken) toegevoegd. Hiermee is duidelijk geworden dat het gebied niet uitsluitend betrekking heeft op de Oudegaasterbrekken, zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de naamsbekendheid waaronder dit gebied in procedure is gebracht.

Thema 3-E Begrenzing

Begrenzing aanpassen

Ik ben van mening (om diverse redenen) dat de begrenzing moet worden aangepast; geen agrarische gronden begrenzen c.q. meer afstand houden. Gebied uitbreiden (diverse voorstellen).

Mede op basis van de ontvangen zienswijzen zijn wijzigingen aangebracht in de begrenzing van het gebied Oudegaasterbrekken e.o. De begrenzing blijft beperkt tot het water met de laaggelegen oeverlanden. De graslandgebieden behoren niet tot de landschapsecologische eenheid van dit gebied en blijven derhalve buiten beschouwing.

Aan de westzijde wordt ter hoogte van de Nijhuizumervaart het oeverland binnen de begrenzing getrokken. Het oeverland maakt landschapsecologisch onderdeel uit van het gebied.

Thema 4-A Basisbescherming

Basisbescherming

De opmerking van de NLTO met betrekking tot de basisbescherming en de reactie daarop zijn eveneens op dit gebied van toepassing. Zie hiervoor het antwoord bij het Drents Friese Woud.

Thema 4-C Ruilverkaveling Wonseradeel-Zuid

Ruilverkaveling Wonseradeel-Zuid

De aanwijzing doorkruist afspraken in het kader van de ruilverkaveling en het plan van toedeling.

Door de wijze waarop de begrenzing uiteindelijk heeft plaatsgevonden, is er geen spanning meer met het ruilverkavelingsplan.

Gebied 37

Sneekermeer/Goëngarijsterpoelen/Terkaplesterpoelen en Akmarijp

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincie Fryslân en behoort tot de gemeenten Sneek, Wymbritseradiel, Boarnsterhim en Skarsterlân. Delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 2300 ha.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Sneekermeer / Goëngarijsterpoelen / Terkaplesterpoelen en Akmarijp bestaat uit een aantal aaneengesloten wateren met omringende polders, oeverlanden en kaden. In het gebied komen grote aantallen water- en weidevogels in een grote verscheidenheid voor, waaronder verschillende ganzensoorten.

Het gebied kwalificeert als speciale beschermingszone vanwege Kemphaan, Kolgans, Brandgans en Smient en als Wetland vanwege het voorkomen van drempeloverschrijdende aantallen watervogels.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-E Begrenzing

Begrenzing aanpassen

Ik ben van mening (om diverse redenen) dat de begrenzing moet worden aangepast; geen agrarische gronden begrenzen c.q. meer afstand houden.

Kameleondorp uitzonderen.

Mede op basis van de ontvangen zienswijzen zijn wijzigingen aangebracht in de begrenzing van het gebied Sneekermeer/Goëngarijsterpoelen/Terkaplesterpoelen/Akmarijp. In het zuidoostelijk deel is in de omgeving van de Blauwgraslanden bij Akmarijp een duidelijke en herkenbare landschapsecologische begrenzing gezocht langs bestaande wegen en waterlopen. Daardoor komen enkele graslandpercelen te vervallen.

Zuidelijk van de Goëngarijsterpoelen wordt als grens de brede watergang aangehouden. Daardoor komen Anewiel en Scharrewiel met enkele graslandpercelen te vervallen. Er zijn twee kleine grenscorrecties doorgevoerd bij de brug van Heerezijl en ten noorden van Terhorne.

In de tekst van de toelichting bij het aanwijzingsbesluit wordt het eiland Grootzand (Kameleondorp) uitgezonderd. Daarmee geldt voor Grootzand eenzelfde aanpak als voor de recreatie-eilanden Starteiland en Schareiland. De drie eilanden zijn hoofdzakelijk recreatief ingericht. Gebleken is dat deze delen geen deel uit maken van het biotoop van de vogels in het gebied.

Thema 4-A Basisbescherming

Basisbescherming

De opmerking van de NLTO met betrekking tot de basisbescherming en de reactie daarop zijn eveneens op dit gebied van toepassing. Zie hiervoor het antwoord bij het Drents Friese Woud.

Thema 4-C Ontwikkelingsvisie Sneek 2000-2005

Ontwikkelingsvisie Sneek 2000-2005

Hoe zit het met de uitvoering van plannen en projecten die voortkomen uit de Ontwikkelingsvisie Sneek 2000-2005?

Nieuwe ontwikkelingen dienen te worden getoetst aan de voorschriften van artikel 6 van de Habitatrichtlijn en de van toepassing zijnde nationale regelgeving. Deze regels bevatten geen absolute verboden, maar vragen om een zorgvuldige besluitvorming met het oog op de aanwezige vogelkundige waarden. Overigens is zonder aanwijzing als speciale beschermingszone een dergelijke zorgvuldige besluitvorming ook nu al aan de orde op grond van het Structuurschema Groene Ruimte.

Hoofdstuk 5C van de Algemene Nota van Antwoord gaat in op recreatiemogelijkheden. Hoofdstuk 6 van de Algemene Nota van Antwoord gaat in op de ontwikkelingsmogelijkheden en het afwegingskader dat daarbij moet worden doorlopen.

Thema 5-I Bevaarbaar houden van vaarwegen

Bevaarbaar houden van vaarwegen

Het gebied kent belangrijke (beroeps)vaarwegen. Die moeten op diepte gehouden worden.

Bestaand gebruik, waaronder het op diepte houden van vaarwegen, blijft in principe in de huidige aard en intensiteit mogelijk. Voor intensivering en nieuwe ontwikkelingen geldt hetzelfde als bij het vorige punt is beschreven.

Gebied 38

Van Oordt's Mersken e.o.

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Fryslân en behoort tot de gemeente Opsterland. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 860 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer.

De speciale beschermingszone Van Oordt's Mersken e.o. bestaat uit beekdalgraslanden die als geheel het leefgebied vormen van een aantal in artikel 4 van de Vogelrichtlijn bedoelde vogelsoorten. Het vormt het leefgebied van een soort van Bijlage I (art. 4.1) en fungeert tevens als broedgebied, overwinteringsgebied, voedselgebied en rustplaats in de trekzone van andere trekvogelsoorten (art. 4.2). Het gebied kwalificeert vanwege Kolgans en Brandgans.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 3-A bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-A Naamgeving

Naamgeving

De naam Van Oordt's Mersken is onjuist. Deze naam is alleen van toepassing voor het gebied zuidelijk van de Boorne. Noordelijk van de beek geldt de benaming Rome/Zomerpolder.

Aan de bestaande naam wordt de afkorting e.o. (en omstreken) toegevoegd. Hiermee is duidelijk dat het gebied niet uitsluitend betrekking heeft op het reservaat van Staatsbosbeheer, zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de naamsbekendheid waaronder dit gebied in procedure is gebracht.

Thema 3-E Begrenzing

Begrenzing

Op basis van de ontvangen zienswijzen zijn geen wijzigingen aangebracht in de begrenzing van het gebied van Oordt's Mersken e.o.

Wèl is de zone langs de A-7 ten behoeve van de eventuele Zuiderzeespoorlijn als zodanig genoemd in de tekst van de toelichting. Voor wat betreft het tracé van de Zuiderzeespoorlijn zal t.z.t. het afwegingskader van de PKB Structuurschema Groene Ruimte (SGR) van toepassing zijn.

Selectie en begrenzing van de vogelrichtlijngebieden zijn bepaald op basis van vogelkundige waarden en criteria. Eigendomssituatie, gebruik en status spelen daarbij geen rol. Derhalve kan geen rekening worden gehouden met de mate van agrarisch gebruik.

De begrensde landbouwgronden vormen onderdeel van de biotoop van de kwalificerende ganzensoorten en vormen landschapsecologisch gezien één geheel met het reservaat van Staatsbosbeheer. Nog niet definitief vastgestelde bestemmingen kunnen geen rol spelen.

Thema 4-A Basisbescherming

Basisbescherming

De opmerking van de NLTO met betrekking tot de basisbescherming en de reactie daarop zijn eveneens op dit gebied van toepassing. Zie hiervoor het antwoord bij het Drents Friese Woud.

Gebied 39

Waddeneilanden / Noordzeekustzone / Breebaart

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincies Noord Holland, Fryslân en Groningen en behoort tot de gemeenten Schoorl, Den Helder, Zijpe, Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland, Schiermonnikoog, Dongeradeel, Delfzijl en Eemsmond. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 135000 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer en Vereniging Natuurmonumenten.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Waddeneilanden/Noordzeekustzone/Breebaart bestaat uit drie deelgebieden: de Waddeneilanden (Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog), de noordelijke Noordzeekustzone en polder Breebaart (tegen de Dollard). Het strekt zich uit van de kop van Noord Holland tot de Duitse grens. Het gebied bestaat overwegend uit kustwater, zandstranden en kustduinen. Ook kwelders, slikken en platen maken er deel van uit.

Het gebied is van groot belang als broed-, rust-, rui-, voedsel- en overwinteringsgebied voor veel soorten vogels en kwalificeert zich vanwege Roodkeelduiker, Parelduiker, Toppereend, Eidereend, Zwarte zee-eend, Zilverplevier, Kanoetstrandloper, Drieteenstrandloper, Bonte strandloper, Rosse grutto, Lepelaar, Kleine mantelmeeuw, Grauwe klauwier, Velduil, Bruine kiekendief en Blauwe kiekendief.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 2-B bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 2, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 2-B Draagvlak, dialoog en overleg

Gedragen implementatie

Dialoog en overleg is nodig om tot een gedragen implementatie van de Vogelrichtlijn te komen.

Het belang van draagvlak wordt onderkend. Naar verwachting draagt de op de eilanden gekozen aanpak (zie bij natuurbeschermingswet) hieraan bij.

Thema 3-E Informatief

Duinzoomgebied

Zijn het duinzoomgebied langs de Noordzeekust, het Amstelmeer en de Zuiderhaven reeds aangewezen?

Verschillende, daarvoor in aanmerking komende gebieden, zijn in het verleden, nadat concrete beleidsinvulling in het kader van de Natuurbeschermingswet had plaatsgevonden, ook als speciale beschermingszone in het kader van de Vogelrichtlijn aangewezen. De genoemde gebieden: duinzoomgebied langs de Noordzeekust, het Amstelmeer en de Zuiderhaven behoren daar echter niet toe.

Thema 3-E Begrenzing

Begrenzing aanpassen

Gebied uitbreiden met o.a. natuurgebiedjes langs de noordkust, met de polders op de eilanden, het hele duin- en bosgebied van Texel, met de landbouwgronden langs de kuststrook, met het water tot de 20 m dieptelijn, rand gemeente Wieringen, de duinen ten westen van Den Helder, de Grafelijkheidsduinen en Zwanenwater; bossen behoren niet tot de biotoop van de kwalificerende vogelsoorten.

Mede op basis van de ontvangen zienswijzen zijn wijzigingen aangebracht in de begrenzing van de Waddeneilanden, Noordzeekustzone en Breebaart. De grotere boscomplexen op Texel, Vlieland en Terschelling worden buiten de begrenzing gelaten; deze bossen maken geen deel uit van de biotoop van de kwalificerende vogelsoorten. Op Texel wordt ten noorden van de Mokbaai een terrein van Natuurmonumenten (Hoornder Nieuwland/De Petten) toegevoegd vanwege de vogelkundige betekenis van dit terrein. Ten noorden van Rottumeroog en Rottumerplaat blijft het gedeelte wat is gelegen in het zgn. betwiste gebied buiten de begrenzing, omdat daarover nog geen overeenstemming is bereikt met de Duitse autoriteiten.

Als toelichting kan nog het volgende worden opgemerkt bij voorstellen met betrekking tot gebieden die niet tot grensuitbreiding hebben geleid.

Kuststrook Groningen/Fryslân en eilandpolders: Deze gebieden worden aange-merkt als een andere landschapsecologische eenheid en kwalificeren alszondanig niet als speciale beschermingszone. Deze gebieden voldoen niet aan het 100 ha criterium (zie ook Algemene Nota van Antwoord onder 3D).

Natuurgebiedjes langs de kust: Als zuidgrens van de speciale beschermingszone (oude aanwijzing uit 1991 samen met de nieuwe aanwijzing) wordt de zee-werende dijk aangehouden. Dit heeft vanuit landschapsecologische overwegingen ook de voorkeur. Bij Breebaart is daarvan afgeweken, omdat voor deze polder het plan bestaat een verbinding met de Dollard te realiseren. De duinen ten westen van Den Helder en de Grafelijkheidsduinen kwalificeren niet om als speciale beschermingszone te worden aangewezen. Het Zwanenwater is in 1988 al aangewezen als speciale beschermingszone.

Naast de wens van gebiedsuitbreiding zijn ook gebiedsinperkingen voorgesteld onder andere met betrekking tot het gebied langs de Noordzeekustzone (terug te brengen tot de 3 mijlszone volgens de Mijnbouwwet) en het Nationaal Park Schiermonnikoog.

De voorstellen hebben om de volgende redenen niet tot grensaanpassingen geleid.

Noordzeekustzone: De grootste aantallen en dichtheden van de kwalificerende vogelsoorten houden zich op in een zone van 5 á 6 km uit de kust. Dit komt ongeveer overeen met een diepte van 15 m. De aanwezige *Spisula*-banken kunnen tot deze diepte als voedselbron door zee-eenden worden benut. Omdat de 15 m dieptelijn grillig verloopt en niet aan de oppervlakte is vast te stellen, is aansluiting gezocht bij de 3 mijlszone volgens het trilaterale samenwerkingsverband. Deze zone volgt bij benadering de 15 m dieptelijn.

Grens Nationaal Park: De huidige exclave binnen het Nationaal Park bestaat uit de biotoop van de kwalificerende soorten. Dit deel behoort daarom wel onderdeel te vormen van de speciale beschermingszone.

Thema 4-B Relatie met PKB Waddenzee

Situatie PKB Waddenzee

Met het van toepassing worden van art 6 Habitatrictlijn in het PKB-gebied Waddenzee (dat in 1991 reeds onder de Vogelrichtlijn is gebracht) is een nieuwe situatie ontstaan.

Afstemming over gebiedsbegrenzings dient plaats te vinden in de discussie over de PKB Waddenzee.

Artikel 6, lid 2, 3 en 4 van de Habitatrictlijn is inderdaad op een later moment van toepassing geworden voor het PKB-gebied Waddenzee. Ten tijde van de aanwijzing van het PKB-gebied als speciale beschermingszone in 1991 gold nog artikel 4, lid 4, eerste zin van de Vogelrichtlijn. In de praktijk is er echter geen verschil, omdat de feitelijke bescherming van het PKB-gebied geregeld wordt door de Natuurbeschermingswet en/of de PKB zelf.

Aanwijzingen in het kader van de Habitat- en Vogelrichtlijn vloeien voort uit internationale verplichtingen; de aanwezige internationaal belangrijke natuurwaarden zijn bepalend voor het vaststellen van de begrenzings. Ook de te doorlopen procedure is een geheel andere dan die van de PKB. Overigens wordt het streven naar gelijke begrenzings ondersteund.

Thema 4-C Strijdigheid met Trilateraal Managementsplan en structuurvisie

Strijdigheid met Trilateraal Managementsplan en structuurvisie

De Vogelrichtlijn is in tegenspraak met Verklaring Trilateraal Managementsplan Waddenzee en met de structuurvisie "Eenheid in verscheidenheid" (Schiermonnikoog).

De aanwijzing als speciale beschermingszone vindt plaats op basis van louter ornithologische criteria. Van een vermeende strijdigheid van het Managementsplan en structuurvisie kan derhalve geen sprake zijn.

In het Managementsplan staat opgenomen dat bepaalde activiteiten binnen zekere randvoorwaarden kunnen plaatsvinden. De aanwijzing in het kader van de Vogelrichtlijn brengt daar geen verandering in.

Thema 4-C Toepassing Natuurbeschermingswet

Toepassing Natuurbeschermingswet

Wordt op de eilanden nu ook de Natuurbeschermingswet van toepassing?

Door de eilandgemeenten wordt de mogelijkheid verkend om de richtlijn voortvloeiend op de Algemene Maatregel van Bestuur ex artikel 29 van de Natuurbeschermingswet door middel van het gemeentelijk instrumentarium te implementeren. De eilandgemeenten hebben dit voortvarend opgepakt en de resultaten van hun aanpak op 14 februari 2000 aangeboden aan de Staatssecretaris van LNV. Door middel van monitoring en evaluatie wordt de komende jaren het effect van de aanpak op de waddeneilanden gevolgd. Op een later moment zal in overleg met de eilandgemeenten en de provincie Fryslân nader worden bezien of er nog aanleiding bestaat om aanvullende beschermingsmaatregelen te treffen, bijvoorbeeld door delen van de eilanden onder de Natuurbeschermingswet te brengen.

Thema 5-A Jacht

Schade

Vanwege de specifieke situatie verzoek ik de koppeling met de Flora- en faunawet op de eilanden los te laten. Dit ook mede in verband met de schade die verwilderde katten aanrichten aan de vogelstand.

Het onderwerp van de jacht op de eilanden is de afgelopen periode meerdere malen onderwerp van gesprek geweest tussen het ministerie van LNV en bestuurders van de eilanden. Behoudens een algemeen aspect, namelijk dat de waddeneilanden qua cultuur en traditie de kenmerken vertonen van eilanden, is er geen argument aan de orde geweest die een uitzonderingspositie van de eilanden in relatie met de rest van het land zou kunnen onderbouwen. In bijzondere omstandigheden, b.v. bij schade door verwilderde katten, kan ontheffing worden verleend. Zie ook onder 5A in de Algemene Nota van Antwoord.

Konijnenjacht Boschplaat

De VOC vraagt aandacht voor de speciale vorm van jacht op konijnen op de Boschplaat; de bestaande uitsterfregeling dient gehandhaafd te blijven.

Binnen de huidige Jachtwetgeving is er geen mogelijkheid om deze vorm van jacht in stand te houden. Dit staat overigens geheel los van de aanwijzing in het kader van de Vogelrichtlijn. De VOC is hiervan reeds in kennis gesteld.

Thema 5-A Historisch medegebruik

Historisch medegebruik

Ik vraag met nadruk aandacht voor het historisch medegebruik in de aangewezen gebieden door de eilander bevolking.

Alhoewel het medegebruik op de eilanden in sommige gevallen specifiek anders is dan het medegebruik op de vaste wal, geldt op de eilanden eenzelfde benadering als voor alle andere aangewezen gebieden. Uitgangspunt daarbij is dat de huidige vorm van medegebruik geen beletsel is voor de in het gebied aanwezige vogelkundige waarden en om die reden in beginsel kan blijven plaatsvinden. Zie verder de hoofdstukken 5 en 6 van de Algemene Nota van Antwoord.

Thema 5-C Recreatie en recreatieve ontwikkeling

Streekplanaanduiding

Hoe verhoudt de aanwijzing van West-Terschelling zich tot de streekplanaanduiding van recreatie ontwikkelingskern?

In speciale beschermingszones en hun directe omgeving zijn recreatieve activiteiten en ontwikkelingen niet op voorhand uitgesloten. Hoofdstuk 5C van de Algemene Nota van Antwoord gaat nader op het aspect van de recreatie in. Hoofdstuk 6 van de Algemene Nota van Antwoord gaat in op de ontwikkelingsmogelijkheden en het afwegingskader dat daarbij moet worden doorlopen.

Thema 6-A Compensatie

Compensatie

De bijzondere situatie op de eilanden en de Waddenzee maakt het moeilijk om tot compensatie te komen. Hoe wordt daar mee omgegaan?

In de Algemene Nota van Antwoord wordt onder 6A1d nader op het compensatiebeginsel ingegaan. Strikte toepassing van het compensatiebeginsel is op de eilanden niet altijd mogelijk. Zo is er bijvoorbeeld op Vlieland geen cultuurruimte aanwezig waarin natuurwaarden gecompenseerd kunnen worden. Hetzelfde geldt voor de Waddenzee en de Noordzeekustzone. In dergelijke situaties wordt de oplossing in eerste instantie gezocht in enerzijds ontwikkelingen binnen strikte randvoorwaarden en anderzijds kwaliteitsverbetering op het gebied van natuur, landschap en milieu. Ook kan gedacht worden aan financiële compensatie.

Gebied 40

Witte en Zwarte Brekken en Oudhof

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Fryslân en behoort tot de gemeenten Wymbritseradiel, Sneek en Skarsterlân. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 430 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer. Voor het overige is het water in beheer bij de Dienst der Domeinen. De speciale beschermingszone Witte en Zwarte Brekken en Oudhof bestaat uit open water, moerassen en grasland, oeverlanden en kades.

Het gebied is van groot belang voor grote aantallen water- en weidevogels die in een grote verscheidenheid voorkomen, waaronder verschillende ganzensoorten. Het kwalificeert vanwege Kempphaan, Kleine rietgans en Slobeend.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-E Begrenzing

Begrenzing aanpassen

Ik ben van mening dat de begrenzing moet worden uitgebreid.

Mede op basis van de ontvangen zienswijzen zijn wijzigingen aangebracht in de begrenzing van Witte en Zwarte Brekken en Oudhof. Het oeverland aan de westzijde (op de hoek van de Wijmerts en de Zoolsloot) wordt binnen de begrenzing opgenomen. Daarmee wordt een logische afronding van het gebied met de aanliggende oeverlanden bereikt.

Thema 4-A Basisbescherming

Basisbescherming

De opmerking van de NLTO met betrekking tot de basisbescherming en de reactie daarop zijn eveneens op dit gebied van toepassing. Zie hiervoor het antwoord bij het Drents Friese Woud.

Gebied 41

Zuidlaardermeergebied

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincies Groningen en Drenthe en behoort tot de gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Haren en Tynaarlo. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 2100 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij Stichting Het Groninger Landschap.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Zuidlaardermeergebied bestaat uit een ondiep, natuurlijk meer met daaraan grenzende open, vochtige graslanden en andere oeverlanden en petgatencomplexen met praktisch geen bebouwing. Het gebied is van groot belang als broed-, foerageer-, overwinterings- en rustgebied in de trekzone van trekvogelsoorten en kwalificeert vanwege Kleine zwaan, Kolgans en Smient.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-E Begrenzungen

Begrenzungen aanpassen

Ik ben van mening (om diverse redenen) dat de begrenzing moet worden aangepast.

Mede op basis van de ontvangen zienswijzen wordt de begrenzing van het Zuidlaardermeergebied ten opzichte van het ontwerpbesluit als volgt gewijzigd. Er worden enkele kleine grenscorrecties in het zuidelijk deel van het gebied (bij De Bloemert en Meerzicht) doorgevoerd.

Het verzoek om uitbreiding van het gebied is op dit moment niet gehonoreerd. Wel zal de speciale beschermingszone te zijner tijd met de Onnerpolder worden uitgebreid, omdat deze polder een wezenlijk onderdeel vormt van de biotoop van de kwalificerende soorten. Aangezien het hier een substantiële uitbreiding betreft ten opzichte van het voorstel dat in procedure is gebracht, wordt deze uitbreiding nu niet doorgevoerd. Hiervoor wordt een nieuwe procedure gestart.

Thema 3-F Verschralingsbeheer

Negatief effect

Het gevoerde verschralingsbeheer van de graslanden door Stichting Het Groninger Landschap leidt tot minder ganzen/zwanen/smienten/weidevogels. Dit is strijdig met de Vogelrichtlijn.

Het beheer van het gebied richt zich voor het grootste deel op het in stand houden van een graslandbiotoop. Door een verdergaande verschraving zijn de foerageermogelijkheden voor ganzen/zwanen/smienten en de broedmogelijkheden voor weidevogels de laatste jaren gewijzigd. Voor de beheerder is dit aanleiding nader onderzoek te plegen, dat tot aanpassing van het beheer kan leiden. Zie ook onder 5E5 Algemene Nota van Antwoord.

Thema 4-C Herinrichting Haren

Herinrichting Haren

Door LNV zijn in het kader van de herinrichting toezeggingen gedaan. Wat blijft daar van over? Vrijwilligheidsbeginsel komt onder druk te staan. De Landinrichtingscommissie wil bevestiging dat aanwijzing geen gevolgen heeft voor de uitvoering van het landinrichtingsplan.

De aangewezen gronden zijn geheel gelegen binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur. Binnen de herinrichting Haren is het beleid er ook nu al op gericht deze gronden in eigendom te verwerven en over te dragen aan een natuurterreinbeherende organisatie. De aanwijzing als speciale beschermingszone verandert daar niets aan.

De aanwijzing heeft geen gevolgen voor de uitvoering van het landinrichtingsproject.

Thema 5-C Recreatie-ontwikkeling en Integraal Ontwikkelingsplan Zuidlaardermeergebied

Recreatie-ontwikkeling en Integraal Ontwikkelingsplan Zuidlaardermeergebied

Het Integraal Ontwikkelingsplan is een geïntegreerde visie met mogelijkheden voor recreatieve ontwikkelingen. Vogelrichtlijn is strijdig met enkele doelstellingen van dit plan en leidt op zijn minst tot vertraging. Is baggeren nog wel mogelijk? Hoe zit het met bereikbaarheid van een bedrijf midden in het gebied?

Een geïntegreerde visie op het Zuidlaardermeergebied, waarbij gezocht wordt naar een evenwichtige ontwikkeling van recreatie en natuur, is toe te juichen. Een dergelijke aanpak biedt goede mogelijkheden voor recreatieve ontwikkeling, ook in een speciale beschermingszone als het Zuidlaardermeergebied. Bij de uitvoering van het Integraal Ontwikkelingsplan dient wel het afwegingskader uit artikel 6 van de Habitatrichtlijn te worden doorlopen. Omdat het Zuidlaardermeergebied onderdeel is van de Ecologische Hoofdstructuur, dient bij de uitvoering van plannen nu ook al een soortgelijke afweging plaats te vinden. Een activiteit als baggeren is niet op voorhand uitgesloten. Hoofdstuk 5C van de Algemene Nota van Antwoord gaat in op recreatiemogelijkheden. Hoofdstuk 6 van de Algemene Nota van Antwoord gaat in op de ontwikkelingsmogelijkheden en het afwegingskader dat daarbij moet worden doorlopen.

De bereikbaarheid van gebouwen en bedrijven blijft gegarandeerd.

Beschrijving recreatief gebruik

In de toelichting staat ten onrechte dat er sprake is van grote recreatieve druk.

In de stukken die in procedure zijn gebracht stond geen opmerking over de recreatieve druk. Blijkbaar heeft men zich gebaseerd op een eerdere conceptversie van de toelichting. Overigens leent de toelichting zich niet voor een uitgebreide beschrijving van alle functies.

Gebied W

Rottige Meenthe

Dit Wetland is gelegen in de provincie Friesland en behoort tot de gemeente Weststellingwerf. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 1130 ha. Het Wetland bestaat grotendeels uit moerassen. Het gebied is van groot belang in verband met het voorkomen van kwetsbare of bedreigde planten- en diersoorten, en plantengemeenschappen, zoals kranswieren, blad- en levermossen, dagvlinders, zoetwatervissen, vogels en zoogderen.

Alleen Wetland

Uit de actualisatie van de telgegevens blijkt Rottige Meenthe/Brandemeer niet meer te kwalificeren als Vogelrichtlijngebied. Om die reden is de procedure voor de aanwijzing van dit gebied als speciale beschermingszone in het kader van de Vogelrichtlijn gestaakt. Op de meeste vragen en opmerkingen behoeft dan ook niet verder te worden ingegaan. Een deel van het gebied kwalificeert vanwege zijn bijzondere botanische waarden wel als Wetland. Om die reden heeft voor dit deel wel een aanwijzing als Wetland plaatsgevonden. De begrenzing van het Wetland blijft beperkt tot het gebied Rottige Meenthe (eigendom Staatsbosbeheer). De naam van het gebied is Rottige Meenthe.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 4-A bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 4-A Basisbescherming

Basisbescherming

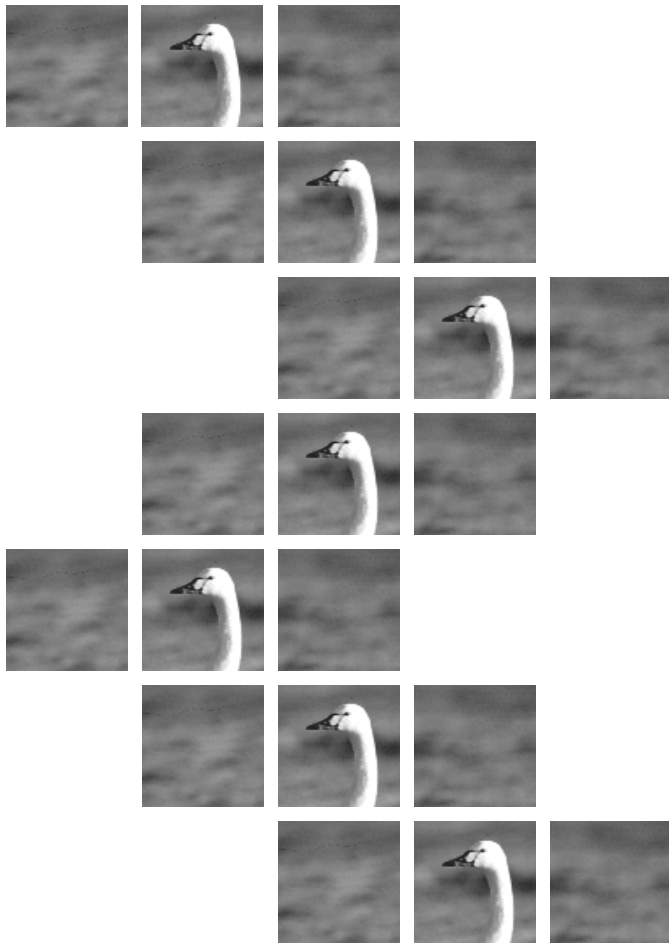
De opmerking van de NLTO met betrekking tot de basisbescherming en de reactie daarop zijn eveneens op dit gebied van toepassing. Zie hiervoor het antwoord bij het Drents Friese Woud.

Thema 5-J Overig

Noordse woelmuis

Rottige Meenthe leent zich goed voor herstel van populatie Noordse woelmuis in Overijssel. Wellicht zijn er mogelijkheden hiervoor LIFE subsidie te krijgen. VZZ is bereid hierover voorlichting te geven aan gemeenten en beheerders.

Onderkend wordt dat Nederland een grote verantwoordelijkheid heeft voor de Noordse woelmuis. Voor deze diersoort is een beschermingsplan in voorbereiding. De genoemde aspecten kunnen hierbij betrokken worden. Bij de aanwijzing als Wetland kunnen ze echter geen rol spelen.

LNV-regio Noord-West

3. Inhoud LNV-regio Noord-West

<i>Thema</i>	<i>Trefwoorden</i>	<i>Pagina</i>
Gebied 42	Drontermeer	44
Thema 2-B	Draagvlak	44
Thema 2-D	Procedure en voorbereiding besluitvorming	45
Thema 3-A	De ornithologische criteria	46
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	47
Thema 3-F	De telgegevens van vogels	48
Thema 4-A	Relatie met nationaal beleid	49
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden	49
Thema 5-F	Beperkingen voor ontgronding en zandwinning	50
Thema 5-I	Bestaande en nieuwe infrastructuur	51
Thema 6-A	Rechtsgevolgen	51
Gebied 43	Eilandspolder	52
Thema 2-C	Verstreckte informatie	52
Thema 3-A	De ornithologische criteria	52
Thema 3-D	Het beoordelingscriterium minimaal 100 ha natuurstatus	52
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	53
Thema 3-F	De telgegevens van vogels	53
Thema 5-A	Jacht	54
Thema 5-B	Landbouw	54
Gebied 44	IJmeer	55
Thema 2-B	Draagvlak	55
Thema 2-C	Verstreckte informatie	56
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	56
Thema 4-C	Verhouding tot overige regelgeving	57
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden	58
Gebied 45	IJsselmeer	59
Thema 2-B	Draagvlak	59
Thema 3-A	De ornithologische criteria	59
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	59
Thema 3-F	De telgegevens van vogels	62
Thema 4-B	Verhouding tot het Structuurschema Groene Ruimte	63
Thema 4-C	Verhouding tot overige regelgeving	63
Thema 5-B	Landbouw	63

<i>Thema</i>	<i>Trefwoorden</i>	<i>Pagina</i>
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden	63
Thema 5-J	Overig	64
Thema 6-A	Rechtsgevolgen	64
Thema 7-A	Omzetting in Nederlandse wetgeving	64
Gebied 46	Ilperveld, Varkensland en Twiske	65
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	65
Thema 3-F	De telgegevens van vogels	65
Gebied 47	Ketel - en Vossemeer	67
Thema 2-B	Draagvlak	67
Thema 2-D	Procedure en voorbereiding besluitvorming	67
Thema 3-A	De ornithologische criteria	68
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	69
Thema 3-F	De telgegevens van vogels	71
Thema 4-A	Relatie met nationaal beleid	71
Thema 4-C	Verhouding tot overige regelgeving	71
Thema 5-A	Jacht	72
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden	72
Thema 5-F	Beperkingen voor ontgronding en zandwinning	72
Thema 5-I	Bestaande en nieuwe infrastructuur	73
Thema 6-A	Rechtsgevolgen	73
Thema 7-A	Omzetting in Nederlandse wetgeving	74
Gebied 48	Markermeer	75
Thema 2-B	Draagvlak	75
Thema 2-C	Verstreckte informatie	75
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	76
Thema 3-F	De telgegevens van vogels	77
Thema 4-C	Verhouding tot overige regelgeving	77
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden	78
Thema 5-J	Overig	78

<i>Thema</i>	<i>Trefwoorden</i>	<i>Pagina</i>
Gebied 49	Oostelijke Vechtplassen	79
Thema 2-C	Verstreckte informatie	79
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	79
Thema 3-F	De telgegevens van vogels	82
Thema 5-B	Landbouwkundig gebruik	82
Thema 5-D	Bestaande en nieuwe visserij-activiteiten	83
Thema 7-D	Evaluatie	83
Gebied 50	Veluwemeer	84
Thema 2-B	Draagvlak	84
Thema 2-D	Procedure en voorbereiding besluitvorming	84
Thema 3-A	De ornithologische criteria	86
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	87
Thema 3-F	De telgegevens van vogels	88
Thema 4-A	Relatie met Nationaal beleid	89
Thema 5-A	Jacht	89
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden	89
Thema 5-E	Toezicht en beheer in Vogelrichtlijn gebieden	90
Thema 5-F	Beperkingen voor ontgronding en zandwinning	91
Thema 6-A	Rechtsgevolgen	91
Thema 7-A	Omzetting in Nederlandse wetgeving	92
Gebied 51	Wolderwijd en Nuldernaauw	93
Thema 2-B	Draagvlak	93
Thema 2-D	Procedure en voorbereiding besluitvorming	93
Thema 3-A	De ornithologische criteria	94
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	95
Thema 3-F	De telgegevens van vogels	97
Thema 4-A	Relatie met Nationaal beleid	98
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden	98
Thema 5-E	Toezicht en beheer in Vogelrichtlijn gebieden	99
Thema 5-F	Beperkingen voor ontgronding en zandwinning	100
Thema 6-A	Rechtsgevolgen	100
Thema 7-A	Omzetting in Nederlandse wetgeving	100

<i>Thema</i>	<i>Trefwoorden</i>	<i>Pagina</i>
Gebied 52	Wormer- en Jisperveld	101
Thema 2-C	Verstreckte informatie	101
Thema 3-D	Het beoordelingscriterium minimaal 100 ha natuurstatus	101
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	101
Thema 3-F	De telgegevens van vogels	102
Thema 5-B	Landbouw	102

Gebied 42

Drontermeer

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincie Flevoland, de provincie Overijssel en de provincie Gelderland, en behoort tot de gemeente(n) Dronten, Kampen en Oldebroek. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 600 ha.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Drontermeer bestaat uit een zoetwatermeer en moeras. Het gebied kwalificeert vanwege de Kleine Zwaan. De Kleine Zwaan is tevens te beschouwen als soort die bescherming behoeft op grond van de Wetlands-Conventie.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van antwoord-algemeen deel.

Thema 2-B Draagvlak

De verwachting wordt uitgesproken dat aanwijzing als speciale beschermingszone verstrekkende gevolgen kan hebben voor de wijze van onderhoud en beheer van de primaire waterkeringen en voor programma's voor dijkversterking. Vragen in hoeverre kustgebieden en dijken van belang zijn voor de vogelstand.

Vinden dat een toename van het recreatieve gebruik van dijken mogelijk moet blijven, zonder compenserende maatregelen.

Gaan ervan uit dat de taken met betrekking tot waterkering en waterhuishouding vallen onder artikel 6, lid 3 dan wel lid 4 van de Richtlijn. Indien er geen gevolgen zijn, dient dit eenduidig kenbaar te zijn uit het besluit en de daarbij behorende overwegingen.

De uitoefening van primaire taken van Waterschappen moet niet in financiële zin en in materiële zin worden beperkt.

De primaire waterkeringen, dijken inclusief stortbermen en steenbekledingen maken geen wezenlijk deel uitmaken van tot het leefgebied van de kwalificerende en overige vogelsoorten die op de genoemde meren voorkomen. De buitendijkse moerassige oever- en rietlanden zijn echter wel wezenlijk voor het leefgebied van belangrijke soorten, en daarom zijn die wel begrensd. In de toelichtingen bij de besluiten staan de belangrijke soorten vermeld, met daaraan toegevoegd de eisen die ze stellen aan het leefgebied.

De aanwijzing als speciale beschermingszone heeft in het algemeen geen gevolgen voor het beheer van rietbermen en buitendijkse gronden dat plaatsvindt binnen een privaatrechtelijk kader.

Primaire waterkeringen en waterschappen

Zorgvuldigheid

Het bestaande recreatieve gebruik van de dijken kan in het algemeen worden voortgezet indien het passend is binnen de bestaande wet- of regelgeving en/of is gebaseerd op een van overheidswege genomen besluit of verkregen toestemming. In geval van intensivering van het gebruik zal wanneer besluitvorming aan de orde is artikel 6 van de Habitatrichtlijn door het bevoegd gezag mee gewogen moeten worden.

De huidige primaire taken met betrekking tot het beheer van de waterkeringen en de waterhuishouding van de omliggende polders kunnen in beginsel worden voortgezet. Zie voorts hoofdstuk 6 (rechtsgevolgen) en hoofdstuk 8 (schadevergoeding) van de Nota van antwoord-algemeen deel van het ministerie van LNV.

Thema 2-D Procedure en voorbereiding besluitvorming

De voornemens tot aanwijzing als speciale beschermingszone moeten worden ingetrokken omdat er zwaarwegende bezwaren tegen zijn tegen de vergaande juridische gevolgen.

Gemist wordt de nodige zorgvuldigheid om:

- *Gewone beschermingszones in te stellen ex artikel 3, die goed aansluiten op de aanwijzing van Wetlands.*
- *In Europees verband opstellen van kwantitatieve normen voor de criteria a t/m d van artikel 4 lid 1 van de Vogelrichtlijn. Deze betreffen de nader aanduiding van kwetsbare vogelsoorten die voor extra bescherming in aanmerking komen.*

Aan het verzoek om de voornemens met betrekking tot genoemde meren in te trekken is geen gehoor gegeven. In dat verband wordt verwezen naar hoofdstuk 2 (met name 2D 'procedure en voorbereiding besluitvorming') van de Algemene Nota van antwoord van het ministerie van LNV.

De instelling van gewone beschermingszones is niet aan de orde. Nederland bleef volgens het Europese Hof van Justitie in gebreke met het aanwijzen van voldoende aantal en oppervlakte gebieden die voldoen aan artikel 4, lid 1 van de EU-Vogelrichtlijn. De besluiten over het aanwijzen van speciale beschermingszones hebben mede tot doel om te voldoen aan het arrest van het Hof.

De criteria a t/m d van artikel 4 lid 1 van de Vogelrichtlijn hebben betrekking op de categorieën van soorten die in de Bijlage 1 kunnen worden opgenomen, en niet op het proces van selectie van gebieden.

Procesaanpak

De huidige procedure zou moeten worden stopgezet. Een naar inhoud en proces betere aanpak voor de speciale beschermingszone aanwijzing wordt bepleit, onder verwijzing naar de bijgevoegde Algemene Zienswijze van mei 1999. In de Algemene Zienswijze wordt een alternatieve aanpak voorgesteld.

Een alternatieve aanpak is nu niet relevant, mede gelet op het arrest van het Europese Hof van Justitie.

Waterkwaliteit

De opmerking in de beschrijving bij de aanwijzing over de waterkwaliteit bij zwemgelegenheden doet niet terzake. Ook is de betekenis van de opmerking onder drinkwatervoorziening niet duidelijk.

De zienswijze wordt gedeeld. De toelichting bij het besluit is aangepast.

Thema 3-A De ornithologische criteria

Populatiepeil Kleine Zwaan

Het Drontermeer voldoet niet aan de criteria omdat de Vogelrichtlijn in artikel 4, lid 1 voorschrijft dat rekening gehouden moet worden met schommelingen en tendensen in het populatie peil, terwijl volgens vogeltellingen van RIZA de Kleine zwaan de afgelopen 11 jaar slechts 5 maal boven de 1% norm is gekomen.

Een andere begrenzing wordt voorgesteld. Er is geen bezwaar tegen het aanwijzen van het staatsnatuurmonument Drontermeer als speciale beschermingszone.

Het Drontermeer kwalificeert als speciale beschermingszone vanwege het voorkomen van drempel overschrijdende aantallen van de Kleine zwaan. Het gemiddelde seizoensmaximum was 2.1% van de internationale populatie gedurende 1993-1997. Zie voorts Nota van toelichting bij het aanwijzingsbesluit. Het beperken van de begrenzing tot het Staatsnatuurmonument komt onvoldoende tegemoet aan de eisen die de hiervoor genoemde watervogels aan hun leefgebied stellen.

Meest geschikte gebied

Waarom wordt het Drontermeer aangewezen als meest geschikt voor de instandhouding van de in Bijlage 1 genoemde vogelsoorten, en als meest geschikt broed-, rust- en/of ruigebied voor trekvogels?

Nederland heeft het begrip 'meest geschikt gebieden' uit artikel 4 lid 1 van de Vogelrichtlijn nader geoperationaliseerd in het begrip 'vijf belangrijkste gebieden' voor vogelsoorten van Bijlage 1 van de Vogelrichtlijn. Er is een tweede criterium van belang voor de selectie en begrenzing, namelijk dat minstens 1% van de biogeografische populatie van één of meer watervogelsoorten geregeld in het gebied moet verblijven. Het Drontermeer kwalificeert voor Kleine zwaan.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Belang rietkraag oude land

De rietkraag langs het oude land is van betekenis voor Roerdomp (1-2%) en Grote Karekiet (ca. 5% van de landelijke populatie).

Uit de geactualiseerde vogeltellingen is inderdaad gebleken dat de rietkraag van betekenis is als broedgebied voor de Grote Karekiet en Roerdomp. De begrenzing is daarop afgestemd.

Haven Elburg

Uit het besluit blijkt niet dat de meest geschikte gebieden zijn begrensd, omdat er geen informatie is gegeven op welke plaatsen de vogels die bescherming behoeven regelmatig en geconcentreerd verblijven. Graag nadere informatie over de directie omgeving van de afvaart haven in Elburg.

Het Drontermeer kwalificeert als speciale beschermingszone vanwege het geregeld voorkomen van drempel overschrijdende aantallen van de Kleine zwaan (gemiddeld seizoensmaximum 2.1% van de internationale populatie gedurende 1993-1997). Zie voorts Nota van toelichting bij het aanwijzingsbesluit.

De directe omgeving van de haven van Elburg is niet begrensd als speciale beschermingszone. Zie daarvoor de bij het besluit gevoegde kaart.

Omvang

Hoe groot is het totale gebied en hoeveel procent daarvan wordt aangewezen als speciale beschermingszone.

De oppervlakte van de speciale beschermingszone is vermeld in hoofdstuk 3 'gebiedsbeschrijving en begrenzing' van de toelichting bij de respectievelijke besluiten.

Kuststroken Flevoland

Het is onaanvaardbaar dat de kuststroken van Flevoland zijn begrensd omdat bedrijven hiermee rechtstreeks in de bedrijfsvoering worden getroffen.

De recreatie terreinen zijn voor wat betreft de landzijde niet begrensd als speciale beschermingszone. De speciale beschermingszone wordt ter plekke begrensd door de overgang van water naar de harde oever, de overgang van water naar strand, en van oeverzone naar strand. Zie voorts Nota van toelichting bij het aanwijzingsbesluit.

Gebiedsgericht beleid

Aanwijzing van de rietkragen langs het Drontermeer als beschermingszone is in strijd met afspraken in het gebiedsgericht beleid in het kader van Bestrijding Overmatige Algen groei Randmeren en de Integrale Inrichting Veluwe Randmeren (BOVAR/IIVR).

In het planproces BOVAR/IIVR is aandacht besteed aan de Vogelrichtlijn. De initiatiefnemer voor dit planproces zal bij de uitwerking van de bouwstenen daaraan tevens aandacht schenken.

Thema 3-F De telgegevens van vogels

Gegevens

Zijn er ook gegevens over de periode 1992-1998 als basis voor de gebiedskwalificatie zijn gebruikt, welke gegevens betreft dit, en waarom wijken deze af van de RIZA- gegevens (met betrekking tot Drontermeer, Kleine zwaan) en waarom daarover geen melding is gedaan.

Kunnen per speciale beschermingszone de telgegevens over de afgelopen 5 jaar getoond kunnen worden. Zo niet, op welke tellingen de aanwijzingen wel zijn gebaseerd.

Er zijn vogeltelgegevens gebruikt betreffende de periode 1993-1997. In de Randmeren wordt met meerdere telmethoden informatie verzameld: Vanaf de boot, vanaf de oever en vanuit de lucht.

Controle gegevens

In de ontwerp besluiten ontbreken kwalitatieve en kwantitatieve controleerbare ornithologische gegevens die een beoordeling en/of verificatie mogelijk maken van de wijze waarop de criteria zijn toegepast.

Aan de toelichting bij de besluiten zijn kwantitatieve en kwalitatieve ornithologische gegevens toegevoegd. De wijze waarop de criteria zijn toegepast is beschreven in de toelichting, en in de Nota Selectiecriteria en methode van begrenzing -onderdeel van de Algemene Nota van antwoord Vogelrichtlijn.

Voorkomen vogelsoorten

De beschreven vogelsoorten komen in de directe omgeving van het bedrijf niet voor.

De selectie en begrenzing van de speciale beschermingszones is gebaseerd op telgegevens.

Kleine Zwaan

Volgens het Rijksinstituut voor de Zuivering van Afvalwater en Integraal Zoetwaterbeheer zou het Drontermeer niet kwalificeren omdat de Kleine zwaan zich heeft verplaatst naar o.a. het Veluwemeer.

Het blijkt dat het gemiddelde aantal Kleine zwanen in de telperiode 2,1% van de bio- geografische populatie bedroeg. De aanwijzing voldoet dus aan de criteria.

Thema 4 Relatie met nationaal beleid

Recreatieontwikkeling

Het beleid is de doodsteek voor de recreatieontwikkeling in de Randmeren.

Algemene informatie over de gevolgen van de Vogelrichtlijn is gegeven in de Nota van antwoord, algemeen deel, paragraaf 4B.

Thema 5-C Recreatiemogelijkheden

Bootjes visserij en wadend vissen

Het gebruik door bootjes visserij en wadend vissen moet worden toegevoegd aan de toelichting.

Er is gekozen om het bestaande gebruik door sportvisserij en oeverrecreatie slechts summier te beschrijven in hoofdstuk 6 van de toelichting bij het besluit.

Doorvaarroute

Het Drontermeer is een gebied waar de recreatie zich kan ontwikkelen omdat het deel uitmaakt van de Randmeren in Flevoland. Ook is het een belangrijke doorvaarroute.

De Vogelrichtlijn beoogt de huidige vogelkundige waarden te waarborgen. Binnen deze context blijft de waterrecreatie mede van het nationale beleid.

Wat de ontwikkelingsmogelijkheden in het algemeen betreft wordt verwezen naar hoofdstuk 5C en met name vraag 5C7 van de Algemene Nota van antwoord van het ministerie van LNV..

Randmeren in kaart

Graag aandacht voor rapport 'De Randmeren in kaart' van Stichting Waterrecreatie IJsselmeer en Randmeren. Willen weten of die informatie wordt betrokken in de beschrijving van het recreatief gebruik.

Er is gekozen om het huidige gebruik slechts summier te beschrijven in de besluiten.

Integrale Inrichting Veluwe Randmeren

Het is wenselijk dat bij nadere invulling van de aanwijzing van de Veluwe randmeren rekening wordt gehouden met de uitkomsten van het project Integrale Inrichting Veluwe randmeren (IIVR). Wenst tevens nader overleg over een mogelijke differentiatie van het beschermings nivo per deelgebied, en wil weten in welk wettelijk kader de Vogelrichtlijn ingebed zal worden.

Stelt dat de in IIVR- kader (Integrale Inrichting Veluwe randmeren) voorgestelde kwaliteitsverbetering in de zin van verdieping voor de recreatievaart van de Veluwe randmeren onmogelijk wordt gemaakt.

Onder meer uit arresten van het Europese Hof van Justitie is gebleken dat speciale beschermingszones alleen geselecteerd en begrensd mogen worden op grond van vogelkundige criteria, met andere woorden vanuit het belang voor vogels. De ontwikkelingen zullen op hun passend zijn moeten worden beoordeeld.

Ligplaats boot

Graag ontheffing in verband met een ligplaats voor een boot.

Dit valt onder bestaand gebruik en blijft mogelijk. Tevens vallen jachthavens buiten de begrenzing van het gebied.

Thema 5-F Beperkingen voor ontgronding en zandwinning

Zand boven water

Er wordt verwacht dat zandwinning in de gebieden die zijn aangewezen in de nota 'Zand boven water' geen problemen zullen ondervinden van aanwijzing omdat dit vigerend beleid is.

Oppervlakte delfstoffen winning wordt als gebruiksfunctie genoemd in hoofdstuk 6 van de toelichtingen bij de besluiten. Mocht op enig moment blijken dat in een (deel van) de speciale beschermingszone toch een vorm van gebruik of beheer bestaat dat significant nadelige effecten heeft op de vogelkundige waarden dan moeten passende maatregelen worden genomen.

Grondstoffenvoorziening

Het bedrijf is voor de grondstoffenvoorziening volledig afhankelijk is van de Randmeren en verzoekt om rekening te houden met de economische en werkgelegenheidsbelangen in het algemeen, en het belang van de onderneming in het bijzonder.

In paragraaf 5F van de Nota van antwoord, algemeen deel wordt hierop ingegaan.

Vaarroute, beheers- en onderhoudswerkzaamheden

De vaarroute door deze Randmeren mag in verband met het grote maatschappelijke belang op geen enkele wijze beperkt mag worden in het gebruik. Beheers- en onderhoudswerkzaamheden moeten zonder meer kunnen worden uitgevoerd.

Het gebruik van de vaarwegen komt niet in het gedrang. Zie ook hoofdstuk 5 van de Nota van toelichtingen bij het besluit.

Thema 5-1 Bestaande en nieuwe infrastructuur

Hanzelijn

Bij de aanwijzing van het Drontermeer (en Vossemeer) dient rekening te worden gehouden met de mogelijke tracé's van de Hanzelijn, de N23, en van buisleidingen gezien het grote maatschappelijke belang.

De aanwijzing kan slechts gebaseerd worden op ornithologische criteria. Mogelijke tracé's dienen op grond van artikel 6 van de Habitatrichtlijn te worden getoetst. Soortgelijke afwegingsformules zijn opgenomen in de Planologische Kernbeslissing Structuurschema Groene Ruimte. Voor wat betreft de rechtsgevolgen in het algemeen en de definitie van 'zwaarwegend maatschappelijk belang' in het bijzonder wordt verwezen naar hoofdstuk 6 ('rechtsgevolgen') van de Nota van antwoord, algemeen deel.

Thema 6-A Rechtsgevolgen

Natuurontwikkelingsprojecten

Er kunnen mogelijk conflicten zijn tussen aanwijzing als speciale beschermingszone en natuurontwikkelingsprojecten.

In de Randmeren zijn meerdere natuurontwikkelingsprojecten aan de orde. Bij de aanleg van natuurontwikkelingsprojecten zal rekening worden gehouden met de instandhouding doelstellingen van de speciale beschermingszone.

Gebied 43

Eilandspolder

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Noord Holland en behoort tot de gemeenten Schermer en Graft-De Rijk. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 1450 ha. De speciale beschermingszone Eilandspolder bestaat uit graslanden, moeraszones en zoete wateren. Het gebied kwalificeert vanwege de Lepelaar en Smient.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van antwoord-algemeen deel.

Thema 2-C Verstreckte informatie

Bebouwing

Bebouwing etc. wordt in de tekst weliswaar uitgesloten, maar dit moet ook in de kaart duidelijk worden.

Bebouwing, verhardingen, recreatiecomplexen en andere terreindelen die kennelijk niet behoren tot het leefgebied van de kwalificerende soorten behoren niet tot de speciale beschermingszone. Waar mogelijk is dit in het kaartbeeld tot uitdrukking gebracht.

Thema 3-A De ornithologische criteria

Criteria

Het gebied voldoet niet aan de gestelde criteria.

Uit de vogelgegevens kan worden afgeleid dat de kwalificerende soorten in zodanige aantallen in het gebied aanwezig zijn dat een aanwijzing als speciale beschermingszone is gerechtvaardigd.

Thema 3-D Het beoordelingscriterium minimaal 100 ha natuurstatus

Landschappelijk en ecologische eenheid

Het gebied is geen landschappelijke en ecologische éénheid en er is geen aanéengesloten oppervlakte van 100 ha in eigendom van een natuurbeschermingsorganisatie.

Uit de leefgebiedsomschrijving van de kwalificerende soorten kan worden geconcludeerd dat de Eilandspolder als één landschappelijke en ecologische eenheid kan worden beschouwd. Staatsbosbeheer bezit in het gebied ca. 670 ha en de stichting het Noord-Hollands Landschap ca. 335 ha.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Polder Mijzen

Tot het gebied Eilandspolder wordt ook de polder Mijzen gerekend. Tussen de Mijzen en de Eilandspolder ligt het dorp Schermerhorn en ook de provinciale weg N243, waardoor dit duidelijk twee aparte gebieden zijn.

Polder Mijzen kwalificeert niet op basis van de criteria en maakt geen onlosmakelijk deel uit van de landschapsecologische eenheid Eilandspolder. De polder Mijzen is, anders dan Eilandspolder geen veenpolder, maar een kleipolder met deels ook een andere vogelbevolking dan de Eilandspolder. De polder wordt in het zuiden begrensd door het dorp Schermerhorn, de provinciale weg N243 en de daartussen liggende tuingronden. Ook het waterhuishoudkundig systeem sluit niet aan op dat van de Eilandspolder. De begrenzing van de speciale beschermingszone Eilandspolder is aangepast. De polder Mijzen behoort daar niet meer toe.

Veenweide-gebieden in Noord-Holland

Mist bij de aanwijzing belangrijke natuurgebieden als Westzijderveld, Reefgebied en Guisveld.

De genoemde gebieden voldoen, hoewel ze zeker van belang zijn voor vogels, niet aan de criteria om ze als speciale beschermingszone in het kader van de Europese Vogelrichtlijn aan te wijzen.

Thema 3-F De telgegevens van vogels

Jachthaven de Meermolen

Het voorkomen van de kwalificerende vogels in de directe omgeving van de Jachthaven de Meermolen wordt ter discussie gesteld.

Een nader onderzoek naar het voorkomen van de kwalificerende soorten in de Eilandspolder heeft geleid tot een aanpassing van de begrenzing van de speciale beschermingszone, waarmee nauwkeurig is aangesloten op het te beschermen leefgebied van deze soorten. Uw bedrijf maakt geen deel uit van de speciale beschermingszone.

Eilandspolder

In de Eilandspolder worden de benodigde aantallen Smienten niet gehaald.

Uit de vogeltelgegevens kan worden afgeleid dat de kwalificerende soorten (Smient), in zodanige aantallen in het gebied aanwezig zijn dat de aanwijzing gerechtvaardigd is.

Schadebestrijding

Thema 5-A Jacht

Verzoek om de jachtmogelijkheid op Smienten open te laten in verband met schadebestrijding.

Met betrekking tot de door u genoemde Smient is besloten om de jacht daarop te sluiten en in principe ook geen ruimte te geven voor bestrijding van schade door deze vogelsoort.

Voor een tegemoetkoming in schade aangericht door Smienten kan een beroep op het Jachtfonds worden gedaan (Dit staat overigens los van de aanwijzing speciale beschermingszones).

Landbouw en infrastructuur

Thema 5-B Landbouw

Er zullen zodanige vogelpopulaties ontstaan dat de aangrenzende Beemster ook vogelrichtlijngebied wordt met mogelijke beperkingen voor landbouw en infrastructuur.

Speciale beschermingszones worden aangewezen wanneer gebieden zodanige aantallen van de kwalificerende soorten herbergen dat zij aan de selectiecriteria voldoen. Het karakter van de Beemster is zodanig verschillend van dat van de Eilandspolder dat de daar voorkomende soorten, zoals de Smient niet in kwalificerende aantallen in de Beemster zijn te verwachten.

Gebied 44

IJmeer

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland is gelegen in de provincies Noord Holland en Flevoland en behoort tot de gemeenten Waterland, Amsterdam, Diemen, Muiden en Almere. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 7400 ha.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, IJmeer bestaat uit een uitgestrekt zoetwatermeer. Het gebied kwalificeert vanwege Kuifeend, Tafeleend en Nonnetje. Het gebied wordt tevens aangemerkt als Wetland vanwege drempeloverschrijdende aantallen watervogels.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van antwoord-algemeen deel.

Thema 2-B Draagvlak

Bestemmingsplannen Landelijk Gebied en Markermeer

Er is geen bezwaar tegen de aanwijzing, omdat de verplichtingen die voortvloeien uit de aanwijzing in overeenstemming zijn met het huidige rijksbeleid zoals neergelegd in het Structuurschema Groene Ruimte.

Dit betekent dan ook geen belemmering voor bestemmingsplannen Landelijk Gebied en Markermeer.

De gebieden die zijn aangewezen als speciale beschermingszones onder de Vogelrichtlijn, vallen voor het overwegende deel ruimtelijk samen met de kerngebieden (Ecologische Hoofdstructuur) als bedoeld in het Structuurschema Groene Ruimte. Afwijkingen voor ontwikkelingen in deze gebieden vinden dan ook conform de afwegformules uit het Structuurschema Groene Ruimte plaats.

Multifunctionaliteit IJsselmeer

De voorgenomen aanwijzing wordt ondersteund omdat de vogelbescherming goed inpasbaar is in het multifunctionele (scheepvaart, recreatie, visvangst) karakter van het IJsselmeer (inclusief Markermeer en IJmeer).

In het algemeen kunnen bestaande activiteiten worden gecontinueerd.

Boezembemaling

In een binnendijkse strook van ons waterschapsgebied ligt een potentiële plek waar de boezembemaling van Waterland kan geschieden. In principe moet dit veiliggesteld worden.

Primaire taken van Waterschappen en Rijkswaterstaat komen niet in het gedrang. Echter bij nieuwe ontwikkelingen met mogelijk significante effecten op vogelkundige waarden zal eerst een belangenafweging moeten plaatsvinden. Deze gang van zaken wijkt niet af van de algemene Nederlandse bestuurspraktijk, zoals neergelegd in het Structuurschema Groene Ruimte.

Thema 2-C Verstreckte informatie

Beschrijving en kaartbeeld

De beschreven begrenzing en het kaartbeeld komen niet overeen. Uit de kaart valt op te maken dat het PEN-eiland, Diemerzeedijk en polder IJdoorn deel uitmaken v/d speciale beschermingszone, terwijl de tekst aangeeft dat de grens tussen water en land bepalend is. Stemmen in met het kaartbeeld, verzoeken ontwerp-besluit aan te vullen.

IJdoorn, Diemerzeedijk en Pen-eiland maken geen deel uit van de speciale beschermingszone omdat ze geen deel uitmaken van het leefgebied van de kwalificerende soorten. De grens tussen land en water wordt aangehouden. De kaart is aan de tekst aangepast, zie tevens Nota van toelichting van het besluit.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Kustgebieden en dijken

Wat is het belang van kustgebieden en dijken voor de vogelstand?

Kustgebieden en luwten achter dijken zijn belangrijke foerageer-, rust- en rui-gebieden. Voor de biotoopbeschrijvingen van de kwalificerende in het betreffende gebied wordt verwezen naar de besluiten. Dijken zelf maken geen deel uit van speciale beschermingszones.

IJburg

Valt IJburg buiten speciale beschermingszone IJmeer? (i.v.m. bestemmingsplan)

De woningbouwlocatie IJburg ligt buiten de speciale beschermingszone IJmeer. Besluitvorming over de realisering van de woningbouwlocatie heeft plaatsgevonden via de PKB-procedure in het kader van de VINEX. In het vervolg daarop is een plan van aanpak ROM-IJmeer opgesteld en geformaliseerd in de, mede door het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij ondertekende, bestuursovereenkomst van 13 juni 1996. Hierin zijn maatregelen voorzien om de teloorgang van natuurwaarden te compenseren.

Recreatiegebied Marina Muiderzand

Recreatiegebied Marina Muiderzand buiten speciale beschermingszone en 100 m randzone houden.

Jachthavens inclusief een zone van 100 meter maken geen deel uit van de speciale beschermingszones. Voor de exacte begrenzing wordt verwezen naar de Nota van toelichting van het besluit.

Structuurplan Almere

Op kaart wordt een alternatieve begrenzing voorgesteld op basis van het structuurplan Almere (1983) en enkele bijzondere projecten.

De ontwerp begrenzing wordt gehandhaafd.

Cultuurhistorie

Horen cultuurhistorische zones binnen de begrenzing?

Beschermd dorpsgezicht Muiderberg, wordt in procedure gebracht (begrenzing loopt voor een deel langs kustlijn).

Beschermd stadsgezicht Muiden (noordelijke begrenzing loopt door IJmeer).

Beschermd dorpsgezicht Durgerdam (zuidelijke begrenzing loopt door het IJ)

T.a.v. kustlijn IJmeer: Stelling van Amsterdam met de voormalige inundatievelden, tevens overlap met Hollandse waterlinie.

Stelling van Amsterdam, fort aan het pampus, vuurtoreneiland Durgerdam.

Bestaande bebouwing maakt geen deel uit van het leefgebied van de te beschermen vogels. Dit geldt dan ook voor de genoemde beschermde dorps/stadsgezichten.

Pampushaven

Er bestaat onduidelijkheid over de begrenzing van het IJmeer m.b.t. de Pampushaven en de grens water en land.

De Pampushaven is van ornithologische betekenis en maakt in zijn geheel deel uit van de speciale beschermingszone.

Thema 4-C Verhouding tot overige regelgeving

Ontwikkelingen Almere

In door het rijk vastgelegd beleid heeft Almere de opdracht om zich in hoog tempo te ontwikkelen (recreatie, woningbouw, alternatieve energie, infrastructuur), mede om knelpunten elders op te lossen. Aanwijzing maakt deze ontwikkelingen onmogelijk.

Aanwijzing vindt plaats op basis van ornithologische criteria. Voor nieuwe plannen en projecten moet een passende beoordeling worden gemaakt.

Toetsing bestemmingsplannen

Moet een activiteit genoemd in de bestemmingsplannen Landelijk Gebied en Markermeer (recentelijk vastgesteld) de effecten worden getoetst?

Activiteiten uit vastgestelde bestemmingsplannen, waarvoor vergunningverlening heeft plaatsgevonden, worden beschouwd als bestaand gebruik. Activiteiten waarvoor nog geen vergunningverlening heeft plaatsgevonden, zijn wel aan een toets op basis van de Vogelrichtlijn onderhevig.

Thema 5-C Recreatiemogelijkheden

Gevolgen voor recreatie

Toekomstige recreatie ontwikkeling IJburg moet mogelijk blijven. Gevreesd wordt voor grote gevolgen van de huidige begrenzing voor de sector. Het voornemen bestaat om een structuurvisie op te stellen voor een gebied ten westen van Muiden, waarin een beperkte uitbreiding van de bestaande jachthavens is voorzien.

Voor nieuwe plannen en projecten moet worden beoordeeld of er sprake is van significante negatieve effecten op de ornithologische waarden van de aangegeven gebieden. De afweging kan bv. plaatsvinden in het kader van een ruimtelijk ontwikkelingsplan. Bestaande jachthavens, inclusief een verstoringszone, maken overigens geen deel uit van de aanwijzing.

Gebied 45

IJsselmeer

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland is gelegen in de provincies Fryslân, Flevoland en Noord Holland en behoort tot de gemeenten Lemsterland, Nijefurd, Gaasterlân-sleat, Wûnseradiel, Noordoostpolder, Urk, Dronten, Lelystad, Andijk, Enkhuizen, Medemblik, Wevershoof, Wieringen en Wieringermeer. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 108000 ha.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, IJsselmeer bestaat uit een uitgestrekt zoetwatermeer met plaatselijk moerassige oeverzones. Het gebied kwalificeert vanwege de Fuut, Aalscholver, Lepelaar, Kleine Zwaan, Kleine Rietgans, Kolgans, Grauwe Gans, Brandgans, Smient, Krakeend, Slobeend, Tafeleend, Kuifeend, Toppereend, Nonnetje, Grote Zaagbek, Grutto, Wulp, Visdief, Zwarte Stern en Reuzenster.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van antwoord-algemeen deel.

Thema 2-B Draagvlak

Multifunctionaliteit IJsselmeer

De voorgenomen aanwijzing wordt ondersteund; dat de vogelbescherming is goed inpasbaar in het multifunctionele (scheepvaart, recreatie, visvangst) karakter van het IJsselmeer (inclusief Markermeer en IJmeer).

Verwezen wordt naar de reactie die is verwoord onder gebied 44 IJmeer.

Thema 3-A De ornithologische criteria

Criteria IJsselmeerkust

Welke ornithologische criteria gelden voor de IJsselmeerkust van de Noordoostpolder? Deze kust onderscheidt zich in belangrijke mate van de Friese IJsselmeerkust

De ornithologische criteria zijn in het besluit aangegeven.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Belang kustgebieden en dijken

Wat is het belang van kustgebieden en dijken voor de vogelstand?

Kustgebieden en luwten achter dijken zijn belangrijke foerageer-, rust- en rui-gebieden. Voor de biotoopbeschrijvingen van de kwalificerende vogels in het betreffende gebied wordt verwezen naar de besluiten. Dijken zelf maken geen deel uit van speciale beschermingszones.

Havengebied

Gelieve het bestaande havengebied, het nog uit te breiden havengebied en de directe invloedssfeer buiten speciale beschermingszone te houden. Tevens begrenzing zo vaststellen dat de beroepsvisserij geen negatieve consequenties heeft.

De bestaande (jacht)haven inclusief een zone van 100 meter wordt buiten de speciale beschermingszone gehouden, omdat zij geen wezenlijk deel uitmaken van het leefgebied van vogels. Visserij is geen criterium voor begrenzing.

Bescherming vogelconcentraties

De gehanteerde aanpak is ongeschikt om belangrijke vogelconcentraties te beschermen, omdat er meer wordt aangewezen dan alleen de voor vogels belangrijke gebieden langs kusten en dijken.

Op basis van de vogeltelgegevens en biotoopbeschrijvingen zijn de gebieden geselecteerd en begrensd. Uit deze gegevens blijkt dat het gehele IJsselmeer deel uitmaakt van het leefgebied van de vogels, zowel als foerageer-, rust-, rui- en broedgebied.

Windmolenparken en vaargeulen

Gelieve Windmolenpark(en), en vaargeulen buiten de begrenzing houden. Graag rekening houden met dijkversterking.

Windmolenparken maken geen deel uit van de speciale beschermingszone, omdat zij geen wezenlijk deel uitmaken van het leefgebied van vogels. Vaargeulen maken wel deel uit van het leefgebied van de kwalificerende water-vogels en dus ook van de speciale beschermingszone.

Kustlijn

Bij de aanwijzing wordt de kustlijn aangehouden als grens, dit is echter niet gewenst gezien de stedelijke ontwikkelingen, intensief gebruikte recreatiegebieden, diverse havenmondingen en bedrijfsterreinen; mede op grond van het feit dat de ecologische waarden in dit gebied niet zijn aangetoond.

De begrenzing is aangepast, daar waar dit op ornithologische gronden opportuun is.

Cultuurhistorisch

Horen cultuurhistorische zones binnen de begrenzing, zoals Beschermd stadsgezicht Enkhuizen, Beschermd gezicht Medemblik, Beschermd gezichten Friesland (Harlingen, Hindelopen) in RVO van Noord-oost Nederland

Bestaande bebouwing maakt geen deel uit van het leefgebied van de te beschermen vogels. Dit geldt dan ook voor de genoemde beschermde dorps/stadsgezichten.

IJsselmeer, IJmeer, Markermeer

IJsselmeer, IJmeer, Markermeer: alleen echt benodigde gebieden (enkele oevers, ondiepe beschutte delen) begrenzen.

Op basis van de vogeltelgegevens en biotoopbeschrijvingen zijn de gebieden geselecteerd en begrensd. Uit deze gegevens blijkt dat het IJsselmeer van belang is voor vogels.

Stelling

Stel dat er een dijk tussen Enkhuizen en Stavoren had gelegen, had u dan het IJsselmeer in twee afzonderlijke speciale beschermingszones verdeeld?

Naast het voorkomen van kwalificerende soorten wordt de begrenzing mede bepaald door de te onderscheiden landschapsecologische eenheid. De scheiding van IJmeer en Markermeer is hier een voorbeeld van.

Litorale zone

Indien de litorale zone geen belangrijk onderdeel vormt in het ecologisch functioneren is het dan wel nodig om dit deel van het IJsselmeer onderdeel te laten uitmaken van de aanwijzing?

De litorale zone maakt deel uit van het leefgebied van de kwalificerende soorten. De litorale zone is momenteel weliswaar van minder groot belang in het ecologisch functioneren van het IJsselmeergebied, maar dit wordt als een gemis ervaren. In het beleid van de rijksoverheid (Natuurbeleidsplan; 3e Nota Waterhuishoudingsplan) is dan ook voorzien in natuurontwikkeling op de ondiepe delen van het IJsselmeergebied. In dat kader zijn ook reeds diverse projecten gerealiseerd.

Breezanddijk en aanvliegeroute

Gelieve Breezanddijk (inclusief onveilige zone) en de aanvliegeroute buiten de aanwijzing als speciale beschermingszone te houden, dan wel op duidelijke wijze aan te geven dat onze activiteiten in de toekomst onbelemmerd doorgang kunnen vinden.

De aanwijzing vindt plaats op grond van de aanwezigheid van kwalificerende soorten. In het algemeen kan het bestaand gebruik gecontinueerd worden. Wanneer uitbreiding of intensivering van het genoemde gebruik aan de orde is dient dit te worden afgewogen aan de hand van de significante gevolgen voor de natuurwaarden.

Vooroever

Het noordelijk deel van de 'Vooroever' incl. buitengaatse jachthaven buiten speciale beschermingszone houden, geen ornithologische waarden.

Bestaande jachthavens inclusief een zone van 100 meter worden buiten de speciale beschermingszone gelaten, omdat deze geen deel uitmaken van de leefgebieden van vogels.

Nesbos

Het buitendijkse recreatiebos het Nesbos graag buiten de aanwijzing laten.

Het buitendijkse recreatiebos 'Het Nesbos' wordt buiten de begrenzing gelaten, omdat het geen wezenlijk deel uitmaakt van het leefgebied van de vogels (zie toegevoegde kaart bij besluit).

Begrenzing aanpassen

De begrenzing moet worden aangepast.

Geen agrarische gronden begrenzen c.q. afstand houden.

Geen recreatiebedrijven begrenzen c.q. afstand houden.

Workummerbinnenwaard binnen de begrenzing brengen.

Mede op basis van de ontvangen zienswijzen wordt de begrenzing van het Friese deel van het IJsselmeer ten opzicht van het ontwerpbesluit als volgt gewijzigd. Bij Holle Poarte, It Soal, Hindelopen en Stavoren is een zone van 100 meter gelegd om jachthavens.

Voor het overige is er geen aanleiding de begrenzing van het ontwerpbesluit aan te passen. De Workummerbinnenwaard maakt geen deel uit van de aanwijzing, dit gebied maakt landschapsecologisch geen deel uit van de speciale beschermingszone.

Thema 3-F De telgegevens van vogels

Deelgebieden Noord-Hollandse IJssel- en Markermeerkust

Welke telgegevens gebruikt u voor de Noord-Hollandse IJssel- en Markermeerkust. Blijkt daaruit of en zo ja welke deelgebieden van deze kust zich kwalificeren als speciale beschermingszone in het kader van de Vogelrichtlijn?

Per speciale beschermingszone zijn de vogeltelgegevens verzameld. Op basis van deze vogeltelgegevens en de biotoopbeschrijvingen van de vogels zijn de gebieden begrensd.

Telgegevens

Hebben de beschikbare telgegevens die mede aan de voorgenomen aanwijzing ten grondslag liggen betrekking op het IJsselmeer als geheel, zonder dat inzicht bestaat in de plaatsen waar en de aantallen waarin bepaalde soorten voorkomen of is laatst bedoeld inzicht wel aanwezig?

De telgegevens hebben betrekking op het gehele meer. De betrokken soorten gebruiken op uiteenlopende tijdstippen verschillende delen van het meer. Het gehele meer wordt dan ook als een landschaps ecologische eenheid gezien.

Aalscholver

De Aalscholver ontbreekt bij kwalificerende vogelsoort.

De Aalscholver is als kwalificerende soort (overschrijdt de drempelwaarde van 1%) in het besluit IJsselmeer opgenomen.

Thema 4-B Verhouding tot het Structuurschema Groene Ruimte

Gemeente Medemblik

Gemeente Medemblik is als recreatief-toeristisch concentratiegebied aangewezen (SGR en Streekplan Noord Holland).

Het Structuurschema Groene Ruimte is uitgangspunt van beleid.

Concentratiepunten

Diverse locaties langs de IJsselmeerkust (o.a. Lemmer) hebben in het SGR een aanduiding als toeristisch recreatief concentratiepunt. Hoe verhoudt dit zich tot de aanwijzing in het kader van de Vogelrichtlijn?

Voor het IJsselmeer als kerngebied in de ecologische hoofdstructuur geldt volgens het SGR een nevenschikking van natuur en recreatie. Zie ook onder 5C in de Nota van antwoord, algemeen deel.

Thema 4-C Verhouding tot overige regelgeving

Bestemmingsplannen

Belemmert de aanwijzing goedgekeurde ontwikkelingen van het bestemmingsplan IJsselmeer 1996 en het bestemmingsplan buitengebied 1996?

Zie Nota van antwoord, algemeen deel, hoofdstuk 4.

Thema 5-B Landbouw

Landbouwgronden IJsselmeer

Het huidige gebruik van de landbouwgronden grenzend aan de oostzijde van het IJsselmeer moeten, zonder beperkingen, kunnen worden voortgezet

Zie Nota van antwoord, algemeen deel.

Thema 5-C Recreatiemogelijkheden

Recreatiesector

De huidige en toekomstige toeristisch-recreatieve activiteiten worden onder de aandacht gebracht in relatie tot de zorg voor de ontwikkeling van de sector.

Het Structuurschema Groene Ruimte blijft het uitgangspunt voor het afwegen van belangen.

Thema 5-J Overleg

Toegankelijkheid zeedijk en strandjes

Hoe zit het met de toegankelijkheid van de zeedijk (tussen Bocht van Molkwerum en Staveren) en strandjes (Nijemirdum) voor de lokale bevolking.

Een deel van de Friese IJsselmeerkust is in het verleden onder de bescherming van de Natuurbeschermingswet gebracht. In dat verband gelden voor die delen nu reeds bepaalde regels en geboden/verboden. Zo ook voor het gebied achter Nijemirdum. Deze aanwijzing in het kader van de Natuurbeschermingswet staat echter los van de huidige aanwijzing in het kader van de Vogelrichtlijn en mag daar ook niet mee verward worden.

Thema 6-A Rechtsgevolgen

Bestaande initiatieven

Er is onduidelijk over de doorgang van bestaande initiatieven en wat hierbij het toetsingskader is.

De aanwijzing staat voorgenomen Lelystadse plannen in de weg.

Voor nieuwe plannen en projecten moet worden beoordeeld of er sprake is van significante negatieve effecten op de ornithologische waarden van de aangegeven gebieden.

In hoofdstuk 6 van de Nota van antwoord, algemeen deel staat het toetsingskader uitgebreid beschreven.

Thema 7-A Omzetting in Nederlandse wetgeving

Natuurbeschermingswet

Een aanwijzing in het kader van de natuurbeschermingswet ligt niet in de rede.

Zie Nota van antwoord-algemeen deel.

Gebied 46

Ilperveld, Varkensland en Twiske

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Noord Holland en behoort tot de gemeenten Oostzaan, Landsmeer en Waterland. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 1800 ha.

De speciale beschermingszone Ilperveld, Varkensland en Twiske bestaat uit natte graslanden, moeraszones en zoete wateren. Het gebied kwalificeert vanwege Krakeend, Smient, Grutto en Roerdomp.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van antwoord-algemeen deel.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Landsmeer

Wij verzoeken u het Ontwerp Besluit met inachtneming van de gemeentelijke grenzen van Landsmeer te wijzigen.

De begrenzing van het gebied is bepaald door het leefgebied van de kwalificerende soorten. Gemeentelijke grenzen zijn daarbij niet relevant.

Het Twiske

Het Twiske is een recreatiegebied met een geheel ander karakter.

De begrenzing van de aangewezen speciale beschermingszone Ilperveld is bepaald door het leefgebied van de kwalificerende soorten. Daarbij is uitgegaan van de landschapsecologische eenheid.

Veenweide-gebieden Noord-Holland

Mist bij de aanwijzing belangrijke natuurgebieden als Westzijderveld, Reefgebied en Guisveld.

De genoemde gebieden voldoen, hoewel ze zeker van belang zijn voor vogels, niet aan de criteria om ze als speciale beschermingszone.

Thema 3-F De telgegevens van vogels

Criteria

De cijfers kloppen niet. De Kemphaan broedt hier al jaren niet meer, ook de Smienten halen de norm niet. Tevens wijzen wij u erop dat het Ilperveld geen aaneengesloten natuurgebied van 100 ha is.

Uit een nader ingesteld onderzoek waarbij vooral naar recente vogelgegevens is gekeken, blijkt inderdaad dat de Kempphaan niet meer tot de kwalificerende soorten behoort. Er zijn echter wel andere kwalificerende soorten aanwezig, zoals Roerdomp en Smient, die volgens de mij ter beschikking gestelde gegevens in zodanige aantallen voorkomen dat de aanwijzing is gerechtvaardigd. In het IJperveld bezit de Stichting het Noord-Hollands Landschap enkele honderden ha. Deze eigendommen zijn zodanig gelegen dat ze worden beschouwd als een aaneengesloten gebied.

Criteria (2)

De vogels zijn er niet in de genoemde aantallen en op mijn (ruilverkavelde) land al helemaal niet.

Uit de vogeltelgegevens kan worden afgeleid dat de soorten in kwalificerende aantallen in IJperveld voorkomen.

Gebied 47

Ketelmeer en Vossemeer

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincie Flevoland en behoort tot de gemeenten Noordoostpolder, Dronten en Kampen. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 3900 ha.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Ketelmeer en Vossemeer bestaat uit zoetwatermee, zand- en modderbanken en moeras. Het gebied kwalificeert vanwege Aalscholver, Kleine zwaan, Reuzenster en Kuifeend; daarvan zijn Aalscholver, Kleine Zwaan en Kuifeend te beschouwen als soorten die bescherming behoeven op grond van de Wetlands-Conventie.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van antwoord-algemeen deel.

Thema 2-B Draagvlak

Gevolgen

De verwachting wordt uitgesproken dat aanwijzing als speciale beschermingszone verstrekkinge gevolgen kan hebben voor de wijze van onderhoud en beheer van de primaire waterkeringen en voor programma's voor dijkversterking. Vragen in hoeverre kustgebieden en dijken van belang zijn voor de vogelstand.

Vinden dat een toename van het recreatieve gebruik van dijken mogelijk moet blijven, zonder compenserende maatregelen.

Gaan ervan uit dat de taken met betrekking tot waterkering en waterhuishouding vallen onder artikel 6, lid 3 dan wel lid 4 van de Richtlijn. Indien er geen gevolgen zijn, dient dit eenduidig kenbaar te zijn uit het besluit en de daarbij behorende overwegingen.

De uitoefening van primaire taken van Waterschappen moet niet in financiële zin en in materiële zin worden beperkt.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Thema 2-D Procedure en voorbereiding besluitvorming

Juridische gevolgen

De voornemens tot aanwijzing als speciale beschermingszone moeten worden ingetrokken omdat er zwaarwegende bezwaren zijn tegen de vergaande juridische gevolgen.

Gemist wordt de nodige zorgvuldigheid om:

- Gewone beschermingszones in te stellen ex artikel 3, die goed aansluiten op de aanwijzing van Wetlands.

- In Europees verband opstellen van kwantitatieve normen voor de criteria a t/m d van artikel 4 lid 1 van de Vogelrichtlijn. Deze betreffen de nader aanduiding van kwetsbare vogelsoorten die voor extra bescherming in aanmerking komen.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

De huidige procedure zou moeten worden stopgezet en een naar inhoud en proces betere aanpak voor de speciale beschermingszone aanwijzing wordt bepleit, onder verwijzing naar de bijgevoegde Algemene Zienswijze van mei 1999. In de Algemene Zienswijze wordt een alternatieve aanpak voorgesteld.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Thema 3-A De ornithologische criteria

Vossemeer

Wijzen erop dat het Vossemeer afzonderlijk als speciale beschermingszone-kwalificatie moet worden beoordeeld en noemen als voorbeeld IJsselmeer en Zwartemeer die een waterstaatkundige eenheid zijn, maar als afzonderlijke speciale beschermingszones zullen worden aangewezen.

Vossemeer en Ketelmeer vormen een landschapsecologische eenheid.

Zwarte meer, IJsselmeer en Ketelmeer hydrologische eenheid

Waarom is het Zwarte meer of IJsselmeer niet bij het Ketelmeer opgeteld, dit vormt toch een hydrologische eenheid? Bent u het met ons eens dat er daardoor sprake is van willekeur bij de aanwijzing?

Het is juist geconstateerd dat IJsselmeer, Zwartemeer en Ketelmeer als hydrologische eenheid kunnen worden beschouwd. Op basis van vogelkundige, en landschaps-ecologische motiveringen is tot de huidige begrenzing besloten. IJsselmeer en Zwartemeer (reeds in 1995) zijn aangewezen als speciale beschermingszone.

Grote karekiet

In het besluit wordt gesuggereerd dat de aanwijzing van het Vossemeer is gebaseerd op het voorkomen van de Grote Karekiet. Deze vogel komt echter niet in Bijlage I van de Vogelrichtlijn voor.

De selectie van de beschermingszones is gebaseerd op het voorkomen van kwalificerende soorten. Bij het vaststellen van de begrenzing zijn ook andere soorten, zoals de Grote Karekiet betrokken.

Het biotoop van deze vogelsoort heeft mede de begrenzing van dit gebied Ketel- en Vossemeer bepaald.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Schokkerhaven- Ketelhaven

Gelieve de zone Schokkerhaven- Ketelhaven, met inbegrip van het slib depot en het westelijke deel van het Ketelmeer buiten de begrenzing te houden.

Jachthavens als Schokkerhaven en Ketelhaven inclusief een zone van 100 meter aan de waterzijde, en IJsseloog zijn niet als speciale beschermingszone begrensd omdat ze geen wezenlijk deel uitmaken van het leefgebied van belangrijke soorten.

Begrenzing aanpassen

Niet is aangetoond dat er specifieke ornithologische waarden zijn ter plekke van de kustlijn. Gelieve bij de begrenzing uit te gaan van de bij de brief gevoegde kaarten. Gelieve rekening te houden met een zone van tenminste 1:10 uit de voet van de dijk buiten de speciale beschermingszone te houden in verband met de MER- procedure naar de verhoging van de dijk langs de Noordoostpolder.

Volgens de biotoopeisen, zoeken watervogels die in belangrijke aantallen op het Ketelmeer voorkomen, zoals Tafeleend, Kuifeend en Meerkoet bij winderige omstandigheden de meest beschutte plekken langs de oevers op. De meest gebruikte delen zijn Keteldiep- Schokkerhaven en Ketelhaven- Ketelbrug. De grens van de speciale beschermingszone is daarom gelegd op de overgang van water naar de oever van de Zuidmeerdijk.

Vaargeulen

De vaargeulen dienen vanwege de belangen van de beroepsvaart en grondstoffenwinning buiten de speciale beschermingszone Ketelmeer te worden gehouden.

De vaargeulen zijn niet buiten de begrenzing gehouden. Het huidige gebruik van het gebied door de beroepsvaart en voor de grondstoffenwinning kan in beginsel worden voortgezet. Zie verder de Nota van antwoord-algemeen deel, Hoofdstuk 6 (rechtsgevolgen).

Oostelijk deel

Het Oostelijke deel komt als speciale beschermingszone in aanmerking, gezien het natuurontwikkelingsproject dat hier wordt aangelegd. Daarmee ontstaat voldoende leefgebied voor de toekomstige bescherming van diverse broed- en trekvogelsoorten. Op dit moment wordt echter voorgesteld om het gehele Ketelmeer aan te wijzen als speciale beschermingszone inclusief de delen die niet het meest geschikt zijn zoals vaargeulen en recreatieve gebieden.

Het oostelijke deel van het Ketelmeer is begrensd als speciale beschermingszone, niet omdat in het gebied potentiële vogelwaarden worden ontwikkeld door natuurontwikkeling, maar omdat het volgens de tellingen van 1993-1997 kwalificeert. Zie Nota van toelichting van het aanwijzingsbesluit.

Voorkomen vogelsoort

De begrenzing sluit niet aan bij het leefgebied van de vogelsoort. Indien u al meent tot aanwijzing van het Vossemeer te moeten komen, zou het alleen dat deel van het gebied moeten betreffen waar de soort waarvoor het gebied wordt aangewezen inderdaad voorkomt.

Het gehele gebied kwalificeert als speciale beschermingszone. Voor een toelichting op de begrenzing wordt verwezen naar de Nota van toelichting behorend bij het aanwijzingsbesluit.

Recreatieconcentratiegebied

Signaleert dat de Ketelhaven, tevens recreatieconcentratiegebied, is begrensd.

In het definitieve besluit staat dat Ketelhaven inclusief een zone van 100 meter aan de waterzijde niet is begrensd als speciale beschermingszone.

Belang steltlopers

Stranden moeten niet automatisch uitgezonderd worden van het begrensde gebied gezien het belang voor steltlopers die in de aanwijzing expliciet worden vermeld (o.a. het natuur ontwikkelingsgebied in het Vossemeer dat is gericht op herstel van overgangen tussen land en water).

Het bedoelde natuurontwikkelingsgebied bestaat uit zand- en modderbanken, water en riet. Het maakt deel uit van de speciale beschermingszone. Het landschapstype 'stranden' komt langs het Vossemeer niet voor.

Omvang gebied

Gelieve aan te geven hoe groot het totale gebied is en hoeveel procent daarvan is aan te wijzen als speciale beschermingszone.

De oppervlakte van de speciale beschermingszone is vermeld in hoofdstuk 3 'gebiedsbeschrijving en begrenzing' van de Nota van toelichting van het aanwijzingsbesluiten.

Kuststroken Flevoland

Het is onaanvaardbaar dat de kuststroken van Flevoland zijn begrensd omdat bedrijven hiermee rechtstreeks in de bedrijfsvoering worden getroffen.

De recreatie terreinen zijn voor wat betreft de landzijde niet begrensd als speciale beschermingszone. De speciale beschermingszones wordt ter plekke begrensd door de overgang van water naar de harde oever, de overgang van water naar strand, en van oeverzone (rietmoeras en soortgelijke extensieve begroeiing) naar strand.

Begrenzing aanpassen

Gelieve de begrenzing aan te passen, met name de oevers .

Het watergebied met de aangrenzende oeverzone wordt aangewezen omdat het van belang is voor de hier voorkomende vogels (Zie verder de kaart en Nota van Toelichting behorend bij het aanwijzingsbesluit).

Thema 3-F De telgegevens van vogels**Telgegevens en methode**

Hoeveel vogels van de betreffende soorten komen in het Vossemeer voor, hoe dit is vastgesteld, hoe de tellingen zich verhouden tot de totale populatie?

Het hele gebied kwalificeert zich als speciale beschermingszone. Voor informatie wordt verwezen naar de Nota van toelichting bij het aanwijzingsbesluit en de Nota van antwoord, algemeen deel, hoofdstuk 3 'selectiecriteria en methode van begrenzing'.

Controle

In de ontwerpbesluiten ontbreken kwalitatieve en kwantitatieve controleerbare ornithologische gegevens die een beoordeling en/of verificatie mogelijk maken van de wijze waarop de criteria zijn toegepast.

Aan de toelichting bij de besluiten zijn kwantitatieve en kwalitatieve ornithologische gegevens toegevoegd.

Voorkomen vogelsoorten

De beschreven vogelsoorten komen in de directe omgeving van het bedrijf niet voor.

De selectie en begrenzing van de speciale beschermingszones binnen de gemeente Dronten is gebaseerd op telgegevens met betrekking tot de Randmeren die als speciale beschermingszone zijn aangewezen.

Thema 4 Relatie met nationaal beleid**Multifunctionaliteit**

Welke zijn de consequenties van de maatregel voor de multifunctionaliteit van Ketelmeer. Verwacht wordt dat een rem wordt gezet op de verdere ontwikkeling.

Een aanwijzing als speciale beschermingszone betekent niet dat multifunctioneel gebruik onmogelijk is. Aanvullende informatie is te vinden in hoofdstuk 4 ('relatie met nationaal beleid'), hoofdstuk 5 ('gebruiksfuncties') en hoofdstuk 6 ('rechtsgevolgen') van de Nota van antwoord algemeen deel.

Thema 4-C Verhouding tot overige regelgeving

Verbodsborden

Betreurt dat er bordjes met verboden toegang zijn geplaatst.

De borden zijn geplaatst in het kader van de aanwijzing als Staatsnatuurmonument van het gebied Vossemeer. De borden hebben geen verband met de aanwijzing op basis van de Vogelrichtlijn.

Thema 5-A Jacht

Niet beschermde vogelsoorten

Geven in overweging de jacht op niet beschermd vogelsoorten mogelijk te maken in het landbouw productie gebied dat grenst aan de speciale beschermingszone Ketelmeer- Vossemeer.

De jacht wordt in gebieden buiten de speciale beschermingszones niet door de aanwijzing beperkt.

Thema 5-C Recreatiemogelijkheden

Bootjes visserij

Gelieve het gebruik door de bootjes visserij te beschrijven in het definitieve besluit. Verzoekt om toe te voegen dat de ondiepe delen van het Vossemeer ook worden gebruikt door bootjes onder verwijzing naar de toelichting van het staatsnatuurmonument Vossemeer.

Aan dit verzoek is geen gehoor gegeven. Er is gekozen om het bestaande gebruik summier te beschrijven in de toelichtingen bij de aanwijzingsbesluiten.

Randmeren in kaart

Vraagt aandacht voor rapport 'De Randmeren in kaart' van Stichting Waterrecreatie IJsselmeer en Randmeren. Willen weten of die informatie wordt betrokken in de beschrijving van het recreatief gebruik.

Er is kennis genomen van het rapport 'De Randmeren in kaart' . Het rapport is niet betrokken in de beschrijving van het recreatief gebruik, omdat ervoor gekozen is het huidige gebruik slechts summier te beschrijven.

Thema 5-F Beperkingen voor ontgroning en zandwinning

Delfstoffenwinning

Uit de beschrijving bij de aanwijzing onderdeel delfstoffen winning valt niet op te maken of de verbreding van de vaargeul van het Vossemeer een basis vindt in bestaand beleid.

Deze verbreding vindt een basis in bestaand beleid met betrekking tot de oppervlakedelfstoffenwinning, maar er is nog geen vergunning verleend. Beleidsintenties en -ontwikkelingen zijn als zodanig niet aangeduid als bestaand gebruik. Voor een besluit voor verbreding van de vaargeul moet conform het Structuurschema Groene Ruimte een passende beoordeling worden gemaakt.

Thema 5-1 Bestaande en nieuwe infrastructuur

Hanzelijn

Gelieve bij de aanwijzing van het (Drontermeer) en Vossemeer rekening te houden met de mogelijke tracees van de Hanze lijn, gezien het grote maatschappelijke belang, en geeft als voorbeeld een alinea weer uit de toelichting bij de aanwijzing Drontermeer als staatsnatuurmonument.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Vaarroute

De vaarroute door deze meren mag in verband met het grote maatschappelijke belang op geen enkele wijze beperkt worden in het gebruik.

Beheers en onderhoudswerkzaamheden moeten zonder meer kunnen worden uitgevoerd.

De huidige primaire taken zoals het beheer van de vaarwegen en onderhoudswerkzaamheden komen niet in het gedrang. Het gebruik dat nu plaatsvindt en passend is binnen het vigerende wet- en regelgeving en/of is gebaseerd op een van overheidswege genomen besluit of verkregen toestemming kan in beginsel worden voortgezet. In geval van nieuwe ontwikkelingen met mogelijke significante effecten op de aan de aanwijzing ten grondslag liggende vogelwaarden zal eerst een belangenafweging moeten plaatsvinden.

Vaargeulen

Besluitvorming heeft plaatsgevonden over de verdieping en opwaardering van de vaargeulen die de vaargeul Amsterdam/Lemmer aansluiten op vaargeulen en in Keteldiep en Ramsdiep. Heeft de aanwijzing geen invloed heeft op de verdere uitwerking van de genomen besluiten.

Projecten en plannen waarvan de besluitvorming is afgerond worden beschouwd als bestaand gebruik, en dit kan in beginsel worden gecontinueerd. Mocht op enig moment blijken dat in (een deel van) de speciale beschermingszone toch een vorm van gebruik of beheer bestaat dat significant nadelige effecten heeft op de vogelkundige waarden dan dienen passende maatregelen te worden genomen.

Thema 6 Rechtsgevolgen

Multifunctionaliteit

Er is zorg over de consequenties voor de multifunctionaliteit van het Ketelmeer (beroepsvaart, delfstoffen winning, dijkverhoging, recreatief medegebruik en windenergie). Memoreren dat uit jurisprudentie blijkt dat de gevolgen van artikel 6 van de Habitatrictlijn aanzienlijk zijn in geval van besluiten over plannen en projecten met significante gevolgen. Verwachten dat verdere ontwikkeling van het westelijke deel van het meer zal worden geremd.

Een aanwijzing als speciale beschermingszone betekent niet dat multifunctioneel gebruik onmogelijk is. Bestaande functies zoals scheepvaart, oppervlakte delfstoffen winning, recreatie, oeverrecreatie en zwemwater, zijn genoemd in hoofdstuk 6 van de Nota van toelichting bij het besluit. De primaire taken van waterschappen met betrekking tot het beheer van de waterkeringen zijn genoemd in hoofdstuk 5 van de Nota van toelichting.

Natuurontwikkelingsprojecten

Er kunnen conflicten zijn tussen aanwijzing als speciale beschermingszone en natuurontwikkelingsprojecten.

In de Randmeren zijn meerdere natuurontwikkelingsprojecten aan de orde. Bij de aanleg van natuurontwikkelingsprojecten zal rekening worden gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszone.

Thema 7-A Omzetting in Nederlandse wetgeving

Natuurbeschermingswet

Zijn van mening dat aanwijzing van deze speciale beschermingszones in het kader van de Natuurbeschermingswet niet in de rede ligt.

De doorwerking van de aanwijzing als speciale beschermingszone in het nationale rechtsstelsel is beschreven in hoofdstuk 7 van de Nota van toelichting bij het besluit.

Gebied 48

Markermeer

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincies Noord Holland en Flevoland en behoort tot de gemeenten Almere, Lelystad, Enkhuisen, Stedebroec, Venhuizen, Hoorn, Edam-Volendam, Zeevang en Waterland. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 61000 ha.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Markermeer bestaat overwegend uit een uitgestrekt zoetwatermeer. Het gebied kwalificeert als speciale beschermingszone vanwege de Aalscholver, Smient, Krakeend, Tafeleend, Kuifeend, Toppereend, Nonnetje, Meerkoet, Visdief en Zwarte Stern. Het gebied wordt aangemerkt als Wetland vanwege drempeloverschrijdende aantallen watervogels.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van antwoord-algemeen deel.

Rijksbeleid

Thema 2-B Draagvlak

Heeft geen bezwaar tegen de aanwijzing, omdat de verplichtingen die voortvloeien uit de aanwijzing in overeenstemming zijn met het huidige rijksbeleid zoals neergelegd in het Structuurschema Groene Ruimte.

Dit betekent dan ook geen belemmering voor bestemmingsplannen Landelijk Gebied en Markermeer.

Gegeven dat gebieden, waarvan het voornemen bestaat tot aanwijzing als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn, voor het overwegende deel ruimtelijk samenvallen met de kerngebieden als bedoeld in het Structuurschema Groene ruimte, zal het maken van toekomstige afwegingen voor ontwikkelingen in deze gebieden op een afwijkende wijze zal plaatsvinden van de afwegingen die nu op grond van het Structuurschema Groene Ruimte moeten worden gemaakt.

Windenergie Markermeer

Thema 2-C Verstreckte informatie

Ongenuanceerd over de mogelijkheid van windenergie in Markermeer, gesuggereerd dat belangenafweging heeft plaatsgevonden.

De essentie van de zin is, het Markermeer(gebied) is een mogelijke locatie voor windenergie.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Kustgebieden en dijken

Wat is het belang van kustgebieden en dijken voor de vogelstand?

Kustgebieden en luwten achter dijken zijn belangrijke foerageer-, rust- en rui-gebieden. Voor de biotoopbeschrijvingen van de kwalificerende vogels in het betreffende gebied wordt verwezen naar de Nota van toelichting op het besluit. Dijken zelf maken geen deel uit van speciale beschermingszones.

De Schelphoek

Kan het gebied 'de Schelphoek' buiten de speciale beschermingszone worden gehouden

Op basis van de meest recente vogeltelgegevens en de biotoopbeschrijvingen zijn de gebieden begrensd.

Stedelijke ontwikkelingen

Bij de aanwijzing wordt de kustlijn aangehouden als grens, dit is echter niet gewenst gezien de stedelijke ontwikkelingen, intensief gebruikte recreatiegebieden, diverse havenmondingen en bedrijfsterreinen; mede op grond van het feit dat de ecologische waarden in dit gebied niet zijn aangetoond.

Op basis van de meest recente vogeltelgegevens en de biotoopbeschrijvingen zijn de gebieden begrensd. De begrenzing is aangepast, daar waar dit op ornithologische gronden opportuun is geacht.

Structuurplan Almere

Kaart met alternatieve begrenzing op basis van structuurplan Almere (1983) en enkele bijzondere projecten.

De ontwerp begrenzing wordt gehandhaafd.

Cultuurhistorie

Cultuurhistorische zones binnen begrenzing:

Beschermd dorpsgezicht Monnickendam

Beschermd dorpsgezicht Volendam

Beschermd gezicht Marken

Beschermd stadsgezicht Hoorn

Bestaande bebouwing maakt geen deel uit van het leefgebied van de te beschermen vogels. Dit geldt dan ook voor de genoemde beschermde dorps/stadsgezichten.

Scheiding IJmeer en Markermeer

De scheiding tussen IJmeer en Markermeer is op basis van ornithologische gegevens onlogisch en zou meer naar het IJmeer moeten opschuiven.

Op basis van landschapsecologische gronden zijn de beide meren gescheiden. In het besluit wordt hier aan vast gehouden.

Thema 3-F De telgegevens van vogels

Knobbelzwaan

In de opsomming van vogelkundige waarden ontbreekt de Knobbelzwaan (periode 1987-91, ruim 1%).

Per speciale beschermingszone zijn de meest recente vogelgegevens gebruikt. Uit deze gegevens blijkt dat de Knobbelzwaan geen kwalificerende soort is.

Valk International

Het voorkomen van de kwalificerende vogels in de directe omgeving van het bedrijf De Valk wordt ter discussie gesteld, daarnaast worden plannen tot uitbreiding c.q. wijziging van de huidige locatie voorgelegd.

De door u genoemde plannen tot wijziging en/of uitbreiding van de huidige accommodatie op de huidige locatie zullen in verschillende kaders door de overheden worden getoetst. Wanneer deze plannen naar verwachting een negatief gevolg zullen hebben voor de te beschermen vogelsoorten zal ook een toetsing aan de Vogelrichtlijn daarvan deel uitmaken.

Thema 4-C Verhouding tot overige regelgeving

Ontwikkeling van Almere

In door het rijk vastgelegd beleid heeft Almere de opdracht om zich in hoog tempo te ontwikkelen (recreatie, woningbouw, alternatieve energie, infrastructuur), mede om knelpunten elders op te lossen. Aanwijzing maakt deze ontwikkelingen onmogelijk.

Aanwijzing vindt plaats op basis van ornithologische criteria. Voor nieuwe plannen en projecten moet worden beoordeeld of er sprake is van significante negatieve effecten op de ornithologische waarden van de aangewezen gebieden, e.e.a. conform de afweegformules uit het Structuurschema Groene Ruimte.

Toetsing

*Wanneer moet aan een activiteit de effecten worden getoetst?
Geldt dit ook voor activiteiten uit bestemmingsplannen Landelijk Gebied en Markermeer (recentelijk vastgesteld, overeenstemming rijksbeleid)?*

Activiteiten uit vastgestelde bestemmingsplannen, waarvoor vergunningverlening heeft plaatsgevonden, worden beschouwd als bestaand gebruik.

Activiteiten waarvoor nog geen vergunningverlening heeft plaatsgevonden, zijn wel aan een toets op basis van de Vogelrichtlijn onderhevig.

Thema 5-C Recreatie

Medegebruik dijken

Toename van het recreatief medegebruik van de dijken moet in de toekomst mogelijk blijven.

Onder bestaand gebruik wordt verstaan: het bestendig gebruik op het moment van de aanwijzing, of het gebruik gebaseerd op een van overheidswege genomen besluit of verkregen toestemming. Dijken maken overigens geen onderdeel uit van de speciale beschermingszone.

De Pieterman

Nieuwe buitendijkse recreatieprojecten zoals 'De Pieterman' zullen aanzienlijke schade ondervinden.

Op basis van de meest recente vogeltelgegevens en de biotoopbeschrijvingen zijn de gebieden begrensd. Voor nieuwe plannen en projecten moet worden beoordeeld of er sprake is van significante negatieve effecten op de ornithologische waarden van de aangewezen gebieden.

Thema 5-J Overig

Land

In de toelichting tot aanwijzing als speciale beschermingszone ontbreekt bij de genoemde gebruiksfuncties Land (te realiseren door gedeeltelijke drooglegging). In verschillende PKB's en daaropvolgende Rijksbesluiten is gedeeltelijke inpoldering als mogelijke gebruiksfunctie vastgelegd en kan dus door de vogelrichtlijn niet onmogelijk gemaakt worden.

Bij de aanwijzing wordt rekening gehouden met het huidige gebruik. Aangezien inpoldering in de toekomst niet onder het huidige gebruik valt, moeten die toekomstige projecten getoetst worden op significante effecten op de natuurwaarden van de betreffende speciale beschermingszone.

Gebied 49

Oostelijke Vechtplassen

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincie Noord Holland en Utrecht en behoort tot de gemeenten Breukelen, Loenen, Loosdrecht, Maarssen, Maartensdijk, 's-Graveland, en Nederhorst den Berg. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 4500 ha.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Oostelijke Vechtplassen bestaat uit moerasbossen, open water met verlandingsstadia en vochtige graslanden. Het gebied kwalificeert als speciale beschermingszone vanwege Woudaapje, Purperreiger, Zwarte Stern en IJsvogel. Het gebied wordt aangemerkt als Wetland vanwege drempeloverschrijdende aantallen watervogels.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van antwoord-algemeen deel.

Thema 2-C Verstreckte informatie

Kaartbeeld en tekst

Onduidelijkheid omtrent kaartbeeld en tekst omtrent oostzijde bij Westbroek, ten Noorden van de kerkdijk, begrenzing de Vuntus en moeras, moerasbos en rietland.

Een nader onderzoek naar het voorkomen van de kwalificerende soorten in de Oostelijke Vechtplassen heeft geleid tot een aanpassing van de begrenzing, waarmee is aangesloten bij het leefgebied van deze soorten. Daarbij is ook de begrenzing van het gebiedsdeel de Vuntus aangepast.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Spiegelplas

Neem de Spiegelplas op in begrenzing.

Een nader onderzoek naar het voorkomen van de kwalificerende soorten in de Oostelijke Vechtplassen heeft geleid tot een aanpassing van de begrenzing, waarmee nauwkeuriger is aangesloten bij het leefgebied van deze soorten.

Jachthaven Manten /terrein 'Het Anker'

Jachthaven Manten en een deel van het terrein 'Het Aker' maken op kaart deel uit van de aanwijzing.

Jachthavens maken geen deel uit van de speciale beschermingszone, omdat zij niet behoren tot het leefgebied van de kwalificerende soorten.

Begrenzingsen

Begrenzingsen zijn onduidelijk, willekeurig en te globaal.

Een nader onderzoek naar het voorkomen van de kwalificerende soorten in de Oostelijke Vechtplassen heeft geleid tot een aanpassing van de begrenzing, waarmee nauwkeuriger is aangesloten bij het leefgebied van deze soorten.

Stille Plas

De Stille Plas herbergt ornithologische waarden, maar wordt niet geheel opgenomen in de aanwijzing.

De Oostelijke Vechtplassen worden aangewezen als speciale beschermingszone in het kader van de Europese Vogelrichtlijn op grond van het voorkomen van de vogelsoorten Woudaapje, Zwarte Stern, Purperreiger en IJsvogel. Mede op grond van de leefgebiedsomschrijving die voor deze soorten zijn opgesteld, is de begrenzing van het gebied bepaald.

Streekplan Utrecht

Niet alleen de in het ontwerp besluit genoemde complexen van verblijfsrecreatie, enz. buiten de begrenzing laten, maar ook alle gebieden die van belang zijn voor waterrecreatie (zie Streekplan Utrecht).

Een nader onderzoek naar het voorkomen van de kwalificerende soorten in de Oostelijke Vechtplassen heeft geleid tot een aanpassing van de begrenzing van de speciale beschermingszone, waarmee nauwkeurig is aangesloten op het te beschermen leefgebied van deze soorten. Daarmee zijn tevens de recreatievestigingen en de overige voor recreatie belangrijke gebieden, voor zover ze geen deel uitmaken van het leefgebied van de betrokken soorten buiten de begrenzing gebracht.

De Gagelpolder

De Gagelpolder valt buiten de begrenzing, hierbij het verzoek voor opname op grond van moerasbos met bijbehorende avifauna.

De begrenzing van het gebied is op grond van het beschikbaar komen van meer recente vogelgegevens op onderdelen gewijzigd. De Gagelpolder maakt geen deel uit van het leefgebied van de kwalificerende soorten en is daarom niet in de aanwijzing opgenomen.

Begrenzing aanpassen

Aanpassing van begrenzing is gewenst voor de volgende gebieden: jachthaven Manten, recreatiestreek Tienhoven, eilanden Meent/Robison Crusoë/Markus Pos/Geitekaai/Weer/Bijtje, onderdelen caravanterreinen, onderdelen van jachthavens en parken met recreatiewoningen.

Op grond van nader opgestelde leefgebiedomschrijvingen van de kwalificerende soorten is de begrenzing van de speciale beschermingszone aangepast. De door u genoemde recreatieterreinen zijn in de tekst en waar mogelijk ook in het kaartbeeld buiten de begrenzing gebracht, evenals een deel van het recreatiewater, dat niet wordt beschouwd als onderdeel van het leefgebied van de kwalificerende soorten.

Overdijkse wetering en Mijndense polder

Alleen het gedeelte ten oosten van de Overdijkse Wetering van de Mijndense polder aanwijzen op grond van natuurwetenschappelijke waarden.

Een nader onderzoek naar het voorkomen van de kwalificerende soorten in de Oostelijke Vechtplassen heeft geleid tot een aanpassing van de begrenzing, waarmee wordt aangesloten bij het leefgebied van deze soorten.

Dit heeft er onder andere toe geleid dat de polder Mijnden buiten de begrenzing is gebracht.

Begrenzing weergeven

Begrenzing van bebouwingslinten en kernen buiten de speciale beschermingszone op kaart weergeven. Tevens het noordelijk deel van de Kortenenhoefse polder (kassencomplexen, volkstuinten, voormalige vuilnisbelt) buiten de begrenzing laten.

De door u gewenste grensaanpassingen in relatie tot de aanwezige bebouwing sluiten inderdaad beter aan op het leefgebied van de kwalificerende soorten. De begrenzing is aangepast. Kassencomplexen, volkstuinten en (voormalige) vuilstorten maken inderdaad geen deel uit van het leefgebied van de kwalificerende soorten. Wanneer dit onvoldoende duidelijk in de kaart tot uitdrukking kan worden gebracht, maakt de toelichtende tekst bij de beschikking dat deze terreinen niet zijn inbegrepen bij de speciale beschermingszone.

Maartensdijk

De begrenzing voor zover betrekking op grondgebied Maartensdijk heeft een opvallende afwijking t.o.v. grenzen in andere plannen op dit aandachtsveld, o.a. Intergemeentelijk Structuurplan 2015 (BRU), streekplan Utrecht, Natuurbeleidsplan LNV, Landinrichtingsplan Noorderpark, bestemmingsplan Landelijk Gebied Maartensdijk. Verzoek: grens vanaf het Tienhovenskanaal naar Kerkdijk aan de Zuidzijde van de Kerkdijk in dezelfde richting doortrekken naar de Westbroekse Binnenweg in de Molenpolder.

De door u voorgestelde grenswijziging sluit beter aan bij het leefgebied van de kwalificerende soorten. De begrenzing is aangepast.

Thema 3-F De telgegevens van vogels

Woudaapje en Zwarte Stern

De kwalificatie van het Woudaapje en Zwarte Stern wordt in twijfel getrokken, tevens de hierop gebaseerde begrenzing.

De Oostelijke Vechtplassen kwalificeren zich voor aanwijzing als speciale beschermingszone in het kader van de Europese Vogelrichtlijn op grond van het voorkomen van Woudaapje, Zwarte Stern en IJsvogel. Op grond van de beschikbare gegevens is geconcludeerd dat deze soorten in kwalificerende aantallen aanwezig zijn. Bij de begrenzing van het gebied is uitgegaan van het leefgebied van de betrokken soorten. Dit heeft geleid tot een aanpassing van de begrenzing.

De Valk

Het voorkomen van de kwalificerende vogels in de directe omgeving van het bedrijf De Valk wordt ter discussie gesteld, daarnaast worden plannen tot uitbreiding c.q. wijziging van de huidige locatie voorgelegd.

Een nader onderzoek naar het voorkomen van de kwalificerende soorten in de Oostelijke Vechtplassen heeft geleid tot een aanpassing van de begrenzing van de speciale beschermingszone, waarmee nauwkeurig is aangesloten op het te beschermen leefgebied van deze soorten. De door u genoemde plannen tot wijziging en/of uitbreiding van de huidige accommodatie op de huidige locatie zullen in verschillende kaders door de overheden worden getoetst. Wanneer deze plannen naar verwachting een negatief gevolg zullen hebben voor de te beschermen vogelsoorten zal dit bij de besluitvorming moeten worden betrokken.

Scherpel Jachtwerf

Het voorkomen van de kwalificerende vogels in de directe omgeving van het bedrijf Scherpel Jachtwerf (jachthaven met winterstalling en bootbouwerij) wordt ter discussie gesteld, daarnaast valt het bedrijf binnen de begrenzing op kaartbeeld terwijl het in de tekst wordt geëxclaveerd.

Een nader onderzoek naar het voorkomen van de kwalificerende soorten in de Oostelijke Vechtplassen heeft geleid tot een aanpassing van de begrenzing van de speciale beschermingszone, waarmee nauwkeurig is aangesloten op het te beschermen leefgebied van deze soorten. Uw bedrijf maakt geen deel uit van de speciale beschermingszone.

Thema 5-B Landbouwkundig gebruik

Polder Mijnden

Vrees voor belemmering exploitatie van een agrarisch bedrijf binnen polder Mijnden die opgenomen is in de aanwijzing.

Een nader onderzoek naar het voorkomen van de kwalificerende soorten in de Oostelijke Vechtplassen heeft geleid tot een aanpassing van de begrenzing, waarmee nauwkeuriger is aangesloten bij het leefgebied van deze soorten.

Dit heeft tot gevolg gehad dat de polder Mijnden buiten de begrenzing is gebracht.

Horstermeerpolder

Onduidelijk wat de gevolgen van aanwijzing zijn voor de in het noordelijk deel van de Horstermeerpolder gelegen veeteeltbedrijven.

Uit de tekst van het besluit en de bij het besluit behorende kaart kan duidelijk worden dat het noordelijk deel van de Horstermeerpolder geen deel uitmaakt van de speciale beschermingszone Oostelijke Vechtplassen.

Thema 5-D Bestaande en nieuwe visserij-activiteiten

Aalscholverpopulatie

Inzichtelijk brengen van de huidige visserij en respecteren van de visserij. Vragen over de Aalscholverpopulatie in relatie tot de visserij.

De Aalscholver behoort niet tot de soorten op grond waarvan de Oostelijke Vechtplassen worden aangewezen als speciale beschermingszone in het kader van de Europese Vogelrichtlijn. De beheersing van de Aalscholverpopulatie wordt nagestreefd door het niet laten ontstaan van nieuwe broedkolonies.

De huidige situatie in de visserij valt onder bestaand gebruik en wordt gerespecteerd. Een eventuele registratie hiervan is geen zaak die in het kader van de Vogelrichtlijn dient te worden geregeld.

Thema 7-D Evaluatie

Heroverweging

Wordt een eventuele aanwijzing heroverwogen indien ons gebied wat betreft het Woudaapje en Zwarte Stern niet meer tot de 'top 5 broedgebieden' van Nederland behoren?

Om de ontwikkelingen in de speciale beschermingszones te kunnen volgen is besloten dat een specifiek monitoringssysteem wordt ontwikkeld. Daarbij worden de ontwikkelingen met betrekking tot de vogelstand over een periode van 10 jaar gevolgd. Op dat moment kan een heroverweging plaatsvinden.

Gebied 50
Veluwemeer

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincies Flevoland en Gelderland en behoort tot de gemeenten Dronten, Zeewolde, Elburg, Nunspeet en Harderwijk. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca 3150 ha.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Veluwemeer bestaat uit een uitgestrekt zoetwatermeer en moeraszones. Het gebied kwalificeert als speciale beschermingszone vanwege de Kleine Zwaan, Pijlstaart, Tafeleend en Meerkoet. Het gebied wordt aangemerkt als Wetland vanwege drempeloverschrijdende aantallen watervogels.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van antwoord-algemeen deel.

Thema 2-B Draagvlak

Waterschappen

De verwachting wordt uitgesproken dat aanwijzing als speciale beschermingszone verstrekkende gevolgen kan hebben voor de wijze van onderhoud en beheer van de primaire waterkeringen en voor programma's voor dijkversterking. Vragen in hoeverre kustgebieden en dijken van belang zijn voor de vogelstand.

Vinden dat een toename van het recreatieve gebruik van dijken mogelijk moet blijven, zonder compenserende maatregelen.

Gaan ervan uit dat de taken met betrekking tot waterkering en waterhuishouding vallen onder artikel 6, lid 3 dan wel lid 4 van de Richtlijn. Indien er geen gevolgen zijn, dient dit eenduidig kenbaar te zijn uit het besluit en de daarbij behorende overwegingen. De uitoefening van primaire taken van Waterschappen moet niet in financiële zin en in materiële zin worden beperkt.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Thema 2-D Procedure en voorbereiding besluitvorming

Juridische gevolgen

De voornemens tot aanwijzing als speciale beschermingszone moeten worden ingetrokken omdat er zwaarwegende bezwaren tegen zijn tegen de vergaande juridische gevolgen. Gemist wordt de nodige zorgvuldigheid om:

- Gewone beschermingszones in te stellen ex artikel 3, die goed aansluiten op de aanwijzing van Wetlands.
- In Europees verband opstellen van kwantitatieve normen voor de criteria a t/m d van artikel 4 lid 1 van de Vogelrichtlijn. Deze betreffen de nader aanduiding van kwetsbare vogelsoorten die voor extra bescherming in aanmerking komen.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Procesaanpak

De huidige procedure zou moeten worden stopgezet en een naar inhoud en proces betere aanpak voor de speciale beschermingszone aanwijzing wordt bepleit, onder verwijzing naar de bijgevoegde Algemene Zienswijze van mei 1999.

In de Algemene Zienswijze wordt een alternatieve aanpak voorgesteld.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Waterkwaliteit

In de gebied beschrijving wordt ten onrechte de indruk gewekt dat de watervegetatie pas sinds 1997 aanwezig is; fonteinkruiden zijn steeds aanwezig geweest, maar sinds jaren negentig hebben kranswervelden zich spectaculair uitgebreid.

De opmerking in de beschrijving van het gebied bij de aanwijzing over de waterkwaliteit bij zwemgelegenheden doet niet terzake; ook is de betekenis van de opmerking onder drinkwatervoorziening niet duidelijk.

Verbetering van de waterkwaliteit zou de vogelstand bevorderen.

De zienswijze is juist, maar de tekst van de toelichting heeft specifiek betrekking op het vrij recente voorkomen van waterplanten op grotere diepte.

De zienswijze wordt gedeeld. De toelichting bij het besluit is aangepast.

De opmerking dat een verbetering van de waterkwaliteit de vogelstand bevordert is in z'n algemeenheid juist, maar is niet algemeen van toepassing op de vogelstand per soort. Door verbetering van de waterkwaliteit treden verschuivingen op die voor sommige soorten (bijvoorbeeld planteneters) gunstiger zijn dan voor bijvoorbeeld de viseters. Verbetering van de waterkwaliteit wordt op meerdere wijzen in het vigerend beleid en beheer nagestreefd.

Gelijkheidsbeginsel

Het ontbreken van de clause (randzone 100 meter) in de aanwijzing Veluwe meer en het wél voorkomen daarvan in de aanwijzing Veluwe is tegen het gelijkheidsbeginsel.

In de aanwijzing voor het Veluwemeer ontbreekt een clausule voor de aanwijzing van complexen van verblijfsrecreatie, te weten ‘inclusief een randzone van 100 meter breed’. Neem deze clausule alsnog op.

Bij de begrenzing is geen rekening meer gehouden met een randzone voor complexen van verblijfsrecreatie. Deze zijn in elk gebied vervallen, met uitzondering van (jacht)havens. (Zie ook de Nota van Toelichting op de beschikking en met name de begrenzing.)

Thema 3-A De ornithologische criteria

Criteria

Bezwaar tegen de aanwijzing van het Veluwemeer als speciale beschermingszone omdat de criteria de voor speciale beschermingszones benodigde ornithologische en statistische basis missen, deels niet en deels in veel te ruime mate voldoen aan de verplichtingen, uitgaan van onzorgvuldige besluiten, niet kunnen worden beargumenteerd vanuit een tekort schietend huidig natuur- en vogelbeleid in ons land.

De ondiepe delen van het Veluwemeer voldoen aan de criteria van de richtlijn voor speciale beschermingszones. De diepere delen zijn ongeschikt als speciale beschermingszone, omdat ze te dicht bij structureel verstorende factoren (water-/oeverrecreatie en beroepsvaart) zijn gelegen.

Dat eveneens de diepere delen van het Veluwemeer zijn begrensd hangt samen met het belang daarvan voor de kwalificerende soorten Tafeleend en Meerkoet, en de eisen die deze soorten aan het leefgebied stellen. Tafeleend en Meerkoet foerageren op de diepere delen. Daarnaast wordt naar aanleiding van de gekozen begrenzing methodiek het diepere Veluwemeer van belang geacht voor ‘andere soorten van Bijlage I waarvoor het gebied van betekenis is’, zoals het Nonnetje, en voor ‘andere trekkende water vogels’ zoals Aalscholver, Fuut en Grote Zaagbek.

Onderbouwing

Op basis van welk meerjarig onderzoek is het populatiepeil van de betreffende vogelsoorten vastgesteld, wat is de onderbouwing van de voorgestelde grenzen en op welke wijze is rekening gehouden met autonome tendensen en schommelingen in het populatiepeil?

Informatie met betrekking tot de vragen is te vinden in de Nota van antwoord-algemeen deel (hoofdstuk 3) en de bijlage ‘Selectiecriteria en methode van begrenzing’. De onderbouwing van de voorgestelde grenzen is verwoord in paragraaf 3.2 (aanduiding leefgebied) van de Nota van toelichting bij het besluit.

Meest geschikt gebied

Vraagt waarom het Veluwemeer wordt aangewezen als meest geschikt voor de instandhouding van de in Bijlage 1 genoemde vogelsoorten, en als meest geschikt broed-, rust- en/of ruigebied voor trekvogels.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Bepalen begrenzing

De criteria onder punt 4 van de ontwerptoelichting Veluwemeer zijn onvoldoende om ook de begrenzing te bepalen.

In de definitieve beschikkingen is de selectie en begrenzing nader gemotiveerd aan de hand van de lokale verspreiding en de biotoop eisen van de betrokken vogelsoorten.

Duidelijkheid

Gelieve het besluit concreet duidelijk te maken waarom het terrein van de indiener is begrensd. Het besluit en toelichting zijn onvoldoende concreet, waardoor niet duidelijk is waarom het terrein van de indiener begrensd is, en wil in de definitieve tekst duidelijkheid.

In de toelichting bij het besluit is duidelijkheid gegeven over de begrenzing (paragraaf 3.3 van de toelichting).

Begrenzing campings, stranden en jachthavens

Waarom campings, stranden en jachthavens zijn begrensd. Vragen waarom de omgeving van de campings en verder het gehele gebied wordt aangewezen als meest geschikt voor de instandhouding van de betreffende vogelsoorten en als meest geschikt broed-, rust- en rui gebied.

De gebieden die van belang zijn voor het leefgebied van de vogelsoorten zijn bij de begrenzing betrokken. Bebouwing en verharde oppervlaktes behoren niet tot het leefgebied en worden derhalve niet aangewezen. Zie verder Nota van toelichting op aanwijzingsbesluit.

Rietkraag Oude Land

In tegenstelling tot het Drontermeer is de rietkraag langs het oude land niet in de begrenzing opgenomen.

In de definitieve beschikkingen is de selectie en begrenzing nader gemotiveerd aan de hand van de lokale verspreiding en de biotoop eisen van de betrokken vogelsoorten. De begrenzing is gelegen op de overgang van de oeverzone (rietmoeras en soortgelijke extensieve begroeiing) naar het cultuurland van het oude land (gemeenten Elburg, Nunspeet en Harderwijk)

Bestaande voorlanden

Gelieve een woord toe te voegen aan de gebiedsbeschrijving en begrenzing, namelijk 'bestaande voorlanden'.

De suggestie wordt niet overgenomen. De buitendijkse voorlanden van Flevoland worden niet geacht te behoren tot het specifieke leefgebied van de kwalificerende soorten vogels, begrenzing soorten, en andere soorten vogels die in belangrijke aantallen voorkomen.

Omvang gebied

Gelieve aan te geven hoe groot het totale gebied is en hoeveel procent daarvan is aan te wijzen als speciale beschermingszone.

De oppervlakte van de speciale beschermingszone is vermeld in hoofdstuk 3 'gebiedsbeschrijving en begrenzing' van de Nota van toelichting bij de respectievelijke besluiten. Een landschaps ecologisch samenhangend geheel van open water, modder- en zandbanken en rietoevers, is op basis van de gevolgde methodiek (Nota Selectiecriteria en methode van begrenzing) vrijwel geheel begrensd.

Kuststroken Flevoland

Het is onaanvaardbaar dat de kuststroken van Flevoland zijn begrensd omdat bedrijven hiermee rechtstreeks in de bedrijfsvoering worden getroffen.

De recreatie terreinen zijn voor wat betreft de landzijde niet begrensd als speciale beschermingszone.

Oeverzone

De oeverzone maakt geen deel uit van het Veluwemeer, maar hoort bij het beschermingsgebied van de Veluwe, waarvoor wel de beschermingsclausule van een randzone van 100 meter is opgenomen.

De oeverzone langs het Veluwemeer is een onderdeel van de beschermingszone Veluwemeer. Bebouwing en verharding zoals recreatieve bedrijfscomplexen vallen buiten de begrenzing. De randzones zijn vervallen. (Zie de Nota van Toelichting op de beschikking.)

Thema 3-F De telgegevens van vogels

Controle

In de ontwerp besluiten ontbreken kwalitatieve en kwantitatieve controleerbare ornithologische gegevens die een beoordeling en/of verificatie mogelijk maken van de wijze waarop de criteria zijn toegepast.

Aan de toelichting bij de besluiten zijn kwantitatieve en kwalitatieve ornithologische gegevens toegevoegd. De wijze waarop de criteria zijn toegepast en beschreven in de toelichting, en in de Nota van antwoord. algemeen deel.

Thema 4 Relatie met Nationaal beleid

Multifunctionaliteit

Maak principiële bezwaren tegen de totale aanwijzing van deze het Veluwe-meer als speciale beschermingszone omdat bestaand beleid voor multifunctionele watergebieden zonder ecologische onderbouwing wordt verlaten.

Een aanwijzing als Speciale beschermingszone betekent niet dat multifunctioneel gebruik onmogelijk is.

Algemene informatie over de relatie de Vogelrichtlijn en het SGR is gegeven in de Nota van antwoord-algemeen deel, paragraaf 4B.

Recreatie

Het beleid is de doodsteek voor de recreatieontwikkeling in de Randmeren

Een aanwijzing als speciale beschermingszone van meerder Randmeren betekent niet dat multifunctioneel gebruik onmogelijk is geworden.

Thema 5-A Jacht

Jachthutten

Deelt mee dat er een aantal jachthutten aanwezig is in het riet ter hoogte van Doornspijk, terwijl de tekst vermeld dat er geen jacht binnen de speciale beschermingszone plaatsvindt.

Er zijn inderdaad jachthutten aanwezig op de genoemde locatie. Bestaande functies, waaronder de jacht, worden genoemd in hoofdstuk 6 van de Nota van toelichting bij het besluit.

Thema 5-C Recreatiemogelijkheden

Bootvisserij

Verzoekt om de functie voor de bootvisserij toe te voegen.

Aan dit verzoek is geen gehoor gegeven. Er is gekozen om het bestaande gebruik slechts summier te beschrijven in hoofdstuk 6 van de Nota van toelichting bij het besluit.

Recreatieconcentratiegebieden

De recreatieconcentratiegebieden rond Bremerbergse hoek, het Spijk en Zeewolde door de voorgenomen begrenzing worden doorkruist. En dat de bedrijven Aquacentrum Bremerbergse hoek, Flevostrand, Riviera recreatie Centrum, RCN Zeewolde en Recreatiegebied Erkenmederstrand (speciale beschermingszone Wolderwijd-Nulder nauw) direct in hun belangen en ontwikkeling worden geraakt.

De grens van de speciale beschermingszone ligt op de overgang van water en oeverzone (rietmoeras en soortgelijke begroeiing) naar strand. Voor wat betreft de voortzetting van het huidige gebruik en ontwikkelingsmogelijkheden wordt verwezen naar hoofdstuk 6 (rechtsgevolgen) en 5C (recreatiemogelijkheden) van de Nota van antwoord, algemeen deel.

Randmeren in kaart

Graag aandacht voor rapport 'De Randmeren in kaart' van Stichting Waterrecreatie IJsselmeer en Randmeren. Willen weten of die informatie wordt betrokken in de beschrijving van het recreatief gebruik.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Integrale Inrichting Veluwe Randmeren

Het is wenselijk dat bij nadere invulling van de aanwijzing van de Veluwe randmeren rekening wordt gehouden met de uitkomsten van het project Integrale Inrichting Veluwe randmeren (IIVR). Graag nader overleg over een mogelijke differentiatie van het beschermingsnivo per deelgebied, en wil weten in welk wettelijk kader de Vogelrichtlijn ingebed zal worden.

De in IIVR- kader voorgestelde kwaliteitsverbetering in de zin van verdieping voor de recreatievaart van de Veluwe randmeren wordt onmogelijk gemaakt.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Integrale Inrichting Veluwe Randmeren

De aanwijzing ondermijnt het convenant inzake 'Integrale Inrichting Veluwe Randmeren'.

Er is inzake IIVR niet sprake van een convenant, maar van een 'intentieverklaring tot deelname' van mei 1997, en een besluit van november 1999 inzake de uitwerking van een strategie, van een organisatiemodel, en van een financieringsmodel. In het plan Integrale Inrichting Veluwe Randmeren wordt bij de uitwerking rekening gehouden met de Vogelrichtlijn. Overigens zullen diverse uit te voeren ontwikkelingen onder andere planologisch, rekening houdend met de vogelkundige waarden, getoetst moeten worden.

Thema 5-E Toezicht en beheer in Vogelrichtlijngebieden

Polsmaten

Het natuurontwikkelingsproject Polsmaten in beheer is bij Staats Bosbeheer.

Het beheer van Polsmaten door SBB is genoemd in hoofdstuk 5 van de toelichting bij het besluit.

Thema 5-F Beperkingen voor ontgronding en zandwinning

Nota Zand

Zandwinning in de gebieden die zijn aangewezen in de nota Zand boven water geen problemen zullen ondervinden van aanwijzing omdat dit vigerend beleid is.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Grondstoffenvoorziening

Het bedrijf voor de grondstoffenvoorziening volledig afhankelijk is van de Randmeren, verzoekt om rekening te houden met de economische en werkgelegenheidsbelangen in het algemeen, en het belang van de onderneming in het bijzonder.

Er wordt verwezen naar paragraaf 5F van de Nota van antwoord-algemeen deel.

Thema 6 Rechtsgevolgen

Omschrijving

De beschrijving rechtsgevolgen en mogelijkheden voor rechtsbescherming in het ontwerp besluit speciale beschermingszone Veluwemeer is onbegrijpelijk en dubbelzinnig en vraagt om dit adequaat aan te geven.

De mogelijkheid voor rechtsbescherming bestaat uit het indienen van een met redenen omkleed bezwaarschrift. Het besluit geeft informatie aan wie en wanneer de verzending dient plaats te vinden.

Gevolgen

Wat zijn de gevolgen van de aanwijzing voor de exploitatie en beheer van het recreatieterrein

De rechtsgevolgen met betrekking tot het bestaande gebruik en beheer zijn beschreven in hoofdstuk 7 van de Nota van toelichting bij het besluit.

Bescherming

Uit de toelichting blijkt niet hoe de speciale beschermingszone Veluwemeer beschermd zal worden.

In hoofdstuk 5 (beleid en beheer) en hoofdstuk 7 (rechtsgevolgen) van de toelichting bij het besluit Veluwemeer is het gewenste beheer en andere beschermende maatregelen beschreven. De speciale beschermingszone Veluwemeer is gelijktijdig aangewezen als internationaal belangrijk Wetland. In een afzonderlijk besluit zal de toepassing van artikel 4.9, vierde lid, onderdeel b van de Wet Milieubeheer voor het gebied worden geregeld.

Natuurontwikkelingsprojecten

Er zijn mogelijk conflicten kunnen zijn tussen aanwijzing als speciale beschermingszone en natuurontwikkelingsprojecten.

Bij de aanleg van natuurontwikkelingsprojecten zal rekening moeten worden gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszones.

Thema 7-A Omzetting in Nederlandse wetgeving**Natuurbeschermingswet**

Aanwijzing van deze speciale beschermingszones in het kader van de Natuurbeschermingswet niet in de rede ligt.

Zie voor nadere informatie de Nota van antwoord- algemeen deel, hoofdstuk 7.

Gebied 51

Wolderwijd en Nuldernauw

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincie's Flevoland en Gelderland en behoort tot de gemeente(n) Zeewolde, Harderwijk, Ermelo en Putten. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 2600 ha.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Wolderwijd en Nuldernauw bestaat uit een uitgestrekt zoetwatermeer. Het gebied kwalificeert vanwege de Kleine Zwaan en Tafeleend. Deze soorten zijn te beschouwen als soorten die bescherming behoeven op grond van de Wetlands-Conventie.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van antwoord-algemeen deel.

Thema 2-B Draagvlak

Waterkeringen en dijkversterking

De verwachting wordt uitgesproken dat aanwijzing als speciale beschermingszone verstrekkende gevolgen kan hebben voor de wijze van onderhoud en beheer van de primaire waterkeringen en voor programma's voor dijkversterking. Vragen in hoeverre kustgebieden en dijken van belang zijn voor de vogelstand.

Vinden dat een toename van het recreatieve gebruik van dijken mogelijk moet blijven, zonder compenserende maatregelen.

Gaan ervan uit dat de taken met betrekking tot waterkering en waterhuishouding vallen onder artikel 6, lid 3 dan wel lid 4 van de Richtlijn. Indien er geen gevolgen zijn, dient dit eenduidig kenbaar te zijn uit het besluit en de daarbij behorende overwegingen.

De uitoefening van primaire taken van Waterschappen moet niet in financiële zin en in materiële zin worden beperkt.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Thema 2-D Procedure en voorbereiding besluitvorming

Juridische gevolgen

De voornemens tot aanwijzing als speciale beschermingszone moeten worden ingetrokken omdat er zwaarwegende bezwaren zijn tegen de vergaande juridische gevolgen.

Gemist wordt de nodige zorgvuldigheid om:

- Gewone beschermingszones in te stellen ex artikel 3, die goed aansluiten op de aanwijzing van Wetlands.

- In Europees verband opstellen van kwantitatieve normen voor de criteria a t/m d van artikel 4 lid 1 van de Vogelrichtlijn. Deze betreffen de nader aanduiding van kwetsbare vogelsoorten die voor extra bescherming in aanmerking komen.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Procedure

De huidige procedure zou moeten worden stopgezet en een naar inhoud en proces betere aanpak voor de speciale beschermingszone aanwijzing wordt bepleit, onder verwijzing naar de bijgevoegde Algemene Zienswijze van mei 1999. In de Algemene Zienswijze wordt een alternatieve aanpak voorgesteld.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Thema 3-A De ornithologische criteria

Meest geschikte gebieden

De toelichting is al volstrekt onvoldoende voor wat betreft het inzicht in de ornithologische gegevens en criteria op basis waarvan het gebied als speciale beschermingszone wordt gekwalificeerd. Betoogt dat uit het ontwerp besluit niet is aangetoond op welke plaatsen de kwalificerende vogels regelmatig en geconcentreerd verblijven. En vraagt waarom het gehele gebied 'het meest geschikt' wordt bevonden voor de vogels van artikel 4 en als broed-, rust- en rui- gebied voor trekvogels. Vraagt op basis van welk meerjarig onderzoek het populatie peil is vastgesteld en op welke wijze rekening is gehouden met autonome tendensen en schommelingen in het populatie peil. Vraagt waarom het Wolderwijd en Nuldernauw wordt begrensd als 'meest geschikt' voor de betreffende vogelsoorten. Vraagt waarom en op basis waarvan het gehele gebied wordt aangewezen als meest geschikt broed-, rust-, en rui- gebied.

In de ontwerp toelichting was inderdaad beperkte informatie verstrekt over de vogelwaarden en de criteria waarop het gebied kwalificeert. In de bijgevoegde toelichting bij het besluit is in hoofdstuk 4 informatie opgenomen over de kwalificerende - en andere relevante vogelsoorten voor de selectie en begrenzing. De criteria voor aanwijzing als speciale beschermingszone en als wetland zijn beschreven in hoofdstuk 2 van de toelichting.

De vraag waar de kwalificerende vogels verblijven is beantwoord in paragraaf 4.3 van de Nota van toelichting.

Gegevens

Bezwaar tegen de aanwijzing van Wolderwijd en Nuldernauw als Wetland omdat dit gebaseerd is op ornithologische gegevens die zijn ontleend aan het Drontermeer.

Het gebied kwalificeert als watergebied van internationale betekenis zoals bedoeld in de Wetlands Conventie vanwege het voorkomen van belangrijke aantallen watervogels, en wel drempel overschrijdende aantallen van Kleine Zwaan en Tafeleend. Uit geactualiseerde vogeltellingen is gebleken dat het gemiddelde van de seizoensmaxima over de periode 1993-1997 hoger was dan de drempelwaarde van 1% van de biogeografische populatie. In de Nota van toelichting is e.e.a. met gegevens onderbouwd.

Onderzoek

Vraagt op basis van welk meerjarig onderzoek het populatie peil van de betreffende vogelsoorten is vastgesteld, wat de onderbouwing is van de voorgestelde grenzen en op welke wijze rekening is gehouden met autonome tendensen en schommelingen in het populatie peil.

Informatie met betrekking tot de vragen is te vinden in de Algemene Nota van antwoord (hoofdstuk 3) en de Nota 'Selectiecriteria en methode van begrenzing' van het Ministerie van LNV. De onderbouwing van de voorgestelde grenzen is verwoord in paragraaf 3.2 (aanduiding leefgebied) van de Nota van toelichting bij het besluit.

Meest geschikt

Waarom wordt Wolderwijd en Nuldernauw aangewezen als meest geschikt voor de instandhouding van de in Bijlage 1 genoemde vogelsoorten, en als meest geschikt broed-, rust- en/of ruigebied voor trekvogels.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Gebiedsbeschrijving

Hoewel het Nuldernauw op de kaart is begrensd dit niet in de gebiedsbeschrijving is terug te vinden.

De Nota van toelichting bij het besluit is aangepast.

Belang

*Bezwaar tegen de aanwijzing van het gehele Wolderwijd, Nuldernauw en Veluwemeer als speciale beschermingszone omdat deze grotendeels ornithologisch niet van belang zijn of ongeschikt zijn als speciale beschermingszone.
- De beschreven vogelsoorten komen in de omgeving van het bedrijf niet voor.*

- De grens is onjuist ingetekend op de kaart. Heeft op toegevoegde kaart aangegeven welk deel volgens hem geen of slechts marginaal deel uit maakt van het leefgebied van de soorten op grond waarvan het gebied als speciale beschermingszone wordt aangewezen. Dit is tot 200 meter uit de kust. Verzoek om aanpassing van de grens.

Dat eveneens de diepere delen van het Veluwemeer en Wolderwijd en Nulder nauw zijn begrensd hangt samen met het belang daarvan voor de kwalificerende soorten Tafeleend (Veluwemeer, Wolderwijd en Nulder nauw) en Meerkoet (Veluwemeer), en de eisen die deze soorten aan het leefgebied stellen. Tafeleend en Meerkoet foerageren ook op de diepere delen. Voor de definitieve begrenzing wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van de Nota van toelichting bij het besluit.

Watergebied

Het valt op dat de aanwijzing uitsluitend het watergebied betreft. Als aansluitende landbouw- en recreatiegebieden en staatsnatuurmonumenten (Harder broek) die als voedsel-, nest- of rustgebied van belang zijn er buiten worden gelaten zou aan de waterzijde ook de aanwijzing beperkt kunnen worden tot gebieden die exclusief voor natuur bestemd zijn. Er is daarover overeenstemming bereikt tussen recreatie- en natuurorganisaties.

Constateren dat door de onzorgvuldige toepassing van de criteria landgebieden worden uitgesloten, zonder dat daar een ecologische onderbouwing voor is.

Het Wolderwijd en Nulder nauw is naar aanleiding van jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie geselecteerd en begrensd op basis van ornithologische criteria. Relevant is het vóórkomen van bij de aanwijzing betrokken vogelsoorten in combinatie met landschaps ecologische grenzen. Voor het antwoord op de geconstateerde uitsluiting van landgebieden zonder ecologische onderbouwing wordt verwezen naar paragraaf 3D van de Nota van antwoord, algemeen deel.

Divers

Gelieve de begrenzing in overeenstemming te brengen met de tekst van de ontwerp besluiten. In het bijzonder het buitendijkse deel van de kern van Zeewolde, de Harder sluis, Wold strand, Erkemeder strand en de omgeving van de jachthaven bij het RCN .

Wensen dat de begrenzing zo wordt aangepast dat de ruimtelijke ontwikkeling van het vastgestelde Structuurplan Zeewolde 1997 doorgang kan vinden.

De kaart en de tekst van de toelichting bij de besluiten zijn met elkaar in overeenstemming gebracht. Zie hoofdstuk 3 van de toelichting bij het besluit. De begrenzing kan enkel gebaseerd zijn op vogelkundige overwegingen.

Omvang totale gebied

Gelieve aan te geven hoe groot het totale gebied is en hoeveel procent daarvan is aan te wijzen als speciale beschermingszone.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Kustroken Flevoland

Het is onaanvaardbaar dat de kuststroken van Flevoland zijn begrensd omdat bedrijven hiermee rechtstreeks in de bedrijfsvoering worden getroffen.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Begrenzing aanpassen

Pas de begrenzing aan volgens het voorkomen van Blauwe reiger, Kievit en Grutto .

Aangewezen wordt het watergebied en oeverzone (rietmoeras en soortgelijke begroeiing). Aanliggende polders zijn niet te beschouwen als landschaps ecologische eenheid in samenhang met het Wolderwijd en Nulderneauw en vallen daarom buiten het kader van deze aanwijzing.

Thema 3-F De telgegevens van vogels

Vogelsoorten

De beschreven vogelsoorten komen in de directe omgeving van het bedrijf (aan het Eemmeer) niet voor.

De motivering van de kwalificerende vogelsoorten van de speciale beschermingszone Wolderwijd en Nulderneauw is gebaseerd op telgegevens met betrekking tot het Wolderwijd en Nulderneauw. Aanwijzing van het Eemmeer als Speciale Beschermings Zone is nu echter niet aan de orde omdat die aanwijzing in 1994 al heeft plaatsgevonden.

Controle

In de ontwerp besluiten ontbreken kwalitatieve en kwantitatieve controleerbare ornithologische gegevens die een beoordeling en/of verificatie mogelijk maken van de wijze waarop de criteria zijn toegepast.

Aan de toelichting bij de besluiten zijn kwantitatieve en kwalitatieve ornithologische gegevens toegevoegd. De wijze waarop de criteria zijn toegepast in beschreven in de toelichting, en in de Nota Selectiecriteria en methode van begrenzing -onderdeel van de Nota van antwoord-algemeen deel.

Thema 4 Relatie met Nationaal beleid

Verandering

Het beleid voor natuur en recreatie voor wat betreft Wolderwijd- Nulderneauw, dat nu nog gebaseerd is op nevenschikking van natuur en andere doelstellingen.

Bestaand beleid voor watergebieden zonder ecologische onderbouwing wordt aan de kant gezet vanwege de juridische gevolgen van de speciale beschermingszone.

Een aanwijzing als Speciale beschermingszone betekent niet dat multifunctioneel gebruik onmogelijk is.

Recreatieontwikkeling

Het beleid is de doodsteek is voor de recreatieontwikkeling in de Randmeren.

Een aanwijzing als Speciale beschermingszone van meerdere Randmeren betekent niet dat multifunctioneel gebruik onmogelijk is geworden.

Waterfront Harderwijk

De planvorming rond het waterfront van Harderwijk zal door de aanwijzing worden beïnvloed, ook als het waterfront buiten de begrenzing blijft.

In verband met de voorgenomen herziening van het Bestemmingsplan heeft er bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen rijk en gemeente, waarbij een afweging heeft plaatsgevonden op basis van het Structuurschema groene Ruimte. Van rijkswege wordt ervan uitgegaan dat er geen noodzaak is om de genoemde afweging opnieuw te maken, omdat de afweging op basis van het SGR wordt gezien als één die gelijkwaardig is met die op basis van artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Met de gemeente is inmiddels een bestuurlijke afspraak gemaakt over compenserende maatregelen. Aan de uitvoering daarvan wordt gewerkt. Ook wordt verwezen naar hoofdstuk 4B (verhouding tot het Structuurschema Groene Ruimte) en 4C (verhouding tot overige regelgeving) van de Nota van antwoord-algemeen deel.

Thema 5-C Recreatiemogelijkheden

Begrenzing aanpassen

Gelieve de grens van de speciale beschermingszone zo te wijzigen dat vaarverkeer in het Wolderwijd en Nuldernauw mogelijk blijft. Er wordt onvoldoende duidelijk welke zones binnen het beschermingsgebied vallen, en welke toegankelijk zijn voor het toeristisch vaarverkeer.

Aan het verzoek om de grens te wijzigen is niet tegemoet gekomen. Speciale beschermingszones worden alleen geselecteerd en begrensd op grond van vogelkundige criteria.

Visserij

Gelieve de functie voor oevervisserij, bootvisserij en (extensief) wadend vissen toe te voegen.

Gelieve het besluit op te nemen dat een aanzienlijk deel van het Wolderwijd is aangewezen als locatie voor een olympische wedstrijd zeilbaan.

Aan deze verzoeken is geen gehoor gegeven. Er is gekozen om het bestaande gebruik slechts summier te beschrijven in de hoofdstuk 6 van de toelichting bij het aanwijzingsbesluit.

Randmeren in kaart

Graag aandacht voor rapport 'De Randmeren in kaart' van Stichting Waterrecreatie IJsselmeer en Randmeren.

Willen weten of die informatie wordt betrokken in de beschrijving van het recreatief gebruik.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Integrale Inrichting Veluwe randmeren.

Het is wenselijk dat bij nadere invulling van de aanwijzing van de Veluwe randmeren rekening wordt gehouden met de uitkomsten van het project Integrale Inrichting Veluwe randmeren. Wenst nader overleg over een mogelijke differentiatie van het beschermings nivo per deelgebied, en wil weten in welk wettelijk kader de Vogelrichtlijn ingebed zal worden.

De in IIVR- kader voorgestelde kwaliteitsverbetering in de zin van verdieping voor de recreatievaart van de Veluwe randmeren wordt onmogelijk gemaakt. Voor de beantwoording wordt verwezen naar het deel 'gebied 42 Drontermeer' van deze nota.

Thema 5-E Toezicht en beheer in Vogelrichtlijngebieden

Horst

Merkt op dat het natuurontwikkelingsproject bij Horst in de tekst ontbreekt.

Het natuurproject bij Horst in het Wolderwijd is toegevoegd aan het onderdeel 'beheer' van het besluit.

Thema 5-F Beperkingen voor ontgroning en zandwinning

Nota Zand

Verwacht dat zandwinning in de gebieden die zijn aangewezen in de nota Zand boven water geen problemen zullen ondervinden van aanwijzing omdat dit vigerend beleid is.

Oppervlakte delfstoffen winning wordt als gebruiksfunctie genoemd in hoofdstuk 6 van de Nota van toelichtingen bij het besluit. Gebruik en beheer dat plaatsvindt in overeenstemming met het de bestaande wet- en regelgeving en/of waarvoor het bevoegd gezag een vergunning heeft verleend of toestemming heeft gegeven, wordt beschuwd als bestaand gebruik.

Grondstoffenvoorziening

Het bedrijf voor de grondstoffenvoorziening is volledig afhankelijk van de Randmeren. Gelieve rekening te houden met de economische en werkgelegenheidsbelangen in het algemeen, en het belang van de onderneming in het bijzonder.

Er wordt verwezen naar paragraaf 5F van de Nota van antwoord, algemeen deel.

Thema 6 Rechtsgevolgen

Natuurontwikkelingsprojecten

Er kunnen mogelijk conflicten zijn tussen aanwijzing als speciale beschermingszone en natuurontwikkelingsprojecten.

Bij de aanleg van natuurontwikkelingsprojecten zal rekening worden gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszone.

Thema 7-A Omzetting in Nederlandse wetgeving

Natuurbeschermingswet

Aanwijzing van deze speciale beschermingszones in het kader van de Natuurbeschermingswet niet in de rede ligt.

De doorwerking van de aanwijzing als speciale beschermingszones in het nationale rechtsstelsel is beschreven in hoofdstuk 7 van de Nota van toelichtingen bij het besluit.

Gebied 52

Wormer- en Jisperveld

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Noord Holland en behoort tot de gemeente Wormerland. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 1300 ha. De speciale beschermingszone Wormer- en Jisperveld bestaat uit natte graslanden, moeraszones en zoete wateren. Het gebied kwalificeert vanwege Kemphaan, Lepelaar, Smient en Grutto.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van antwoord – algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van antwoord-algemeen deel.

Thema 2-C Verstreckte informatie

Beschrijving

Beschrijving van de begrenzing en de kaart komen niet overéén.

In het besluit zijn de begrenzing en de kaart met elkaar in overeenstemming gebracht.

Thema 3-D Het beoordelingscriterium minimaal 100 ha natuurstatus

Formele natuurstatus

Er is geen aanééngesloten oppervlakte met formele natuurstatus aanwezig.

De eigendommen van de vereniging Natuurmonumenten liggen zodanig gegroepeerd dat van een aanééngesloten oppervlakte kan worden gesproken.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Neckerhoek

In het landbouwgebied de Neckerhoek komen, onder andere door de aanwezigheid van de bebouwing van Neck, Zuidoost Beemster en de hoogspanningslijn, de genoemde vogels niet voor.

De begrenzing is vastgesteld op grond van de leefgebiedsbeschrijving van de genoemde soorten.

Het water van 'De Poel' moet ook worden begrensd.

De Poel

De begrenzing is in hoofdzaak vastgesteld op grond van de leefgebiedsomschrijving van de genoemde soorten. Daartoe behoort ook de Wulp.

Bouwblokken

De bouwblokken staan ook ingetekend.

Bebouwde oppervlaktes zijn niet bij de aanwijzing betrokken, omdat zij geen deel uitmaken van het leefgebied van de genoemde soorten.

Thema 3-F De telgegevens van vogels**Smienten**

Het gebied voldoet niet aan de 1% voor Smienten. De aanwijzing stoelt niet op goede telcijfers. De genoemde aantallen komen niet voor.

Uit de vogeltelgegevens kan worden afgeleid dat de kwalificerende soorten in zodanige aantallen in het gebied aanwezig zijn dat de aanwijzing gerechtvaardigd is.

Thema 5-B Landbouw**Uitbreiding**

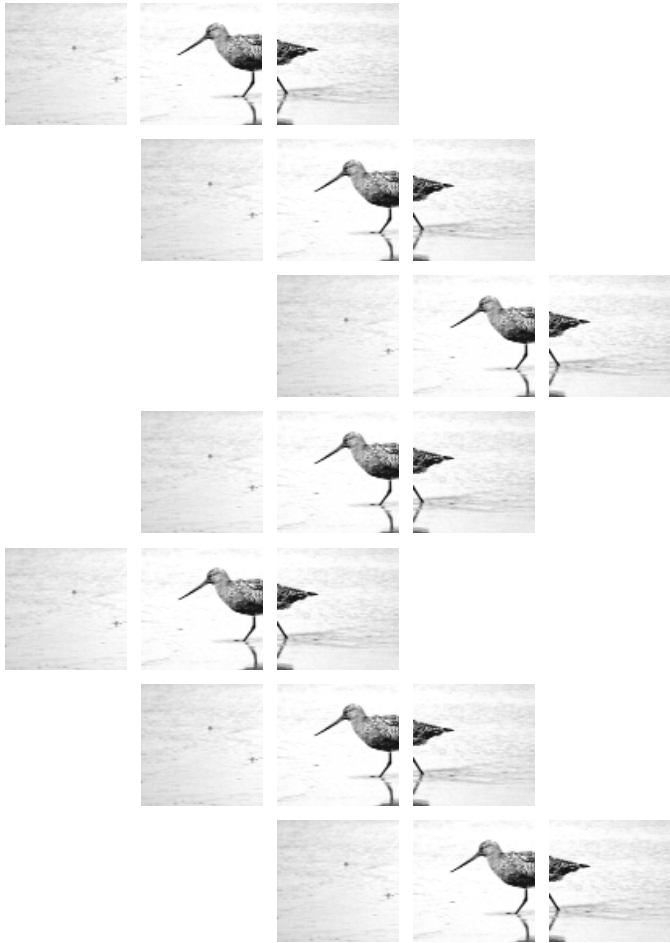
Is uitbreiding van mijn agrarische activiteiten nog mogelijk.

De waarden op grond waarvan het Wormer- en Jisperveld zijn aangewezen als speciale beschermingszone zijn mede ontstaan door het gevoerde beheer en gebruik. Dit beheer kan dan ook worden voortgezet. Wijzigingen in de bedrijfsvoering kunnen onderworpen worden aan een beoordeling op mogelijke gevolgen voor de vogelkundige waarden.

MER

Voor elke agrarische activiteit in relatie tot natuur zal een Milieu effectrapportage (MER) moeten worden gehouden.

De waarden op grond waarvan het Wormer- en Jisperveld zijn aangewezen als speciale beschermingszone zijn mede ontstaan door het gevoerde beheer en gebruik. Dit beheer kan dan ook worden voortgezet. Wijzigingen in de bedrijfsvoering kunnen onderworpen worden aan een beoordeling op mogelijke gevolgen voor de vogelkundige waarden.

LNV-regio Oost

4. Inhoud LNV-regio Oost

<i>Thema</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Pagina</i>
Gebied 53	Arkemheem	106
Thema 2-D	Procedure en voorbereiding besluitvorming	106
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	106
Thema 6-A	Rechtsgevolgen	107
Gebied 54	De Wieden	108
Thema 2-D	Procedure en voorbereiding besluitvorming	108
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	108
Thema 6-A	Rechtsgevolgen	109
Gebied 55	Gelderse Poort	110
Thema 2-D	Procedure en voorbereiding besluitvorming	110
Thema 3-C	Het criterium de 'Vijf belangrijkste gebieden'	110
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	111
Thema 4-C	Verhouding tot overige regelgeving	111
Thema 6-A	Rechtsgevolgen	112
Gebied 56	IJssel	113
Thema 2-D	Procedure en voorbereiding besluitvorming	113
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	114
Thema 5-A	Jacht	115
Thema 6-A	Rechtsgevolgen	116
Gebied 57	Neder-Rijn	117
Thema 2-D	Procedure en voorbereiding besluitvorming	117
Thema 3-A	Informatie	118
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	118
Thema 4-C	Verhouding tot overige regelgeving	119
Gebied 58	Sallandse Heuvelrug	120
Thema 2-B	Procedure en voorbereiding besluitvorming	120
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	120

<i>Thema</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Pagina</i>
Gebied 59	Veluwe	122
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	122
Thema 3-F	De telgegevens van vogels	123
Thema 4-C	Verhouding tot overige regelgeving	124
Gebied 60	Waal	125
Thema 2-D	Procedure en voorbereiding besluitvorming	125
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	125
Gebied 61	Zwartewater en Overijsselse Vecht	127
Thema 2-D	Procedure en voorbereiding besluitvorming	127
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	127

Gebied 53

Arkemheen

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Gelderland en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Nijkerk en Putten. De oppervlakte van het gebied bedraagt circa 1.440 ha.

De speciale beschermingszone Arkemheen bestaat uit de open laaggelegen polders ten noorden van de A28. Het gebied kwalificeert vanwege de Kleine zwaan.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 2-D bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 2, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 2D Procedure en voorbereiding besluitvorming

Toelichting op de beschikking ontwerpbesluit

- In de gebiedsbeschrijving mis ik een vermelding over het vochtige karakter van de graslanden.

- De Kleine Zwaan komt ook voor op huispercelen en tussen grazende landbouwhuisdieren. Gelieve de tekst aan te passen.

De tekst in de toelichting bij het definitieve besluit is overeenkomstig uw voorstel aangepast.

Thema 3E De begrenzing van gebieden

Randzones

Het is onterecht dat randzones langs spoorlijnen en rond campings van 50 of 100 meter breed worden uitgezonderd.

Er zijn geen vogelkundige redenen dergelijke randzones aan te geven. Derhalve zijn deze nu niet meer opgenomen.

Aanpassing begrenzing

Neem een toekomstig railtracé niet in de begrenzing op. Wijs recreatievoorzieningen, waaronder jachthavens, niet aan.

Aanwijzing vindt plaats op grond van vogelkundige waarden van een gebied. Het is derhalve niet mogelijk om eventueel toekomstige railtracés van begrenzing uit te sluiten. Jachthavens en andere bebouwing inclusief erven en tuinen en verhardingen worden niet aangewezen. In de Nota van toelichting op het besluit is dit vermeld.

Thema 6 Rechtsgevolgen

Bestuurlijk draagvlak ontbreekt

Het bestuurlijk draagvlak voor de aanwijzing van speciale beschermingszones ontbreekt, gezien het feit dat de Provincie Gelderland in haar reactie op de Vogelrichtlijn stelt geen rol te willen spelen in de inhoudelijke en juridische aspecten van de voorgenomen aanwijzing.

De provincie Gelderland onderkent de vogelkundige waarden van de beschermingszones. Ook heeft de provincie Gelderland op hoofdlijnen ingestemd met de aanwijzingen in deze provincie.

Gebied 54

De Wieden

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincies Overijssel en Flevoland en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Brederviede, Zwartsluis, Steenwijk en Noordoostpolder. De oppervlakte van het gebied bedraagt circa 9.400 ha.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, De Wieden bestaat uit plassen, uitgestrekte moerassen en omringende vochtige graslanden. Het gebied is van groot belang als broed-, foerageer-, overwinterings- en rustgebied in de trekzone van trekvogelsoorten. Het kwalificeert als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn vanwege het voorkomen van Roerdomp, Nonnetje en Zwarte stern, Aalscholver, Kleine zwaan, Kolgans, Grauwe gans. Het gebied wordt tevens aangemerkt als watergebied van internationale betekenis vanwege het voorkomen van de volgende soorten watervogels: Aalscholver, Kleine zwaan, Kolgans, Grauwe gans en Nonnetje.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 2-D Procedure en voorbereiding besluitvorming

Naam ‘De Wieden’

De naam ‘De Wieden’ sluit meer aan bij het gebruik van deze naam in de streek.

De tekst is conform het voorstel aangepast.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Begrenzing van ‘De Wieden’

Pas de begrenzing aan, neem de kern Belt-Schutsloot niet op en wijs het deelgebied De Auken niet aan.

- Alle vormen van bebouwing vallen buiten de begrenzing, dus ook de bebouwkern Belt-Schutsloot.

- De graslanden nabij De Auken zijn een wezenlijk onderdeel van het leefgebied van zwanen en ganzen. Overigens kan in beginsel het huidige landbouwkundig gebruik worden voortgezet.

Thema 6-A Rechtsgevolgen

Grondwaterwinning

Heeft de aanwijzing gevolgen voor bestaande grondwaterwinning en uitbreiding in Sint Jans klooster.

De in de huidige concessie vastgelegde winning is bestaand gebruik en blijft in beginsel mogelijk. Een besluit over een eventuele uitbreiding dient genomen te worden overeenkomstig de afweegformules opgenomen in het Structuurschema Groene Ruimte.

Uitbreidingsplannen camping

De aanwijzing doorkruist bestaande plannen met betrekking tot uitbreiding van de camping.

Uw procedure voor uitbreiding van de camping is op dit moment nog niet afgerond. Bij de uiteindelijke beoordeling dient het effect op de vogelkundige waarde, ook op basis van het Structuurschema Groene Ruimte, te worden afgewogen.

Gebied 55 **Gelderse Poort**

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Gelderland en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Rijnwaarden, Zevenaar, Dui-ven, Westervoort, Gendt, Huissen, Bommel, Elst, Millingen aan de Rijn, Ubber- gen en Nijmegen. De oppervlakte van het gebied bedraagt circa 6.700 ha.

De speciale beschermingszone Gelderse Poort bestaat uit delen van de uiter- waarden langs de Waal en Pannerdens Kanaal en open water, moerassen en graslanden in aangrenzende polders. Het gebied kwalificeert vanwege Roer- domp, Kwartelkoning, Zwarte stern, Kleine zwaan, IJsvogel, Kolgans, Grauwe gans en Slobeend.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukin- deling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 2-D bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 2, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 2-D Procedure en voorbereiding besluitvorming

Daling waterpeil

De bewering onder ‘waterhuishouding’ in de Nota van Toelichting op de beschikking dat het waterpeil in de afgelopen jaren een meter is gedaald, is op zijn minst onduidelijk.

In het deelgebied Rijnstrangen wordt een duidelijke daling van de waterstand geconstateerd. Daarnaast is het zo dat de fluctuatie in het waterpeil sterk is afgenomen. Dit beïnvloedt de kwaliteit van de biotoop voor moerasvogels als Roerdomp en Grote karekiet.

Thema 3-C Het criterium ‘vijf belangrijkste gebieden’

Kwalificatie

Voor welke vogelsoort is de Gelderse Poort één van de vijf belangrijkste gebie- den in Nederland?

Voor de volgende vogelsoorten is de zone Gelderse Poort één van de vijf belangrijkste in Nederland: Roerdomp, Kwartelkoning, Zwarte stern en IJsvogel.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Begrenzing van de Gelderse Poort

Pas de begrenzing aan van onder andere jachthavens.

- Binnen het gebied Gelderse Poort worden terreinen aangewezen voor broedende (moeras)vogels en voor overwinterende zwanen en ganzen. Uw gebied maakt daar deel van uit en valt derhalve binnen de begrenzing.
- Het bevaarbaar deel van de rivier, het water tussen de koppen van de kribben aan weerszijden van de rivier, behoort niet tot het meest geschikte leefgebied van kwalificerende soorten en wordt derhalve niet aangewezen.
- Jachthavens en andere bebouwing vallen buiten de begrenzing.

Begrenzing te beperkt

Ik maak bezwaar tegen het uitsluiten van de aanwijzing in de uiterwaarden van Gelderse Poort, Rijn, Waal, IJssel, en Zwarte Water van percelen met een landbouwkundig gebruik, die niet zijn begrensd als natuurontwikkelings-, reservats- of beheersgebied.

In het ontwerpbesluit van februari 1999 is slechts een beperkt gebied gepubliceerd, namelijk de gebieden begrensd volgens de Regeling Beheersovereenkomsten Natuurontwikkelingsprojecten (RBON) en de bestaande natuurgebieden.

Nader onderzoek heeft echter uitgewezen dat het gehele winterbed van de rivier, inclusief de landbouwpercelen zonder begrenzing volgens de Regeling Beheersovereenkomsten Natuurontwikkelingsprojecten (RBON), behoort tot het leefgebied van te beschermen soorten. Dit gebied wordt in de vervolgaanwijzing betrokken.

Thema 4-C Verhouding tot overige regelgeving

Compensatie Moerasbos

Wat is, in het kader van de Betuwelijn, de mening van de Staatssecretaris over het niet compenseren van het waardevol moerasbos aan de oostzijde van het Pannerdensch Kanaal?

De Betuweroute beïnvloedt in zeer geringe mate de vogelkundige waarde van de zone Gelderse Poort. Waar de spoortunnel bovenkomt, nabij Kandia, vindt compensatie plaats.

Thema 6-A Rechtsgevolgen

Recreatie en Ontgronding

Ik vrees dat de aanwijzing bestaande plannen doorkruist / ik vraag u rekening te houden met het bestaande plan inzake Fort Pannerden.

Fort Pannerden wordt niet begrensd. De recreatieve functie van het gebouw ligt vast in bestaand beleid.

Bij deze aanwijzing wordt rekening gehouden met de plannen waarover definitief is besloten. Als u beschikt over een vergunning tot ontgronding wordt deze in beginsel niet aangetast.

Gebied 56

IJssel

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincies Gelderland en Overijssel en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Arnhem, Rheden, Brummen, Voorst, Epe, Heerde, Hattem, IJsselmuiden, Kampen, Westervoort, Angerlo, Doesburg, Steenderen, Zutphen, Gorssel en Deventer, Olst, Wijhe en Zwolle. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 7.000 ha.

De speciale beschermingszone IJssel bestaat uit grote delen van het winterbed van de rivier: natuurgebieden, plassen en (laag gelegen) graslanden. Het gebied kwalificeert vanwege Wilde zwaan, Kleine zwaan, Kwartelkoning, Reuzestern, IJsvogel, Kolgans, Smient, Slobeend, Meerkoet en Grutto.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 2-D Procedure en voorbereiding besluitvorming

Nota van Toelichting op de beschikking

In de Nota van Toelichting op de beschikking moet ook de zinsnede "uitbreiding van binnendijks liggend industrieterrein blijft mogelijk" vervallen. Onder gebruiksfuncties wordt over een nog in procedure zijnde uitbreiding van een fabriek ten onrechte opgemerkt, dat deze de vogelkundige waarde ter plaatse niet schaadt. Ik vind een dergelijke conclusie in de Nota van Toelichting op de beschikking niet thuis horen.

De opmerkingen zijn juist. De tekst is aangepast.

Kolgans

In de beschrijving van het gebied, onder vogelkundige waarden, is sprake van diverse ganzensoorten; volgens mij gaat het alleen om de Kolgans.

De opmerking is juist. De Kolgans is hier de enige ganzensoort die kwalificeert. De tekst is aangepast. Zie de Nota van Toelichting op de beschikking.

IJsvogel

De IJssel is als biotoop voor de IJsvogel ongeschikt. Deze vogel wordt ook niet of nauwelijks waargenomen.

Uit tellingen is bekend dat de IJsvogel regelmatig in dit gebied foerageert. De zone IJssel kwalificeert echter niet vanwege de IJsvogel. De biotoop van deze soort is wel meegenomen in de begrenzing.

Begrenzing te beperkt

Ik maak bezwaar tegen het uitsluiten van de aanwijzing in de uiterwaarden van Gelderse Poort, Rijn, Waal, IJssel, en Zwarte Water van percelen met een landbouwkundig gebruik, die niet zijn begrensd als natuurontwikkelings-, reservats- of beheersgebied.

In het ontwerpbesluit van februari 1999 is slechts een beperkt gebied gepubliceerd, namelijk de gebieden begrensd volgens de Regeling Beheersovereenkomsten Natuurontwikkelingsprojecten (RBON) en de aanwezige natuurgebieden.

Nader onderzoek heeft echter uitgewezen dat het gehele winterbed, van de rivier, inclusief de landbouwpercelen zonder begrenzing volgens de Regeling Beheersovereenkomsten Natuurontwikkelingsprojecten (RBON), behoort tot het leefgebied van te beschermen soorten. Dit gebied wordt in de vervolgaanwijzing betrokken.

Gevolgen verruiging

Verruiging van het gebied door Staatsbosbeheer verslechtert de biotoop voor de aangewezen soorten.

Het is mogelijk dat in de uiterwaarden van de IJssel bepaalde gebieden verruigen. Dit is positief voor vogelsoorten als de Kwartelkoning, die zeer zeldzaam is.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Geschikt gebied

Mijn gebied, waarop een losplaats voor zand en grind is gelegen, is niet geschikt om aangewezen te worden in het kader van de Vogelrichtlijn, omdat het gelegen is tussen twee bruggen met zeer intensief verkeer (o.a. A28).

Een aanwezige loswal valt onder bestaand gebruik. Voortzetting ervan is mogelijk.

Nonnetje

Juist het Nonnetje verblijft als wintergast in het bevaarbare gedeelte van de rivier, dat niet onder de speciale beschermingszone valt. Het is dus niet consequent om landbouwgebied wel aan te wijzen en het bevaarbare deel niet.

De begrenzing zal worden aangepast in de vervolprocedure. Dit geldt ook voor het begrenzen van landbouw-gebieden in de uiterwaard. Het Nonnetje gebruikt vooral de rivierdelen tussen de kribben. Deze delen worden betrokken bij de vervolgaanwijzing. Dit geldt ook voor de niet begrensde landbouwgebieden.

Winterdijk Ossenwaard

Ik neem aan dat bij de Ossenwaard nabij Deventer de oude winterdijk als grens wordt aangehouden.

Uw opmerking is juist, de begrenzing is op deze plaats aangepast. Thans wordt de nieuwe loop van de winterdijk ter plaatse gevolgd.

Omvang gebied te klein

Ik stel voor de begrenzing aan te passen en mijn deelgebied vanwege de beperkte omvang niet aan te wijzen.

Bebouwing en verharding vallen buiten de begrenzing van het gebied. Aanwezig gebruik kan worden voortgezet. Overigens geldt geen ondergrens voor de grootte van aan te wijzen percelen. In totaal moet er in een aangewezen gebied 100 ha grondgebied met een formele natuurstatus aanwezig zijn. Zie ook de Nota van Antwoord algemeen deel.

Begrenzing van de IJssel

Pas de begrenzing aan van enkele deelgebieden: de uiterwaard nabij Doesburg, randzones, Engelse Werk, Den Nul, Wilpsekleipolder.

- De begrenzing vindt plaats in de landschapsecologische eenheid van het winterbed van de rivier. Gebieden daarbuiten omvatten een geheel ander biotoop. Begrenzing van binnendijkse gronden vindt niet plaats.

- De uiterwaard bij Doesburg, aan beide zijden van de IJssel, is onderdeel van de beschermingszone. Zie de kaart bij het definitieve besluit van aanwijzing. Het gebied rond het kasteel Biljoen ligt niet in de uiterwaard en valt niet binnen de begrenzing.

- De zone De IJssel wordt ook aangewezen met het oog op de vele zwanen en ganzen die hier overwinteren. Het leefgebied voor deze vogels wordt aangewezen.

- Er is geen sprake van een randzone langs de dijk. Het gehele winterbed is een wezenlijk deel van het leefgebied van kwalificerende soorten. Thans wordt een deel hiervan aangewezen.

- Ook het 'Engelse Werk' behoort tot de uiterwaard van de IJssel en wordt aangewezen. Overigens is voortzetting van het bestaande gebruik, losplaats voor zand en grind, in beginsel mogelijk.

- Uit onderzoek is bekend dat het gebied vanaf de monding van de IJssel tot bij Zwolle een zeer hoge vogelkundige waarde heeft als er ijs op de randmeren en het IJsselmeer ligt. Echter deze omstandigheid doet zich zo weinig voor dat er niet gesproken kan worden van een regelmaat. De onregelmatige aanwezigheid van vogels past niet binnen de criteria voor aanwijzing.

-Ter hoogte van Den Nul is de kaart aangepast conform het nieuwe dijktracé.

-De begrenzing van het deelgebied Wilpsekleipolder is veranderd. (Zie hiervoor de Nota van Toelichting op de beschikking.)

Thema 5-A Jacht

Wilddruk

De wilddruk binnen de dijken zal toenemen, omdat er buitendijks niet meer gejaagd mag worden.

In de Flora- en faunawet is onder andere aangegeven dat de jacht na het van kracht worden van deze wet in een beschermingszone niet is geopend. Daarbuiten vindt jacht plaats volgens de mogelijkheden van deze wet.

Verder is het ook nu reeds een feit dat dieren bij hoge waterstand naar het binnendijks gebied worden verdreven.

Thema 6-A Rechtsgevolgen

Afvoerfunctie IJssel

De primaire taak van de IJssel is het zo snel mogelijk afvoeren van overtollig water. De aanwijzing van het gebied staat op gespannen voet met deze primaire taak. Is hierover overleg geweest met Rijkswaterstaat?

De waterafvoerende functie van de rivier wordt niet aangetast. Hierover is overleg met Rijkswaterstaat geweest.

WBE Steenderen

Het niet aanwijzen van het gebied WBE-Steenderen maakt toetsing van het effect van de aanwijzing mogelijk. Dit zou het 1%-criterium IJsselgebied bovendien niet beïnvloeden.

Het WBE-gebied Steenderen behoort tot de biotoop van de te beschermen vogelsoorten en wordt aangewezen. Het is niet mogelijk thans gebieden uit te sluiten en de effecten hiervan te volgen. Ik wijs u verder op de 10-jaarlijkse monitoring die zal plaatsvinden in de aangewezen speciale beschermingszones.

Zone 600 meter breed

Ik heb vernomen dat er een zone van 600 meter breed gecreëerd gaat worden waar vogels kunnen broeden omdat de uiterwaarden hiervoor te nat worden. Waar komt deze zone te liggen en welke gevolgen heeft dit voor het gebruik hiervan?

Van een zone van 600 meter is geen sprake. De begrenzing van een beschermingszone stopt bij de aangegeven grens. Zie ook de begrenzing in de Nota van Toelichting op de beschikking.

Gebied 57
Neder-Rijn

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincies Gelderland en Utrecht en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Renkum, Wageningen, Rhenen, Amerongen, Wijk bij Duurstede, Heteren, Kesteren en Buren. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 2.900 ha.

De speciale beschermingszone Neder-Rijn bestaat uit grote delen van het winterbed van de rivier. Het gebied kwalificeert vanwege Kwartelkoning, Kleine zwaan en Kolgans.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 2-D Procedure en voorbereiding besluitvorming

Naam Neder-Rijn

De naamgeving voor dit gebied is niet duidelijk.

De naam van de beschermingszone luidt: Neder-Rijn.

Ontgrondingen

De (nieuwe) ontgrondingen zijn nog niet gerealiseerd na een schorsing door de Raad van State.

De betreffende zin is in de Nota van Toelichting op de beschikking komen te vervallen.

Begrenzing van de Neder-Rijn

Pas de begrenzing aan, met name langs de Neder-Rijn.

In het ontwerpbesluit van februari 1999 is slechts een beperkt gebied gepubliceerd, namelijk de gebieden begrensd volgens de Regeling Beheersovereenkomsten Natuurontwikkelingsprojecten (RBON) en de aanwezige natuurgebieden. Nader onderzoek heeft echter uitgewezen dat het gehele winterbed van de rivier, inclusief de landbouwpercelen zonder begrenzing volgens de Regeling Beheersovereenkomsten Natuurontwikkelingsprojecten (RBON), behoort tot het leefgebied van te beschermen soorten. Dit gebied wordt in de vervolgaanwijzing betrokken.

Thema 3-A Informatie

Kwartelkoning

De Kwartelkoning heeft als broedvogel ruigtes, hoog gras en struiken nodig. Deze biotoop komt niet in mijn gebied voor.

De biotoop van de Kwartelkoning is zeker aanwezig binnen de beschermingszone Neder-Rijn. Het blijkt dat 10 % van de landelijke broedpopulatie in deze zone aanwezig is. Deze soort kwalificeert en de zones worden aangewezen mede met het oog op deze soort.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Verzoek uitbreiding gebied

Breid het gebied aan de westkant uit met de Lek-uiteerwaarden tot aan de A27.

Nader onderzoek naar het voorkomen van kwalificerende soorten heeft uitgezonden dat de begrenzing dient te worden aangepast. Het deelgebied ten westen van de huidige aanwijzing heeft eveneens een hoge vogelkundige waarde. Omdat het om een aanzienlijke uitbreiding gaat is besloten daarvoor een nieuwe (vervolg)procedure te starten.

Wijziging begrenzing

Naar aanleiding van welke ornithologische criteria is de begrenzing gewijzigd ten opzichte van de versie van 28-10-1998, waarbij in het nieuwe ontwerpbesluit het gehele gebied ten oosten van de brug van de A50 (bij Meinerswijk) is weggelaten?

Nader onderzoek naar het voorkomen van kwalificerende soorten heeft uitgezonden dat de begrenzing dient te worden aangepast. Het deelgebied ten oosten van de huidige aanwijzing heeft eveneens een hoge vogelkundige waarde. Omdat het om een aanzienlijke uitbreiding gaat is besloten daarvoor een nieuwe (vervolg)procedure te starten.

Elsterbuitenwaarde Heteren: Oostelijk winterbed

Worden ook gebieden aangewezen die niet begrensd zijn tot reservats- of natuurontwikkelingsgebied, zoals de Elsterbuitenwaarden?

Ja, uit recente vogeltellingen is gebleken dat het gehele winterbed van de Neder-Rijn kwalificeert. Thans worden geen gebieden aanwezen die niet volgens de Regeling Beheersovereenkomsten Natuurontwikkelingsprojecten (RBON) zijn begrensd. De overige delen worden bij een binnenkort te starten vervolgpprocedure aangewezen.

Verhouding tot overige regelgeving

Waarom is het oostelijk van Heteren gelegen winterbed buiten de aanwijzing gehouden, is de realisatie van een overslagstation ten behoeve van de Betuwe-lijn hiervan de oorzaak?

Neen, zeker niet. Overigens vindt de aanleg van dit overslagstation elders plaats. Nader onderzoek naar het voorkomen van kwalificerende soorten heeft uitge-
wezen dat de begrenzing dient te worden aangepast. Het deelgebied ten oosten
van de huidige aanwijzing heeft eveneens een hoge vogelkundige waarde.

Omdat het om een aanzienlijke uitbreiding gaat is besloten daarvoor een ver-
volgprocedure te starten.

Thema 4-C Verhouding tot overige regelgeving

Ecologische Verbindingszones

*Ik hoop dat de aanwijzing inhoudt dat overige plannen inzake de Ecologische
Verbindingszones, met name zoals nu uitgewerkt worden in het Binnenveld tus-
sen Rhenen, Veenendaal, Ede en Wageningen geen doorgang meer vinden.*

Het beleid rond Ecologische Verbindingszones is niet verbonden met een aan-
wijzing op basis van de Vogelrichtlijn.

Gebied 58

Sallandse Heuvelrug

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Overijssel en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Hellendoorn en Holten. De oppervlakte van het gebied bedraagt circa 2.200 ha

De speciale beschermingszone Sallandse Heuvelrug bestaat uit de heidevelden en aansluitende bosrandzones. Het gebied kwalificeert vanwege Korhoen en Nachtzwaluw.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 2-D Procedure en voorbereiding besluitvorming

Nota van Toelichting op de beschikking

De experimentele winning in de kwelzone van de Sallandse Heuvelrug is stopgezet. Pas de tekst hierop aan.

De tekst is aangepast.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Begrenzing van de Sallandse Heuvelrug

Pas de begrenzing aan, onder andere rond de verbindingzones bij de Sallandse Heuvelrug .

- Een aanwijzing vindt plaats op basis van aanwezige vogelkundige waarde. Het blijkt dat het leefgebied van de Nachtzwaluw zich beperkt tot de open heidegebieden. Deze gebieden vallen binnen de begrenzing.
- De Zunasche heide komt niet voor begrenzing in aanmerking. De vogelkundige waarde van dit gebied is gering.
- Het Wierdense Veld heeft onvoldoende vogelkundige waarden voor aanwijzing als Vogelrichtlijngebied. Het Korhoen komt hier niet voor. Overigens worden op de Sallandse Heuvelrug alleen de open heidegebieden met de direct aangrenzende bosrandzones aangewezen.
- De nog te realiseren verbindingzones bij de Sallandse Heuvelrug vormen geen biotoop van Korhoen en Nachtzwaluw. Van aanwijzing kan derhalve thans geen sprake zijn.

Gemaakte afspraak

De afspraak met de Staatssecretaris van LNV en de heer Kemperman, gedeputeerde van de provincie Overijssel, was dat het gebied gedeeltelijk zou worden aangewezen.

Aangewezen wordt het leefgebied van de Korhoender en Nachtzwaluw op de Sallandse Heuvelrug. Dit is overeenkomstig het gevoerde overleg.

Holterberg en Zwarte Specht

Het weglaten van de Noetselerberg en andere bosgebieden op de Holterberg, betekent dat de kwalificatie van de Zwarte specht komt te vervallen. Wijs op basis van het voorkomen van de Zwarte specht ook aanliggend bosgebied aan en pas de begrenzing erop aan.

Het blijkt uit nieuwere telgegevens dat de Zwarte specht onvoldoende in het gebied aanwezig is om het gebied te selecteren. De open heidegebieden op de Sallandse Heuvelrug met randzone worden aangewezen op basis van het voorkomen van het Korhoen en Nachtzwaluw.

Gebied 59

Veluwe

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Gelderland en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Hattem, Oldebroek, Elburg, Nunspeet, Harderwijk, Ermelo, Putten, Barneveld, Ede, Wageningen, Renkum, Arnhem, Rozendaal, Rheden, Brummen, Apeldoorn, Epe en Heerde. De oppervlakte van het gebied bedraagt circa 90.000 ha.

De speciale beschermingszone Veluwe bestaat uit de bos- en natuurterreinen op de Veluwe. Het gebied kwalificeert vanwege Wespendif, Zwarte Specht, Boomleeuwerik, Grauwe klauwier, Nachtzwaluw, Duinpieper en IJsvogel.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Campings en infrastructuur

Als vrije zones om campings en infrastructuur buiten de aanwijzing vallen, dan ontstaat nergens een terrein van meer dan 100 ha.

De campings en infrastructuur op de Veluwe omvatten slechts een gering deel van dit zeer omvangrijke gebied. Er blijven nog duizenden hectares aaneengesloten beschermingszone over. Voor de randzones zie ook de nieuwe begrenzing. Zie ook de verklaring van het 100 ha-criterium in de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Aanpassing begrenzing

Pas de begrenzing aan: Hoge Veluwe, A28, 't Harde, randzones, oefenterreinen, Agrarische Enclave.

- Het park de Hoge Veluwe is een belangrijk deelgebied van het totale bos- en natuurterrein op de Veluwe en vormt een wezenlijk onderdeel van het leefgebied van kwalificerende soorten. De grens van de landschappelijke eenheid Veluwe is gelijk aan de grens van het Centraal Veluws Natuurgebied.

- Uitbreiding vindt niet plaats. De Veluwe wordt in zijn geheel, als leefgebied van kwalificerende soorten, aangewezen, inclusief de delen gelegen ten noorden van de A 28.

- Ook de smalle strook bij 't Harde maakt deel uit van de Veluwe. Het gebied van het schietkamp Oldebroek wordt ook in de begrenzing opgenomen.

De begrenzing is overeenkomstig aan die van het Centraal Veluws Natuurgebied, zoals vastgesteld door de provincie Gelderland.

- Er is geen sprake meer van randzones. Oefenterreinen van Defensie vallen nu wel binnen de begrenzing.

- De agrarische percelen op de Veluwe vormen geen biotoop van de te beschermen soorten en worden derhalve niet aangewezen. Uitsluitend de bos- en natuurterreinen worden aangewezen.

- De bos- en natuurterreinen in de Agrarische Enclave vallen binnen de begrenzing van de zone Veluwe.

-Het gebied ten noorden van de A 28, nabij 't Harde omvat ook bos- en natuurterrein en is van wezenlijk belang voor de vogelkundige waarde en wordt derhalve aangewezen.

Veluwe niet aanwijzen

Ik verzoek u de Veluwe niet aan te wijzen in het kader van de Vogelrichtlijn.

De landschappelijke eenheid Veluwe bestaat uit diverse biotopen van kwalificerende soorten. De Veluwe is één van Nederlands belangrijkste natuurgebieden en de vogelkundige waarden in de Veluwe zijn hoog. (Zie verder de Nota van Toelichting op de beschikking.)

Uddel-Elspeet

Naar aanleiding van welke ornithologische criteria vallen de bos- en natuurterreinen in de landbouwenclave Uddel-Elspeet buiten de begrenzing? Ik vind dat deze terreinen wel binnen de begrenzing zouden moeten vallen.

De bos- en natuurterreinen in deze enclave zijn thans onderdeel van de begrenzing. Ze vormen een wezenlijk deel van het leefgebied van de te beschermen vogelsoorten.

Thema 3-F De telgegevens van vogels

Nachtzwaluw

Gezien het feit dat de nachtzwaluw, in tegenstelling tot de landelijke trend, in aantal toeneemt in de Veluwezoom is de aanwijzing ten aanzien van deze soort in dit gebied niet noodzakelijk.

De Nachtzwaluw behoort tot de lijst van bedreigde vogels in Nederland (Rode Lijstsoort) en is opgenomen in Bijlage I van de Vogelrichtlijn, bescherming is derhalve noodzakelijk. Het gebied behoort tot een van de vijf belangrijkste voor deze soort in Nederland.

Thema 4-C Verhouding tot overige regelgeving

Vervallen bestemmingsplannen

De aanwijzing voegt niets toe aan al vigerende wet- en regelgeving (bestemmingsplan e.d.). Bestaande bestemmingsplannen zouden na de aanwijzing moeten vervallen.

In het kader van het Structuurschema Groene Ruimte is inderdaad thans ook al afweging van belangen noodzakelijk. De vigerende wet- en regelgeving blijft aanwezig. Bestemmingsplannen en streekplannen bevatten regels voor bestemming en gebruik van het totale gebied en blijven derhalve noodzakelijk.

Gebied 60

Waal

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Gelderland en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Nijmegen, Beuningen, Druten, West Maas en Waal, Maasdriel, Elst, Valburg, Dodewaard, Echteld, Tiel en Nee-rijnen. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 4.600 ha.

De speciale beschermingszone Waal bestaat uit grote delen van het winterbed van de rivier de Waal. Het gebied kwalificeert vanwege Kleine zwaan, Grauwe gans, Kolgans, Smient en Kwartelkoning.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukin-deling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 2-D Procedure en voorbereiding besluitvorming

Naam Waal

De naamgeving van het gebied is niet duidelijk. Er worden namelijk twee namen gebruikt.

De naam van de beschermingszone luidt: Waal.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Begrenzing van de Waal

Pas de begrenzing aan: betrek ook de landbouwgebieden bij de begrenzing.

In het ontwerpbesluit van februari 1999 is slechts een beperkt gebied gepubli-ceerd, namelijk de gebieden begrensd volgens de Regeling Beheersovereen-komsten Natuurontwikkelingsprojecten (RBON) en de aanwezige natuurgebie-den.

Nader onderzoek heeft echter uitgewezen dat het gehele winterbed van de rivier, inclusief de landbouwpercelen zonder begrenzing volgens de Regeling Beheersovereenkomsten Natuurontwikkelingsprojecten (RBON), behoort tot het leefgebied van te beschermen soorten. Dit gebied wordt in de vervolgaan-wijzing betrokken.

Twijfel kwalificatie van de zone Waal

De Waal is een hoofdtransportader. Ik vraag me af waarom dit niet van invloed is op de rustgebieden en hoe dit gebied zich dan toch kan kwalificeren als spe-ciale beschermingszone.

Het blijkt dat ook in de uiterwaarden van de Waal veel vogels voorkomen.

De Kil van Hurwenen

Waarom is het direct aan uw gebied aanpalende natuurgebied 'de Kil van Hurwenen', een Natuurbeschermingswetgebied, buiten de begrenzing gehouden?

Het gebied Kil van Hurwenen, met een omvang van ongeveer 1.000 ha, is reeds in 1996 aangewezen volgens de Vogelrichtlijn als speciale beschermingszone.

Gebied 61

Zwartewater en Overijsselse Vecht

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Overijssel en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Brederwiede, Zwartsluis, Hasselt, Zwolle en Genemuiden. De oppervlakte van de zone bedraagt circa 1425 ha.

De speciale beschermingszone Zwarte Water en Overijsselse Vecht gedeeltelijk bestaat uit de uiterwaarden van deze twee rivieren: rietruigten, moerasdelen en laaggelegen graslanden. Het gebied kwalificeert vanwege Kleine zwaan en Kolgans.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 2-D Procedure en voorbereiding besluitvorming

Ontgrondingskolk Genne

De ontgrondingskolk nabij Genne bevat geen schone baggerspecie.

Het storten van bagger geschiedt volgens een strikte normering, behandeling en eventueel afdekking, zodat geen vervuiling ontstaat. Overigens is de vergunning reeds verstrekt en valt deze onder het bestaand gebruik dat kan worden voortgezet.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Leefgebied soorten begrenzing

De begrenzing sluit niet aan bij het leefgebied van de soort.

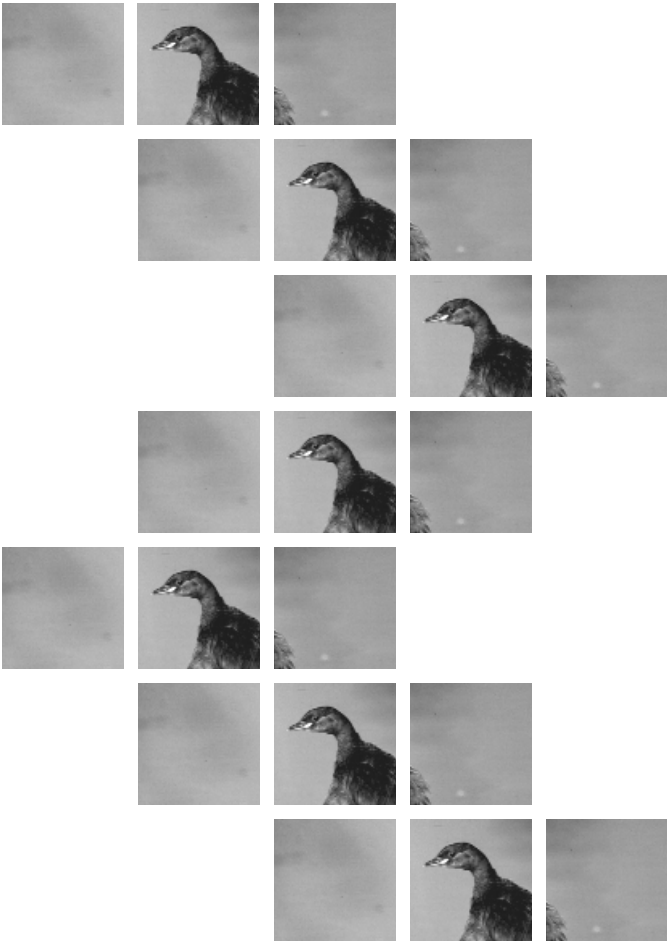
De biotoopeisen voor de te beschermen soorten zijn de basis voor selectie, zie hoofdstuk 4 van de Nota van Toelichting op de beschikking.

Begrenzing van Zwarte Water en Overijsselse Vecht

Pas de begrenzing aan: Noorderkolk, uiterwaard bij Hasselt.

De kaart ter hoogte van de Noorderkolk is aangepast. De gehele uiterwaard bij Hasselt valt onder de begrenzing. Het gebied is in zijn geheel een onderdeel van het leefgebied van kwalificerende vogelsoorten. Het naastgelegen industrieterrein heeft geen invloed op de begrenzing.

LNV-regio Zuid-West

5. Inhoud LNV-regio Zuid-West

<i>Thema</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Pagina</i>
Gebied 62	Boezems Kinderdijk	133
Thema 5-E	Toezicht en beheer	133
Gebied 63	Broekvelden/Vettenbroek (voorheen Reeuwijkse Plassen)	134
Thema 3-A	De ornithologische criteria	134
Thema 3-E	Begrenzing van gebieden	135
Thema 5-A	Jacht	136
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden	136
Thema 5-E	Toezicht en beheer	137
Thema 5-F	Beperkingen voor ontgrondingen en zandwinning	137
Gebied 64	De Wilck	138
Thema 3-E	Begrenzing van gebieden	138
Thema 5-B	Landbouwkundig gebruik	138
Thema 5-F	Mogelijkheden voor opwekking windenergie	138
Thema 5-K	Bestaande en nieuwe infrastructuur	139
Gebied 65	Donkse Laagten	140
Thema 3-E	Begrenzing van gebieden	140
Thema 5-A	Jacht	140
Gebied 66	Grevelingen	141
Thema 3-A	De ornithologische criteria	141
Thema 3-E	Begrenzing van gebieden	142
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden	143
Gebied 67	Haringvliet	145
Thema 3-A	De ornithologische criteria	145
Thema 3-E	Begrenzing van gebieden	146
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden	147
Thema 5-E	Toezicht en beheer in vogelrichtlijngebieden	147

<i>Thema</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Pagina</i>
Gebied 68	Hollands Diep	148
Thema 5-E	Begrenzing van gebieden	148
Thema 7-B	Doorwerking	150
Gebied 69	Oudeland van Strijen	151
Thema 3-A	Ornithologische criteria	151
Thema 3-E	Begrenzing van gebieden	152
Thema 5-A	Jacht	152
Thema 5-B	Landbouwkundig gebruik	153
Thema 5-E	Toezicht en beheer in Vogelrichtlijngebieden	153
Gebied 70	Veerse Meer	154
Thema 3-A	Ornithologische criteria	154
Thema 3-E	Begrenzing van gebieden	154
Thema 5-E	Toezicht en beheer in Vogelrichtlijngebieden	156
Thema 5-G	Beperkingen aan de luchtvaart	156
Gebied 71	Voordelta	157
Thema 2-D	Procedure en voorbereiding besluitvorming	157
Thema 3-E	Begrenzing van gebieden	157
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden in de vogelrichtlijngebieden	158
Gebied 72	Voornes Duin	160
Thema 3-A	De ornithologische criteria	160
Thema 3-E	Begrenzing van gebieden	160
Thema 5-E	Toezicht en beheer	162
Gebied 73	Westerschelde	163
Thema 2-D	Procedure en voorbereiding besluitvorming	163
Thema 3-A	De ornithologische criteria	164
Thema 3-E	Begrenzing van gebieden	164
Thema 7-B	Doorwerking	167

<i>Thema</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Pagina</i>
Gebied 74	Yerseke en Kapelse Moer	168
Thema 3-A	Ornithologische criteria	168
Thema 3-E	Begrenzing van gebieden	168
Thema 5-E	Toezicht en beheer	169
Gebied 75	Zoommeer	170
Thema 3-E	Begrenzing van gebieden	170
Thema 5-A	Jacht	172

Gebied 62

Boezems Kinderdijk

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Zuid Holland en behoort tot de gemeenten Alblasterdam en Nieuw-Lekkerland. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 340 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij het Hoogheemraadschap voor de Alblasterwaard en de Vijfheerenlanden. In polder Blokweer liggen enkele percelen die in eigendom en beheer zijn van Staatsbosbeheer.

De speciale beschermingszone Boezems Kinderdijk bestaat uit riet- en zegge- moerassen, struweel, griend, boezemwateren, boezemkaden en graslanden. Het gebied kwalificeert als speciale beschermingszone vanwege de Purperreiger.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 5-E Toezicht en beheer

Waterstaatkundig primaat

In de boezemgebieden dient de waterstaatkundige functie bij beleid en beheer het primaat te hebben.

Na aanwijzing als speciale beschermingszone blijft de bestaande waterstaatkundige functie van de boezemgebieden in stand. De afstemming daarvan met de ecologische functie, blijkt al uit de wijze waarop beide functies zijn afgestemd in het besluit tot aanwijzing van de boezemgebieden als beschermd natuurmonument op grond van de Natuurbeschermingswet.

Tuincomplexen Blokweer

Aandacht wordt gevraagd voor de aanwezigheid van een tweetal kleine volkstuincomplexen in de polder Blokweer.

Na de aanwijzing als speciale beschermingszone kan het bestaande gebruik van de kleine volkstuincomplexen in zijn huidige omvang, zoals vastgelegd in vigerende bestemmingsplannen, in principe worden voortgezet. Hoewel qua biotoop minder geschikt voor vogels maken deze kleine complexen landschapsecologisch onderdeel uit van deze speciale beschermingszone.

Gebied 63

Broekvelden/Vettenbroek (voorheen Reeuwijkse Plassen)

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincie Zuid Holland en behoort tot de gemeente Reeuwijk. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 700 ha. Hiervan is 293 ha in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Broekvelden / Vettenbroek bestaat uit open water en aangrenzende weidegebied, gelegen in de polders Lang Roggebroek, Oukoop en Negen Viertel, Sluipwijk en Stein-noord. Broekvelden / Vettenbroek kwalificeert als speciale beschermingszone vanwege Kleine zwaan en Smient. Vanwege deze soorten, en het feit dat er geregeld meer dan 20.000 watervogels verblijven, kwalificeert het gebied ook als Wetland van internationale betekenis op grond van de Wetlands-Conventionie.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-A De ornithologische criteria

Niet kwalificerende gebieden

Het gebied voldoet niet aan de 1%-norm en evenmin wordt aan het 100 ha-criterium voldaan.

Voor de Kleine zwaan en de Smient wordt de 1%-norm gehaald. Deze bedraagt voor de Kleine zwaan 170 ex. en voor de Smient 12.500 ex. Uit tellingen blijkt dat de gemiddelde seizoensmaxima in het gebied voor deze soorten 300 resp. 20.000 ex. bedragen, zodat ruimschoots wordt voldaan aan het 1%-criterium. In het gebied ligt een reservaat, in eigendom en beheer van Staatsbosbeheer, van ca. 300 ha, zodat tevens voldaan is aan het 100 ha-criterium.

Aantal vogels Broekvelden/Vettenbroek

Van het plassengebied verblijven alleen in de plas Broekvelden/Vettenbroek grote aantallen vogels.

Uit de geactualiseerde telgegevens is vastgesteld dat in het Reeuwijkse Plassen-gebied alleen de plas Broekvelden/Vettenbroek de kwalificerende vogelsoort Smient in voldoende aantallen voorkomt. In de overige plassen komt genoemde vogelsoort niet of slechts in zeer geringe aantallen voor.

Niet kwalificerende en ongeschikte gebieden

De polders Sluipwijk, Oukoop en Negen Viertel, Lang Roggebroek en Stein niet voldoen aan de criteria. De polder Stein is in verband met de aanwezigheid van spoorlijn, intensieve veehouderij en hoogspanningsmasten ongeschikt als overwinteringsgebied.

In genoemde polders, met inbegrip van het deel van polder Stein, gelegen ten noorden van de spoorlijn Gouda - Utrecht, wordt voor de Kleine zwaan voldaan aan de criteria. Bovendien maken deze polders deel uit van het leefgebied van de kwalificerende soort Smient.

Sporadisch voorkomen Grote karekiet

De Grote karekiet komt in het gebied nog maar sporadisch voor.

De constatering is juist; voor de aanwijzing van het (kleinere) gebied is de Grote karekiet geen soort, op basis waarvan het gebied zich heeft gekwalificeerd.

Thema 3-E Begrenzing van gebieden

Beperking begrenzing

De begrenzing moet beperkt worden tot die gebiedsdelen waar de vogels werkelijk voorkomen. In de meeste plassen zitten nauwelijks vogels.

Uit de geactualiseerde telgegevens blijkt dat de kwalificerende soorten Kleine zwaan en Smient voornamelijk de plas Broekvelden/Vettenbroek en de polders ten oosten daarvan (tot aan de Enkele Wiericke) gebruiken als foerageer- en rustgebied. De begrenzing van het aangewezen gebied is daarom dienovereenkomstig aangepast.

Aanwijzen alle plassen

Wijs alle plassen aan, aangezien dan de rust en de ornithologische betekenis toenemen.

Bij selectie en begrenzing van speciale beschermingszones worden ornithologische criteria gehanteerd (zie Nota van Antwoord, algemeen deel). Uit de actualisering van de vogeltelgegevens is vast komen te staan dat alleen de plas Broekvelden/Vettenbroek en enkele aangrenzende graslandpolders ten (zuid)oosten van deze plas voldoen aan deze criteria. Aanwijzing van gebieden die niet voldoen aan deze criteria, is met de gekozen aanpak niet mogelijk.

Uitbreiding met polders

Breid het aanwijzingsgebied uit met enkele polders ten noorden van de A-12.

Bij het vaststellen van de begrenzing van de speciale beschermingszone is uitgegaan van landschapsecologische eenheden. De polders ten noorden van de A-12 maken geen deel uit van de landschapsecologisch eenheid van het thans aangewezen gebied.

Thema 5-A Jacht

Dreigende verpaupering door jachtverbod

In het plassen gebied zijn vele (particuliere) jachthouders actief. Gevreesd wordt dat door het jachtverbod de animo wegvalt om het plassen gebied te beheren, waardoor verpaupering dreigt.

In de aangewezen plas Broekvelden/Vettenbroek is de jacht niet verhuurd, zodat de aanwijzing in het kader van de Vogelrichtlijn geen verandering brengt in de reeds bestaande situatie.

Ondermijning weidevogelbeheer

Het verbod op jachtoefening zal de samenwerking tussen jagers en agrariërs op het gebied van weidevogelbeheer ondermijnen.

Na inwerkingtreding van de Flora- en faunawet zal in de grasland-polders die deel uitmaken van de speciale beschermingszone Broekvelden / Vettenbroek, de jacht op wild niet geopend zijn. In bepaalde gevallen, bv. uit oogpunt van veiligheid, volksgezondheid, wildschadebestrijding of gewenst beheer, zal in de aangewezen speciale beschermingszones door middel van vergunningverlening of ontheffing regulerend kunnen worden opgetreden.

Thema 5-C Recreatiemogelijkheden

Recreatief gebruik onmogelijk

Na aanwijzing als speciale beschermingszone is het recreatief gebruik van de plassen niet meer mogelijk, dan wel wordt sterk aan banden gelegd.

Nu is besloten de begrenzing van de speciale beschermingszone in het plassen gebied te beperken tot de plas Broekvelden/Vettenbroek, kan de beantwoording van deze reactie tot deze plas beperkt blijven. Voor Broekvelden/Vettenbroek zijn, op vrijwillige basis, afspraken gemaakt dat in tijden dat er vogels aanwezig zijn (hoofdzakelijk in de wintermaanden) geen recreatief gebruik plaatsvindt. In de overige maanden is recreatief gebruik niet strijdig met de vereiste instandhouding van de vogelkundige betekenis van deze plas.

Waterkwaliteit verslechterd

De aanwijzing leidt tot toenemende aantallen vogels op de plas Broekvelden/Vettenbroek wat verslechtering van de waterkwaliteit tot gevolg heeft en waardoor de recreatieve functie (zwemmen) in gevaar komt.

Een aanwijzing als zodanig leidt niet automatisch tot toename van de aantallen vogels.

Overigens verblijven ook thans reeds hoge aantallen vogels op Broekvelden/Vettenbroek.

Omdat dit hoofdzakelijk beperkt is tot de wintermaanden is er geen aanleiding te vrezen voor volksgezondheidsproblemen zoals botulisme.

Thema 5-E Toezicht en beheer

Totaalvisie gewenst

Stel een totaalvisie voor het gebied op over toekomstig beheer en inrichting op te stellen en treed hierover met de betrokkenen in overleg.

Deze suggesties zullen in de daarvoor geëigende overlegkaders aan de orde worden gesteld.

Thema 5-F Beperkingen voor ontgroningen en zandwinning

Zandwinning/Bestaand gebruik

Beschouw de zandwinning in de plas Broekvelden/Vettenbroek als bestaand gebruik.

Over de voorgenomen zandwinning in de plas Broekvelden/Vettenbroek is nog geen definitief besluit genomen. Ook dient in het kader van de besluitvorming nog een MER-procedure te worden doorlopen. Alleen al om die redenen kan zandwinning niet worden aangemerkt als bestaand gebruik.

Gebied 64
De Wilck

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Zuid Holland en behoort tot de gemeente Rijnwoude. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 115 ha. Het gehele gebied is in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer.

De speciale beschermingszone De Wilck bestaat uit vochtige en natte graslanden. Het gebied kwalificeert zich als speciale beschermingszone vanwege de Kleine zwaan.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord, algemeen deel. Thema 3-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-E Begrenzing van gebieden

Uitbreiding

Breidt de begrenzing van het gebied uit met aangrenzende polders.

Uit actualisering van de vogeltelgegevens is niet gebleken dat de omringende poldergebieden voldoen aan de ornithologische criteria. De begrenzing van de speciale beschermingszone is derhalve gehandhaafd zoals was aangegeven in het ontwerpbesluit.

Thema 5-B Landbouwkundig gebruik

Consequenties omwonenden

De aanwijzing heeft mogelijk consequenties voor omwonenden c.q. agrarische bedrijven.

Het bestaande agrarische gebruik kan in principe worden voortgezet, zowel in het aangewezen als in het omringende gebied.

Thema 5-F Mogelijkheden voor opwekking windenergie

Windturbines plaatsing

Er wordt vanuit gegaan dat plaatsing van windturbines langs de N11 geen bezwaar zal ontmoeten.

Alvorens tot besluitvorming tot plaatsing van windturbines kan worden overgegaan, dient onderzocht te worden of er sprake is van significante effecten op de aanwezige ornithologische waarden van het aangewezen gebied. Daarna zal de noodzakelijke afweging van belangen plaatsvinden.

Thema 5-K Bestaande en nieuwe infrastructuur

Hoge Snelheids Lijn (HSL)

De voorgenomen aanleg van de Hoge Snelheids Lijn tast het leefgebied van de Kleine zwaan aan; ook bij een ondergrondse aanleg.

In het kader van de besluitvorming is nagegaan welke effecten de aanleg van de Hoge Snelheids Lijn heeft op de ecologische waarden, waaronder de ornithologische waarden van het aangewezen gebied, en is besloten tot het nemen van de nodige mitigerende en compenserende maatregelen.

Gebied 65

Donkse Laagten

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Zuid Holland en behoort tot de gemeenten Graafstroom, Liesveld en Nieuw-Lekkerland, en beslaat een oppervlakte van ca. 200 ha. Hiervan is ongeveer 170 ha in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer.

De speciale beschermingszone Donkse Laagten bestaat uit vochtige en natte graslanden, doorsneden door een boezemkanaal. Het gebied kwalificeert als speciale beschermingszone vanwege de Kolgans.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-E Begrenzing van gebieden

Uitbreiding begrenzing

Breid de begrenzing van het gebied uit met aangrenzende polders.

Uit actualisering van de vogeltelgegevens is niet zonder meer gebleken dat ook in de omringende poldergebieden wordt voldoen aan de ornithologische criteria. Om die reden is de begrenzing van de speciale beschermingszone thans gehandhaafd zoals aangegeven in het ontwerp-besluit.

Thema 5-A Jacht

Exploitatie eendenkooi

De aanwijzing maakt de exploitatie van de inliggende eendenkooi onmogelijk als gevolg van het jachtverbod van art. 46 van de Flora- en faunawet.

De consequenties van het inwerking treden van de Flora- en faunawet voor exploitatie van eendenkooien in aangewezen speciale beschermingszones worden onderkend. Er zal worden nagegaan welke mogelijkheden er zijn om ook in de toekomst het kooibedrijf te kunnen blijven uitoefenen. Zie ook Nota van Antwoord, algemeen deel onder 5A25.

Kooirecht/afpalingsrecht of schadevergoeding

Het kooirecht en het afpalingsrecht mogen door de aanwijzing niet worden beperkt of er moet een vergoeding tegenover staan.

De aanwijzing heeft geen consequenties voor het kooirecht (waaronder de registratie) en het afpalingsrecht.

Gebied 66
Grevelingen

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincies Zuid Holland en Zeeland en behoort tot de gemeenten Dirksland, Goedereede, Middelharnis en Schouwen-Duiveland. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca 13900 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom van de Staat der Nederlanden en in beheer bij Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Grevelingen bestaat uit het Grevelingenmeer, de daarin gelegen eilanden en de (voormalige) slikken en kwelders. Het gebied kwalificeert vanwege de Fuut, Geoorde Fuut, Lepelaar, Brandgans, Rotgans, Brilduiker, Middelste Zaagbek, Kluut, Grote Stern, Kuifduiker, Kleine Zilverreiger en Slechtvalk. Daarvan zijn Fuut, Geoorde Fuut, Lepelaar, Brandgans, Rotgans, Brilduiker, Middelste Zaagbek, Kluut, Grote Stern te beschouwen als soorten die bescherming behoeven op grond van de Wetlands-Conventionie.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 3-A bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema A van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-A De ornithologische criteria

Alleen eilanden aanwijzen

Wijs alleen de eilanden aan als speciale beschermingszone omdat het overige deel van de Grevelingen geen of marginaal onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de kwalificerende soorten.

Het leefgebied van de kwalificerende soorten bestaat uit een zoutwatermeer, zandplaten en schrale graslanden die in de Grevelingen één landschapsecologische eenheid vormen.

Niet meest geschikte gebied

De intensief door andere functies gebruikte delen van de Grevelingen voldoen niet aan het criterium meest geschikte c.q. belangrijke gebieden voor de te beschermen soorten.

Het selecteren van gebieden geschiedt aan de hand van daartoe vastgestelde ornithologische criteria. Het zoutwatermeer, de zandplaten en de schrale graslanden fungeren in hun samenhang en geheel als het leefgebied voor de kwalificerende soorten.

Geen ornithologische waarden oostelijk deel Grevelingen

Het oostelijk deel van de Grevelingen bevat geen ornithologische waarden.

Uit de geactualiseerde vogeltelgegevens blijkt dat het gehele gebied zoals aangegeven op de kaart wordt gebruikt als leefgebied voor de kwalificerende soorten; daartoe behoort ook het oostelijk deel.

Thema 3-E Begrenzing van gebieden

Dijkwater

Voeg het binnendijks natuurgebied Dijkwater toe aan de speciale beschermingszone.

Uit nader onderzoek is gebleken dat het natuurgebied Dijkwater een essentieel slaapgebied is voor de Brilduiker, één van de kwalificerende soorten van de Grevelingen. Dit gebied is daarom toegevoegd aan de speciale beschermingszone.

Belang Slikken van Flakkee en De Punt

Betwijfeld wordt of de bossen op de Slikken van Flakkee en De Punt van zodanig groot ornithologisch belang zijn dat ze dienen te worden aangewezen als speciale beschermingszone.

De bossen op de Slikken van Flakkee en De Punt maken landschapsecologisch een integraal onderdeel uit van de Grevelingen en daarmee ook van het biotoop van de te beschermen soorten.

Grens vanaf dijk

De kwalificerende soorten komen niet voor aan de rand van het gebied en daarom de grens op 250 meter uit de dijk moet worden gelegd.

Uit de actualisering van de vogeltelgegevens blijkt dat het gehele gebied wordt gebruikt als leefgebied voor de kwalificerende soorten. De grens van de speciale beschermingszone is op dit punt daarom niet gewijzigd.

Grens vanaf dijk

Neem de buitendijkse gronden van de dijk tot 100 meter buiten de dijk, vanwege mogelijke beperkingen voor binnendijks gelegen agrarische bedrijven, niet op in de speciale beschermingszone.

Het begrenzen van gebieden geschiedt aan de hand van daartoe vastgestelde ornithologische criteria. De buitendijkse gronden van de Grevelingen maken deel uit van het leefgebied van de kwalificerende soorten en zijn daarom opgenomen binnen de speciale beschermingszone.

Delen buiten beschouwen houden

Verzocht wordt delen van de Grevelingen buiten de begrenzing van de speciale beschermingszone te houden met het oog op toekomstige ontwikkelingen. Het betreft hier achtereenvolgens:

- De Punt i.v.m. toekomstige recreatieve ontwikkelingen.*
- Omgeving recreatiedorp Den Osse i.v.m. aanleg geplande landgoederen.*
- Omgeving dag- en verblijfsrecreatiegebied Aquadelta i.v.m. eventuele intensivering en uitbreiding in de toekomst.*
- Christoffelnol i.v.m. gewenste aanleg recreatiestrand.*
- Omgeving jachthaven Battenoord i.v.m. uitbreiding/aanleg haven.*
- Omgeving (100 meter) van de Jachthaven Bruinisse i.v.m. geplande dan wel spoedig te realiseren uitbreidingen.*

De begrenzing is gebaseerd op ornithologische criteria. Met mogelijke toekomstige uitbreidingen kan derhalve geen rekening worden gehouden. Of uitbreiding mogelijk is zal ter zijner tijd in het kader van te voeren procedures moeten worden beoordeeld waarbij mede rekening zal moeten worden gehouden met de ornithologische waarden van het gebied. Ten aanzien van de (jacht)havens wordt verwezen naar hetgeen daarover in de nota van toelichting bij het besluit is vermeld.

Begrenzing voor recreatieterreinen

Houd alle recreatief bestemde terreinen, waaronder stranden, watersporteilanden, jachthavens, banen voor snelle motorboten en de directe omgeving (100 meter) hiervan buiten de aanwijzing.

De begrenzing is gebaseerd op ornithologische criteria. De stranden, watersporteilanden en banen voor snelle motorboten alsmede de omgeving hiervan en de omgeving van jachthavens en verblijfsrecreatieve terreinen maken integraal onderdeel uit van de landschapsecologische eenheid Grevelingen en daarmee ook van de biotoop van de te beschermen vogelsoorten. Het bestaande gebruik kan in principe worden voortgezet. Jachthavens en verharde oppervlakten maken daarentegen geen wezenlijk deel uit van het leefgebied van de genoemde vogelsoorten en zijn daarom niet opgenomen binnen de speciale beschermingszone.

Thema 5-C Recreatiemogelijkheden

Recreatie als onvervreemdbaar recht

Recreatieve voorzieningen en ontspanningsactiviteiten moeten als onvervreembare rechten worden beschouwd.

Na de aanwijzing als speciale beschermingszone kan het bestaande gebruik in principe worden voortgezet. Er kunnen zich echter steeds situaties voordoen dat een heroverweging op zijn plaats is. Bij veranderingen in aard en intensiteit zal een passende beoordeling dienen te worden gemaakt waarbij rekening moet worden gehouden met de ornithologische waarden van het gebied.

De mogelijkheden voor oeverrecreatie worden door de aanwijzing beperkt.

Beperking oeverrecreatie

Na de aanwijzing als speciale beschermingszone kan het bestaande gebruik in principe worden voortgezet.

Gebied 67

Haringvliet

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincie Zuid Holland en behoort tot de gemeenten Bernisse, Cromstrijen, Dirksland, Goedereede, Hellevoetsluis, Korendijk, Middelharnis en Oostflakkee. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 10800 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer en Vereniging Natuurmonumenten.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Haringvliet bestaat uit open water, buitendijkse gronden en het eiland Tiengemeten. Het gebied kwalificeert vanwege de Lepelaar, Grauwe Gans, Brandgans, Krakeend, Smient, Visdief, Kleine Zilverreiger en Blauwborst. Daarvan zijn Lepelaar, Grauwe Gans, Brandgans, Krakeend, Smient en Visdief te beschouwen als soorten die bescherming behoeven op grond van de Wetlands-Conventie.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-A De ornithologische criteria

Haringvliet niet kwalificerend

Het Haringvliet voldoet niet aan de ornithologische criteria. Op zijn minst moet het Zuiderdiep buiten de aanwijzing als speciale beschermingszone worden gelaten.

Volgens de geactualiseerde telgegevens kwalificeert de Speciale Beschermingszone Haringvliet zich omdat het gebied in de eerste plaats behoort tot één van de vijf belangrijkste broedgebieden voor Kleine zilverreiger, Lepelaar, Brandgans, Visdief en Blauwborst in Nederland. Ten tweede vanwege het voorkomen van de 1 % drempel overschrijdende aantallen van Lepelaar, Grauwe Gans, Brandgans, Krakeend, Smient en Visdief die het gebied benutten als broed-, rui-, overwinterings-gebied en/of rustplaats. Het Zuiderdiep maakt integraal onderdeel uit van dit leefgebied.

Oosterse en Westerse Laagjes niet kwalificerend

De Oosterse en Westerse Laagjes vertegenwoordigen geen ornithologische waarden.

Het uitgestrekte open water met oeverzones vormen als geheel het leefgebied van de kwalificerende soorten voor het Haringvliet. Het gebied fungeert als broed-, rui-, overwinteringsgebied en rustplaats.

De begrenzing van de speciale beschermingszone is zo gekozen dat een in landschapsecologisch opzicht een samenhangend geheel is ontstaan. De Oosterse en Westerse Laagjes maken daarvan een integraal onderdeel uit.

Niet voldoen aan 100 ha criterium

De Leenherenbuitenpolder, Westerse en Oosterse Laagjes en de Buitengorzen langs de Westerpolder voldoen niet aan het 100 ha criterium.

Het oppervlakte criterium wordt niet betrokken op deelgebieden maar op het totale gebied waarop de aanwijzing betrekking heeft.

Thema 3-E Begrenzing van gebieden

Hellegatsplaats

Voeg de Hellegatsplaten toe aan de speciale beschermingszone Haringvliet omdat het hier het belangrijkste broedgebied voor de Zwartkopmeeuw in Nederland betreft.

De Hellegatsplaten zijn reeds in 1995 aangewezen als onderdeel van de speciale beschermingszone Krammer-Volkerak.

Gorzen

De Gorzen zijn niet van ornithologische betekenis. De grens zou daarom op de zomerkade van de gorzen moeten worden gelegd.

Het leefgebied van de kwalificerende soorten wordt gevormd door het open water met oeverzones. De begrenzing van de speciale beschermingszone is zo gekozen dat een in landschapsecologisch opzicht een samenhangend geheel is ontstaan. De gorzen maken daarvan een integraal onderdeel uit.

Strandjes

Er zijn enkele strandjes ten onrechte opgenomen binnen de speciale beschermingszone.

De oeverzones maken integraal onderdeel van het leefgebied van de kwalificerende soorten en zijn daarom opgenomen in de speciale beschermingszone.

Havens

Er zijn enkele havens ten onrechte opgenomen binnen de speciale beschermingszone.

Alle bestaande jachthavens met een halve cirkel van 100 meter water er omheen zijn buiten de aanwijzing gehouden.

Haven Den Bommel

Gevraagd wordt om het gebied rond de haven van Den Bommel en de daar gelegen buitendijkse gorzen buiten de aanwijzing te houden i.v.m. toekomstige ontwikkelingen.

De begrenzing is gebaseerd op ornithologische criteria (zie ook de nota van toelichting bij het besluit tot aanwijzing). In hoeverre toekomstige uitbreidingen mogelijk zijn, zal te zijner tijd in het kader van te voeren procedures moeten worden beoordeeld waarbij rekening zal moeten worden gehouden met de ornithologische waarden van het gebied.

Thema 5-C Recreatiemogelijkheden

Recreatie onvervreemdbaar recht

Recreatieve voorzieningen en ontspanningsactiviteiten moeten als onvervreemdbare rechten worden beschouwd.

Na de aanwijzing als speciale beschermingszone kan het bestaande recreatieve gebruik in principe worden voortgezet. Er kunnen zich echter steeds situaties voordoen dat een heroverweging op zijn plaats is. Bij veranderingen in aard en intensiteit zal een passende beoordeling dienen te worden gemaakt waarbij rekening moet worden gehouden met de ornithologische waarden van het gebied.

Thema 5-E Toezicht en beheer in vogelrichtlijngebieden

Bergingslocatie baggerspecie

Neem aan dat bij de aanleg van een bergingslocatie voor baggerspecie in het Haringvliet, deze locatie aan zijn aanvaardbaarheid zal worden getoetst.

In het kader van te voeren procedures zal moeten worden beoordeeld of aanleg mogelijk is waarbij mede rekening zal moeten worden gehouden met de ornithologische waarden van het gebied.

Onderhoud waterkeringen

Blijft het binnen de aanwijzing als speciale beschermingszone mogelijk het onderhoud van de waterkeringen volgens de huidige werkwijze voort te zetten?

Na de aanwijzing als speciale beschermingszone kan het bestaande onderhoud en beheer van de waterkeringen in zijn huidige omvang en intensiteit in principe worden voortgezet.

Fietspad Haringvliet

Neem aan dat de aanleg van een fietspad buitendijks langs een deel van het Haringvliet past binnen de aanwijzing.

Of aanleg mogelijk is zal te zijner tijd in het kader van te voeren procedures moeten worden beoordeeld waarbij getoetst zal moeten worden gehouden aan de ornithologische waarden van het gebied.

Gebied 68

Hollands Diep

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincies Zuid Holland en Noord Brabant en behoort tot de gemeenten Cromstrijen, Dordrecht, Drimmelen, Moerdijk, Oostflakkee en Strijen. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 4050 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij de Staat der Nederlanden.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Hollands Diep bestaat uit het open water van het Hollands Diep het eiland van de Sassenplaat en buitendijks gelegen gronden (o.a. Hoogezandsche Gorzen en de gorzen tussen Willemstad en Noordschans). Het gebied kwalificeert vanwege het voorkomen van drempeloverschrijdende aantallen van de Grauwe gans. Deze soort is tevens beschouwen als soort die bescherming behoeft op grond van de Wetlands-Conventie.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 5-E Begrenzing van gebieden

Nader overleg begrenzing

Stel in nader overleg de grenzen vast in verband met de wens in beperkte vorm tot landaanwinning over te gaan.

De begrenzing is gebaseerd op ornithologische criteria; met toekomstige bestemmingswijzigingen, die aan landaanwinning vooraf zullen moeten gaan, wordt geen rekening gehouden. Of landaanwinning mogelijk is zal ter zijner tijd in het kader van te voeren procedures worden beoordeeld waarbij getoetst zal moeten worden aan de ornithologische waarden van het gebied.

Scheepvaartroute Dordtse Kil

Houd de scheepvaartroute vanuit de Dordtse Kil naar het haven- en industrieterrein Moerdijk alsmede een zone rond het haventerrein zelf buiten de beschermingszone.

De scheepvaartroute alsmede het water grenzend aan het bedrijventerrein maken integraal onderdeel uit van de landschapsecologische eenheid Hollands Diep en daarmee ook van de biotoop van de te beschermen vogelsoorten. Om die reden worden die delen niet geëxclaveerd. Het bestaande gebruik van de route en de aangrenzende zone kan in principe worden gehandhaafd.

Buitengorzen en Anthoniegorzen

De Buitengorzen ten oosten van Willemstad en het Zwanenmeer bij de Volkeraksluizen vormen een landschapsecologische eenheid met het gebied en zijn van groot belang voor de te beschermen vogels. Voeg tevens de Anthoniegorzen (voorzover nog geen onderdeel van de aanwijzing voor het Krammer-Volkerak) aan het gebied toe.

Zwanenmeer en Buitengorzen hebben oorspronkelijk onderdeel uitgemaakt van de landschapsecologische eenheid Hollands Diep; door aanleg van het sluiscomplex en kaden zijn ze er nu echter van gescheiden en worden niet meer als zodanig beschouwd. Het voorstel om ze toe te voegen wordt daarom niet gevolgd. De Anthoniegorzen zijn destijds niet meegenomen bij de aanwijzing van het Krammer-Volkerak als Vogelrichtlijngebied. In de evaluatie over 10 jaar zal op basis van dan voor handen zijnde telgegevens worden gezien of er voldoende aanleiding is Krammer-Volkerak met de Anthoniegorzen uit te breiden.

Beperking bedrijvigheid

Gevreesd wordt dat de aanwijzing van het gehele Hollands Diep tot speciale beschermingszone verdere ontwikkeling van bedrijvigheid en werkgelegenheid in West-Brabant beperkt. Met name bij de aanleg van het bedrijventerrein Moerdijkse Hoek alsmede de versterking van de zeehavenfunctie van het bedrijventerrein worden extra beperkingen verwacht. Gevraagd wordt alleen de bestaande natuurgebieden te begrenzen.

De begrenzing van de Vogelrichtlijngebieden is uitsluitend gebaseerd op ornithologische criteria. Toekomstige ontwikkelingen binnen het werkingsgebied van de Vogelrichtlijn zullen in de te volgen planologische procedures mede moeten worden getoetst aan de gevolgen voor de ornithologische waarden van het Hollands Diep. Terecht wordt geconstateerd dat niet vooraf is uit te sluiten dat uit een zorgvuldige belangenafweging blijkt dat de aanwijzing voor de gewenste economische ontwikkelingen extra beperkingen met zich mee brengt.

Recreatieterrein de Banaan

Houd het nabij het Hellegatsplein gelegen dagrecreatieterrein de Banaan alsmede een buitendijks terrein aan de Buitendijk op de gorzen tussen de haven en het Hellegatsplein buiten de aanwijzing.

De begrenzing van de speciale beschermingszone is uitsluitend gebaseerd op ornithologische criteria. Voorzover de dagrecreatieterreinen bestaan uit bosjes en parkeerterreinen zijn deze buiten de aanwijzing gehouden. Strandjes maken als oeverzone van het aangrenzende water integraal onderdeel uit van de landschapsecologische eenheid Hollands Diep en daarmee ook van de biotoop van de te beschermen soorten. Dit is reden de strandjes binnen de aanwijzing te laten. Het bestaand recreatief gebruik kan overigens in principe gehandhaafd blijven.

Buitendijks bosje Numansdorp

Bezwaar bestaat tegen het binnen de begrenzing opnemen van het buitendijks bosje nabij Numansdorp.

Het bosje maakt geen onderdeel uit van de biotoop van de te beschermen soorten en is buiten de begrenzing gebleven

Streekplan Zuid-Holland Zuid

Aanwijzing van de omgeving van de Veerhaven te Numansdorp wordt niet in overeenstemming geacht met de plannen tot uitbreiding van die haven waarmee in het streekplan Zuid-Holland Zuid reeds is ingestemd.

Bij de begrenzing van de speciale beschermingszone, die uitsluitend op ornithologische criteria is gebaseerd, is nog geen rekening gehouden met de geplande uitbreidingen, omdat de aanduiding in het streekplan globaal is en nog niet volledig afgewogen. Bij de nog te volgen planologische procedure op gemeentelijk niveau zullen de ornithologische belangen in de toetsing dienen te worden betrokken..

Thema 7-B Doorwerking

Hagezandse en Oosterse Slobbergorzen

Neem passende maatregelen om te zorgen dat de kwaliteit van de speciale beschermingszone niet verslechtert en om verdere oeverafslag van de Hagezandse en Oosterse Slobbergorzen te voorkomen.

Nadat de definitieve aanwijzing als speciale beschermingszone heeft plaats gevonden zal in overleg met betrokken partijen worden gezien hoe de ornithologische waarden het best kunnen worden beschermd. De opmerking dat Rijkswaterstaat nu al een aanvang zou kunnen maken met de bescherming en het herstel van de gorzen is aan die instantie doorgegeven.

Lichtuitstraling glastuinbouwcomplex Hagezandse polder

De realisatie van een grootschalig glastuinbouwcomplex in de Hagezandse polder tast het leefgebied van de te beschermen ganzen aan door vernietiging van de habitat en verstoring door lichtuitstraling.

In het kader van nog te volgen ruimtelijke procedures zal moeten worden beoordeeld in hoeverre eventuele glastuinbouw in de Hagezandse Polder tot een onaanvaardbare aantasting van het leefgebied van te beschermen vogelsoorten kan leiden.

Gebied 69

Oudeland van Strijen

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Zuid Holland en behoort tot de gemeente Strijen. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 1600 ha. Hiervan is 380 ha in eigendom en beheer bij Staatsbosbeheer.

De speciale beschermingszone Oudeland van Strijen bestaat uit open gras- en akkerlanden. Het gebied kwalificeert zich als speciale beschermingszone vanwege de Brandgans en Kolgans.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 3-A bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 3, thema A van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-A Ornithologische criteria

1%-norm niet gehaald

Het gebied voldoet niet aan de 1%-norm voor Brandgans en Kolgans

De 1%-norm voor Brandgans bedraagt 1800 ex. en voor Kolgans 6000 ex. Uit de geactualiseerde vogeltelgegevens blijkt dat de gemiddelde seizoensmaxima over de afgelopen 5 jaar in het Oudeland van Strijen voor Brandgans en Kolgans 3700 resp. 9000 ex. bedragen, zodat beide soorten ruimschoots de 1%-norm overschrijden.

Polder

De polder onderscheidt zich niet wezenlijk van de omliggende polders.

Voor het vaststellen of een gebied (polder) zich kwalificeert voor aanwijzing als speciale beschermingszone, is alleen de vraag van belang of voldaan wordt aan de ornithologische criteria. Uit de beantwoording onder 3A1 blijkt, dat dit in het Oudeland van Strijen het geval is.

Minder geschikt voor vogels

De bodemgesteldheid, waterhuishouding en de aanwezigheid van bebouwing maken het noordwestelijk deel van het Oudeland minder geschikt voor vogels.

Gebleken is dat de kwalificerende soorten Brandgans en Kolgans ook in het noordwestelijk deel van het Oudeland frequent gebruiken.

Rekening houden met beheersgebieden en verbindingzones

Bij aanwijzing dient rekening te worden gehouden met beheersgebieden en ecologische verbindingzones.

De selectie van gebieden geschiedt uitsluitend op basis van ornithologische criteria. De status van de gebieden speelt hierbij geen rol.

Thema 3-E Begrenzing van gebieden

Reservaatsgebieden

Bij het kiezen van de begrenzing mogen alleen de reservaatsgebieden aangewezen worden.

Zowel de reservaatsgebieden als de overige gebieden in het Oudeland behoren tot het leefgebied van de kwalificerende soorten Brandgans en Kolgans. Daarom is als begrenzing gekozen de landschapsecologische eenheid van de polder Oudeland van Strijen.

Akkers als biotoop

Waarom worden de akkers in het noordwestelijke deel aangewezen? Dit is een ander biotoop dan de graslanden.

De kwalificerende soorten gebruiken ook de akkers als foerageer- en rustgebied. Zie ook antwoord 3A3.

Randgebieden met boerderijen

Randgebieden met boerderijen moeten buiten de begrenzing blijven.

De begrenzing van het aangewezen gebied ligt aan de voet van de dijken die het Oudeland van Strijen omringen. De hier aanwezige bebouwing, waaronder boerderijen met bijbehorende erven, behoren niet tot de aangewezen speciale beschermingszone. Dit geldt evenzeer voor bebouwing elders in het aangewezen gebied.

Thema 5-A Jacht

Schade aan gewassen

Gevreesd wordt dat de aanwijzing leidt tot schade aan gewassen als gevolg van het jachtverbod van de Flora- en faunawet.

Zodra de Flora- en faunawet in werking is getreden, is de uitoefening van de jacht onderworpen aan de voorschriften van deze wet. In deze wet is bepaald dat de jacht in aangewezen Vogelrichtlijngebieden niet wordt opengesteld. Dit heeft betrekking op de zgn. vrij bejaagbare soorten haas, konijn, fazant, houtduif en wilde eend. De jacht op overige diersoorten (waaronder ganzen) is ook buiten gebieden met een bijzondere status niet toegestaan, behoudens ont-heffingen en vrijstellingen.

Thema 5-B Landbouwkundig gebruik

Saneer glastuinbouw

Saneer het glastuinbouwbedrijf in het noordelijke deel van het Oudeland i.v.m. versturende effecten.

Alle bebouwing is uitgezonderd van de aanwijzing als speciale beschermingszone, Dit geldt ook voor het glastuinbouwbedrijf. Dit neemt niet weg dat er redenen zijn om tot uitplaatsing van dit bedrijf over te gaan. De mogelijkheden daartoe worden thans nagegaan.

Thema 5-E Toezicht en beheer in Vogelrichtlijngebieden

Verschralingsdoelstelling

De verschralingsdoelstelling van de graslanden verhoudt zich niet met de foerageerfunctie voor ganzen.

Op basis van ervaringen elders is het niet de verwachting dat bij het te voeren verschralingsbeheer de foerageerfunctie voor ganzen geheel verloren gaat. Bovendien blijven deze graslanden hun functie als rustgebied behouden.

Skelterbaan

Zoek een oplossing voor de overlast die wordt veroorzaakt door de skelterbaan, die midden in het Oudeland is gelegen.

Het is inderdaad wenselijk om de (geluids)overlast van de skelterbaan op te lossen. Thans worden de mogelijkheden onderzocht van alternatieve locaties buiten het Oudeland.

Gebied 70

Veerse Meer

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincie Zeeland en behoort tot de gemeenten Goes, Middelburg, Noord Beveland en Veere. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 2575 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij de Staat der Nederlanden.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Veerse Meer bestaat uit het watergebied Veerse Meer inclusief de daarin gelegen eilanden en platen alsmede de oeverlanden. Het gebied kwalificeert omdat het behoort tot een van de vijf belangrijkste pleisterplaatsen voor de Kleine zilverreiger in Nederland. Het gebied kwalificeert tevens vanwege het voorkomen van drempeloverschrijdende aantallen van Brandgans, Smient, Middelste zaagbek en Meerkoet. Daarmee kan het gebied tevens beschouwd worden als een watergebied van internationale betekenis op grond van de Wetlands-Conventie.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-A Ornithologische criteria

Algemeen voorkomen vogelsoorten

De vogelsoorten waarvoor het Veerse Meer kwalificeert komen in Nederland algemeen voor.

Alle gebieden die aan de ornithologische criteria voldoen en daarmee kwalificeren worden aangewezen.

Thema 3-E Begrenzing van gebieden

Bezwaar i.v.m. wildschade

Onder meer vanwege de te verwachten wildschade bestaat er bezwaar tegen het in het aan te wijzen gebied opnemen van de agrarische enclave op de Goudplaat alsmede enkele andere buitendijkse percelen die agrarisch beheerd worden.

De agrarische enclave op de Goudplaat alsmede enkele agrarische percelen nabij de Muidenwegmaken geen onderdeel uit van de biotoop van de te beschermen vogelsoorten en zijn bij nadere beschouwing buiten de begrenzing van het aangewezen gebied gehouden.

Buitendijks gelegen agrarische gronden

Waarom worden buitendijks gelegen agrarische gronden buiten de aanwijzing gehouden.

De buitendijks gelegen agrarische gronden maken geen onderdeel uit van de biotoop van de te beschermen vogelsoorten.

Bosgebieden geen onderdeel biotoop

De bosgebieden bij o.m. Schelphoek, de Piet, Oranjeplaat, Zilveren Schor en Goudplaat maken geen onderdeel uit van de biotoop van de te beschermen soorten en moeten buiten de aanwijzing blijven.

De reactie is juist en de begrenzing is op genoemde punten aangepast.

Schor van Kwistenburg en zonneweiden

Het schor van Kwistenburg en de langs het meer gelegen zonneweiden zijn niet van betekenis voor de kwalificerende soorten brandgans en smient.

Genoemde gebieden behoren tot de oeverzone van het Veerse Meer en maken onderdeel uit van het leefgebied van zowel de genoemde kwalificerende soorten als ook de andere soorten uit Bijlage 1 van de Vogelrichtlijn die op grond van de aanwijzing bescherming genieten. De gebieden zijn verder integraal onderdeel van de landschapsecologische eenheid Veerse Meer. De voorgenoemde begrenzing blijft daarom op dit punt in stand.

Veerse Meer

De recreatie-eilanden en -terreinen in en om het Veerse Meer moeten inclusief een strook van 100 meter daaromheen buiten de begrenzing worden gehouden. Dit zelfde geldt voor de oeverstroken bij de haven van Veere en de snelvaarwaterskigebieden.

Met uitzondering van de oeverzones die integraal onderdeel uitmaken van het leefgebied van de in het kader van de Vogelrichtlijn te beschermen soorten zijn bebouwing en verharde terreinen rondom het Veerse Meer buiten de begrenzing gehouden. De in het Veerse Meer gelegen eilanden en snelvaar/waterskigebieden maken onderdeel uit van de landschapsecologische eenheid Veerse Meer en zijn ook van belang voor de te beschermen soorten zodat die binnen de aanwijzing zijn gehandhaafd. Het bestaande gebruik kan in principe worden voortgezet.

Pietkreek en de oeverzone bij Ruiterplaat

Houd de Pietkreek en de oeverzone bij Ruiterplaat buiten de aanwijzing.

Door het buiten de aanwijzing laten van de buitendijkse bossen bij de Piet grenst de Pietkreek niet meer aan het aanwijzingsgebied Veerse Meer; de kreek is om die reden buiten de begrenzing gelaten.

Het deel van de oeverzone bij de surfschool in de omgeving Ruitenplaat is vanwege het intensieve gebruik niet geschikt als leefgebied van de te beschermen soorten, kwalificeert daarom niet en is buiten de aanwijzing gelaten; het overige deel van de oeverzone bij Ruitenplaat maakt integraal onderdeel uit van het leefgebied van de te beschermen soorten en is daarom in de aanwijzing opgenomen.

Negatieve gevolgen waterpeilverandering

Thema 5-E Toezicht en beheer in Vogelrichtlijngebieden

Van een eventuele peilverandering in het waterbeheer van het Veerse Meer worden negatieve gevolgen voor de exploitatie van rond het gebied gelegen agrarische gronden verwacht

In het kader van het waterkwaliteitsbeheer voor het Veerse Meer vindt al geruime tijd discussie over het peilbeheer plaats. Dit is een autonome ontwikkeling die los staat van de aanwijzing van het gebied als speciale beschermingszone Vogelrichtlijn. Bij de besluitvorming zullen de consequenties voor de agrarische exploitatie mede een rol spelen.

Handhaven peilen

Handhaaf het huidige (hoge) zomerpeil en het (lage) winterpeil omdat dat gunstig is voor de in het gebied verblijvende vogels.

De aanwijzing tot Vogelrichtlijngebied is geen directe aanleiding om het peilbeheer aan te passen. Het belang van het huidige beheer voor vogels zal door de waterbeheerder bij een eventuele aanpassing van het peil worden betrokken.

Thema 5-G Beperkingen aan de luchtvaart

Vliegveld Midden-Zeeland

Ga bij de definitieve aanwijzing van het Veerse Meer ingevolge de Vogelrichtlijn in op de procedure tot het vaststellen van de zone rond het vliegveld Midden-Zeeland op basis van de Luchtvaartwet

De aanwijzing van het Veerse Meer als speciale beschermingszone is gebaseerd op ornithologische criteria. Evenals dat voor andere functies geldt kan het bestaande gebruik van het vliegveld Midden-Zeeland worden gehandhaafd. In de MER-procedure die thans wordt gevoerd ten behoeve van de aanleg van een verharde baan worden de effecten op de ornithologische waarden van het Veerse Meer onderzocht. Voor de wijze waarop daar vervolgens in de te volgen besluitvormingsprocedures rekening mee moet worden gehouden wordt verwezen naar hoofdstuk 7 van de Nota van Antwoord, Algemeen deel.

Gebied 71
Voordelta

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincies Zuid Holland en Zeeland en behoort tot de gemeenten Goedereede, Hellevoetsluis, Noord-Beveland, Schouwen-Duiveland, Veere, Vlissingen en Westvoorne. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca 90.000 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij de Staat der Nederlanden.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Voordelta bestaat uit open zee, intergetijdengebied (zandplaten en slikken) en stranden. Het gebied kwalificeert vanwege Lepelaar, Toppereend, Zilverplevier, Tureluur, Roodkeelduiker en Kuifduiker. Daarvan zijn Lepelaar, Toppereend, Zilverplevier en Tureluur te beschouwen als soorten die bescherming behoeven op grond van de Wetlands-Conventionie.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 2-D Procedure en voorbereiding besluitvorming

Polder Oude Oostdijk en Koudenhoek

Voeg de polders Oude Oostdijk en Koudenhoek toe aan de speciale beschermingszone Kwade Hoek.

De uitbreiding van de speciale beschermingszone Kwade Hoek is in deze procedure niet aan de orde. Verder kwalificeren de polders Oude Oostdijk en Koudenhoek zich niet om zelfstandig te worden aangewezen als speciale beschermingszone in het kader van de Vogelrichtlijn.

Thema 3-E Begrenzing van gebieden

Eurogeul

Het buiten de aanwijzing houden van het noordelijk gedeelte tussen de demarcatielijn en de Eurogeul is niet in overeenstemming is met gehanteerde ecologische criteria.

Het gedeelte van de Voordelta gelegen tussen de denkbeeldig doorgetrokken demarcatielijn en de Eurogeul kwalificeert zich op basis van de geactualiseerde telgegevens niet als speciale beschermingszone. Het behoort ook niet tot het leefgebied van de kwalificerende soorten van de Voordelta omdat deze soorten voorkomen in de overgangszones tussen land en water (langs het strand en rond de platen).

Diverse redenen grensverleggen

Omdat het strand van marginale betekenis zou zijn voor het leefgebied van vogels worden door diverse personen en instanties voorstellen gedaan om de grens te verleggen naar:

- de hoogwaterlijn*
- de laagwaterlijn*
- de zeezijde van de paalhoofden*
- 100m zeewaarts van laagwaterlijn*

De begrenzing is gebaseerd op ornithologische criteria. De speciale beschermingszone kenmerkt zich door de aanwezigheid van een gevarieerd en dynamisch milieu van kustwateren (zout), intergetijdegebied en stranden dat een relatief beschutte overgangszone vormt tussen de (voormalige) estuaria en volle zee. Het vormt als geheel het leefgebied van de kwalificerende vogelsoorten. De begrenzing van de beschermingszone vormt tevens een in landschappelijk-ecologisch opzicht samenhangend geheel in samenhang met o.a. de speciale beschermingszones Voornes Duin, Kwade Hoek (reeds als zodanig aangewezen) en Grevelingen.

Strand als fourageergebied

Het strand is van belang als foerageergebied voor vogels. Laat daarom de speciale beschermingszone Voordelta en Voornes Duin geheel op elkaar aansluiten.

Het strand maakt landschapsecologisch integraal onderdeel uit van de speciale beschermingszone Voordelta. Aan de landzijde is de grens daarom gelegd langs de duinvoet van de Zuidhollandse en Zeeuwse eilanden en sluit daarmee vloeiend aan op de speciale beschermingszones Voornes Duin.

Autostrand bij Oostvoorne

Het autostrand bij Oostvoorne dient in verband met de recreatieve functie buiten de aanwijzing te worden gehouden.

De begrenzing is gebaseerd op ornithologische criteria. Het zogenaamde autostrand maakt integraal onderdeel uit van de landschapsecologische eenheid Voordelta en daarmee ook van het biotoop van de kwalificerende vogelsoorten.

Brouwersdam

Houd de Brouwersdam in verband met de recreatieve functie buiten de aanwijzing.

De begrenzing is gebaseerd op ornithologische criteria. Het strand maakt landschapsecologisch integraal onderdeel uit van de speciale beschermingszone Voordelta. Aan de landzijde wordt de grens daarom gelegd langs de duinvoet.

Thema 5-C Recreatiemogelijkheden in de vogelrichtlijngebieden

Recreatie als onvervreemdbaar recht

Recreatieve voorzieningen en ontspanningsactiviteiten als onvervreembare rechten moeten worden beschouwd.

Na de aanwijzing als speciale beschermingszone kan het bestaande recreatieve gebruik in zijn huidige omvang en intensiteit in principe worden voortgezet. Er kunnen zich echter steeds situaties voordoen dat een heroverweging op zijn plaats is. Bij veranderingen in aard en intensiteit zal een passende beoordeling dienen te worden gemaakt waarbij rekening moet worden gehouden met de ornithologische waarden van het gebied.

Gebied 72

Voornes Duin

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincie Zuid Holland en behoort tot de gemeenten Hellevoetsluis en Westvoorne. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 1500 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij een terreinbeherende natuurbeschermingsorganisatie (Vereniging Natuurmonumenten, 809 ha).

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Voornes Duin bestaat uit duinen met duinplassen. Het gebied kwalificeert vanwege de Kleine Zilverreiger, Lepelaar en Aalscholver. Lepelaar en Aalscholver zijn tevens te beschouwen als soorten die bescherming behoeven op grond van de Wetlands-Conventionie.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-A De ornithologische criteria

Twijfels aan kwalificerende criteria

Het gebied voldoet voor de Aalscholver niet aan het 1%-criterium; tevens zijn er twijfels voor genoemde aantallen van de Lepelaar.

Volgens de geactualiseerde telgegevens kwalificeert de speciale beschermingszone Voornes Duin zich omdat het gebied in de eerste plaats behoort tot één van de vijf belangrijkste broedgebieden voor de Lepelaar in Nederland. Ten tweede vanwege het voorkomen van de 1%-drempel overschrijdende aantallen van Lepelaar en Aalscholver die het gebied benutten als broedgebied en rustplaats.

Thema 3-E Begrenzing van gebieden

Beperking begrenzing

Voornes Duin kwalificeert zich door twee soorten die binnen het gebied beperkt zijn tot 2 kleine gebieden. De aanwijzing zou daarom beperkt moeten worden die gebieden.

De duinen met duinplassen vormen als geheel het leefgebied van de kwalificerende vogelsoorten. De begrenzing van de speciale beschermingszone is zo gekozen dat een in landschappelijk-ecologisch opzicht samenhangend geheel is ontstaan dat voorziet in de beschermingsbehoefte met betrekking tot het voortbestaan en/of voortplanten van de kwalificerende vogelsoorten.

Eerste en tweede slag Rockanje

Houd de omgeving van de eerste en tweede slag bij Rockanje buiten de aanwijzing in verband met de recreatieve functie.

De begrenzing is gebaseerd op ornithologische criteria. De duinen tussen de eerste en tweede slag bij Rockanje maken integraal onderdeel uit van de landschapsecologische eenheid Voornes Duin en daarmee ook van de biotoop van de te beschermen vogelsoorten.

Oostvoornse Meer

Het Oostvoornse Meer zou aan het aan te wijzen gebied moeten worden toegevoegd.

Het Oostvoornse Meer kwalificeert zich niet zelfstandig als speciale beschermingszone. Daarnaast maakt het geen landschapsecologisch deel uit van de speciale beschermingszones Voordelta en Voornes Duin en behoort niet tot het leefgebied van de hier voorkomende kwalificerende soorten. Op grond van de ornithologische criteria is het Oostvoornse Meer daarom niet opgenomen binnen de begrenzing van de speciale beschermingszone Voornes Duin of Voordelta.

200 meter grens rond recreatieve bedrijven

Gezien de ontwikkelingsruimte voor bestaande toeristisch-recreatieve bedrijven zou de grens van de speciale beschermingszone 200 meter uit de grens van deze bedrijven moeten liggen.

De begrenzing is gebaseerd op ornithologische criteria. Met toekomstige uitbreidingen wordt geen rekening gehouden. Of uitbreiding mogelijk is zal ter zijner tijd in het kader van te voeren procedures moeten worden beoordeeld waarbij mede rekening zal moeten worden gehouden met de ornithologische waarden van het gebied.

Campings

De grens van de speciale beschermingszone is gedeeltelijk gelegen binnen bestaande campings. Pas dit zodanig aan dat de campings geen deel meer uitmaken van de speciale beschermingszones.

In het definitieve besluit zijn delen van de Van Itersoncamping en Waterboscamping buiten de begrenzing gelaten. Er is geen aanleiding om de begrenzing bij de Camping Ronde Weibos aan te passen omdat het deel, zoals dit is aangegeven in de zienswijze landschapsecologisch, een integraal onderdeel uitmaakt van de speciale beschermingszone.

Thema 5-E Toezicht en beheer

Aantasten natuurwaarden door aalscholvers

De groei van het aantal aalscholvers in het gebied t.g.v. aanwijzing zal de overige natuurwaarden aantasten.

De Vogelrichtlijn richt zich op de bescherming van de kwalificerende soorten in de speciale beschermingszone Voornes Duin.

De Aalscholver, inclusief de invloed van deze soort op zijn omgeving, maakt een integrerend onderdeel uit van het ecosysteem (zie ook hoofdstuk 3F14 van de Algemene Nota van Antwoord).

Schade door waterpeilverhoging

Waterpeilverhoging leidt tot schade voor bossen en weilanden.

Indien als gevolg van het gevoerde waterbeheer overlast ontstaat, dan zal dit moeten worden besproken met de beheerder en eventueel de waterbeheerder in het gebied.

Afstemming i.v.m. waterkwaliteit

De aanwijzing van het gebied zal goed moeten worden afgestemd met de provinciale doelstellingen t.a.v. de waterkwaliteit.

De aanwijzing van het gebied is gebaseerd op ornithologische criteria. In het beheer van het gebied kan rekening gehouden worden met de provinciale doelstellingen t.a.v. de waterkwaliteit mits de leefgebieden van de kwalificerende soorten hierdoor niet verslechteren.

Gebied 73

Westerschelde

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincie Zeeland en behoort tot de gemeenten Borsele, Hontenisse, Kapelle, Oostburg, Reimerswaal, Terneuzen en Vlissingen. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 16000 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij de Staat der Nederlanden.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Westerschelde bestaat uit een uitgestrekt estuarium van slikken, zandplaten, schorren en permanente zoute tot brakke wateren, in combinatie met enkele binnendijks gelegen gebieden. Tot het Westerschelde-estuarium behoren tevens het Zwin (128 ha, gemeente Sluis-Aardenburg) dat bij besluit van 11 oktober 1996 is aangewezen als speciale beschermingszone op grond van de EG-Vogelrichtlijn en het Verdrongen Land van Saeftinghe (3500 ha, gemeente Hulst) dat bij besluit van 18 juli 1995 zowel is aangewezen als speciale beschermingszone op grond van de EG-Vogelrichtlijn alsook als Wetland van internationale betekenis.

De waarden in het gebied rechtvaardigen het om in het gehele gebied het zelfde beschermingsregime van toepassing te doen zijn. Om die reden wordt naast die delen van de Westerschelde die thans zowel als speciale beschermingszone op grond van de EG-Vogelrichtlijn alsook als Wetland worden aangewezen, ook het Zwin als Wetland aangewezen. Het gebied kwalificeert vanwege het voorkomen van drempeloverschrijdende aantallen van Grauwe gans, Bergeend, Scholekster, Kluut, Bontbekplevier, Zilverplevier, Kanoet, Drieteenstrandloper, Bonte strandloper, Rosse Grutto, Wulp, Tureluur, Grote stern en Visdief. Deze soorten zijn tevens te beschouwen als soorten die bescherming behoeven op grond van de Wetlands-Conventie.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 2-D Procedure en voorbereiding besluitvorming

Geen overleg met Belgische autoriteiten

Over de voorgenomen aanwijzing van de Westerschelde speciale beschermingszone is geen overleg gevoerd met de geëigende Belgische en Vlaamse instellingen en autoriteiten.

Over de voorgenomen aanwijzing is o.a. overleg gevoerd met het Bestuurlijk Overleg Westerschelde. Daarbij was een waarnemer van Belgisch/Vlaamse zijde aanwezig.

Thema 3-A De ornithologische criteria

Voldoet niet aan criteria

De aanwijzing van de Westerschelde voldoet niet aan het 100 ha-criterium.

Het 100 ha-criterium is alleen van toepassing voor landgebieden.

Thema 3-E Begrenzing van gebieden

Aanpassing begrenzing

Pas de begrenzing van de aan te wijzen speciale beschermingszone aan de noord-, west-, oost- en zuidzijde van het recreatiegebied Scheldeoord aan, omdat die delen niet of slechts marginaal deel uit maken van het leefgebied van de te beschermen vogelsoorten.

De biotoop van de te beschermen vogelsoorten is beschreven in de toelichting op de beschikking. Daaruit blijkt dat het gebied ten zuiden van de Westerschel-dedijk, dat onderdeel uit maakt van de Plaat van Baarland, behoort tot de bio-toop van die soorten. De voorgenomen aanwijzing daarvan is derhalve in stand gebleven. Het buitendijkse gebied ten oosten van het recreatiegebied behoort tot de delen van de Westerschelde dieper dan 10 meter - NAP en zijn niet aangewezen. Het gebied ten noorden en ten westen van het recreatiegebied alsmede de dijken en wegen ten zuiden en oosten van het bedoelde gebied liggen buiten het estuarium van de Westerschelde en waren eveneens niet in de ont-werp-aanwijzing opgenomen.

Zuidelijk deel van de Platen van Hulst

Houd het zuidelijk deel van de Platen van Hulst buiten de aanwijzing omdat dat deel niet of slechts marginaal deel uit maakt van het leefgebied van de te beschermen vogelsoorten.

De biotoop van de te beschermen vogelsoorten is beschreven in de toelichting op de beschikking. Daaruit blijkt dat de Platen van Hulst behoren tot de bio-toop van die soorten. De voorgenomen aanwijzing ter plaatse is derhalve in zijn geheel in stand gebleven.

Schorren bij Kaloot en voormalig fort Rammekens

Houd de aanwijzingen voor de schorren bij Kaloot en nabij het voormalig fort Rammekens buiten de aanwijzing aangezien dat gewenste uitbreidingen van nabijgelegen bedrijven zou kunnen belemmeren.

Een deel van het schor nabij het voormalig fort Rammekens is eigendom van het aangrenzende bedrijf en heeft in het bestemmingsplan industrieterrein Vlissingen-Oost een bedrijfsbestemming. Dit deel is alsnog buiten de begren-zing gelaten.

Overigens zal in verband met de externe werking van de Vogelrichtlijn bij het in gebruik nemen van dit deel wel getoetst moeten worden of de ornithologische waarden van de Westerschelde niet wezenlijk worden aangetast. Het overige deel van het schor nabij voormalig fort Rammekens en het schor bij Kaloot hebben in het streekplan, het beleidsplan Westerschelde en het betreffende bestemmingsplan een aanduiding c.q. bestemming natuur. Of ter plaatse wijziging ten behoeve bedrijfsmatige ontwikkelingen kan worden toegestaan zal nader moeten worden onderzocht en in nog te volgen planologische procedures worden afgewogen tegen de ornithologische belangen. De aanwijzing voor die delen is dan ook in stand gebleven.

Concurrentiepositie Zeeuwse havens

De concurrentiepositie van de Zeeuwse havens t.o.v. andere havens zal verslechteren door de aanwijzing, al was het alleen maar doordat de passende beoordeling die nodig is tot sterke vertraging in de procedures leidt.

De in het kader van de Vogelrichtlijn aangewezen gebieden hebben allen in het vigerend planologisch beleid een natuurbestemming. Bij gewenste bedrijfsmatige ontwikkelingen zal ook nu al een zorgvuldige afweging t.o.v. de natuurwaarden in die gebieden moeten plaats vinden. Een passende beoordeling in het kader van de Vogelrichtlijn kan geheel parallel lopen met eventueel noodzakelijke Milieu effectrapportages en de planologische beoordeling en hoeft dan ook niet tot procedurele vertragingen te leiden.

Zeeland Seaports

In samenwerking met natuur - en milieu-organisaties plannen zijn ontwikkeld om de natuur die door realisering van de uitbreidingsplannen van Zeeland-Seaports verdwijnen te compenseren.

De begrenzing van aan te wijzen gebieden is uitsluitend gebaseerd op ornithologische criteria. Het bij de planontwikkeling door Zeeland Seaports beschouwen van mogelijke compensatiemogelijkheden kan geen reden zijn om gebieden die op zich kwalificeren buiten de begrenzing te houden. Het kan wel tot versnelling in de procedure leiden nadat het zwaarwegend maatschappelijk belang van de voorgenomen activiteit en het ontbreken van alternatieven is aangetoond.

Aanpassing begrenzing

Leg de begrenzing van het Vogelrichtlijngebied Westerschelde op 100 meter zeewaarts vanaf de laagwaterspringlijn.

Bij de huidige aanwijzing zijn de schorren, slikken, platen en ondiep watergebieden tot - 10 meter dieptelijn in de begrenzing betrokken. Deze gebiedsdelen, die in het beleidsplan Westerschelde en het streekplan Zeeland een aanduiding 'ecologische ontwikkeling richtinggevend' hebben gekregen, behoren tot de biotoop van de kwalificerende soorten.

Vaarweg Westerschelde

De Westerschelde zou niet moeten worden aangewezen omdat ontwikkelingen die samenhangen met de Westerschelde als vaarweg daardoor negatief beïnvloed worden en er overigens elders in Zeeland voldoende gebieden zijn die uit vogelkundige oogpunt interessant zijn om te beschermen. Economische aspecten zijn bij de aanwijzing ten onrechte niet meegenomen.

De begrenzing van aan te wijzen gebieden is uitsluitend gebaseerd op ornithologische criteria. Afweging van ornithologische waarden tegen andere (waaronder economische) belangen kan plaats vinden in de planologische procedures die nog gevolgd moeten worden, indien besluiten over nieuwe plannen of projecten zich voordoen. Voor de wijze waarop dat kan plaats vinden wordt verwezen naar de hoofdstukken 6 en 7 van Nota van Antwoord, algemeen deel.

Nieuwe economische invulling veerhavens Perkpolder en Kruiningen

De gebieden nabij de veerhavens van Perkpolder en Kruiningen zullen na in gebruik name van de Westerscheldetunnel een andere functie krijgen. Thans wordt daarnaar studie verricht. Gevraagd wordt deze havens na de aanwijzing een nieuwe verantwoorde economische invulling te kunnen geven.

De Perkpolderhaven en Kruiningenhaven zelf zijn buiten de aanwijzing gelaten. Bij de beoordeling van toekomstige ontwikkelingen daar zullen in de nog de ornithologische belangen mede moeten worden betrokken.

Aandacht voor economische en sociale belangen, inclusief multimodaal centrum bij Schelde-Rijnkanaal.

De economische en sociale belangen van scheepvaart, visserij, recreatie en de waterstaatkundige functie zijn van dien aard dat deze niet mogen worden geschaad. Met name wordt ook aandacht gevraagd voor de ontwikkeling van een multimodaal centrum aan de oostzijde van het Schelde-Rijnkanaal waarnaar thans onderzoek wordt verricht.

Met de systematiek waarbij het huidige gebruik in principe kan worden gehandhaafd en nieuwe ontwikkelingen in de te volgen planologische procedure mede worden getoetst op de gevolgen voor de ornithologische waarden is een evenwichtige afweging van belangen in voldoende mate gewaarborgd.

Inlaag 1887 op Zuid-Beveland/ Braakmankreek in Zeeuws-Vlaanderen

Voeg de binnendijs gelegen gebieden Inlaag 1887 op Zuid-Beveland en de Braakmankreek in Zeeuws-Vlaanderen aan de aanwijzing toe.

De inlaag 1887 is een hoogwatervluchtplaats voor vogels vanuit de Westerschelde. Het gebied is mede van belang voor de kwalificerende soorten Visdief, Kluut, Scholekster en Tureluur en wordt aan de aanwijzing toegevoegd. Het gebied ten oosten van de aanlandplaats van de Westerschelde-oeververbinding krijgt als compensatielokatie een soortgelijke inrichting als inlaag 1887 is vanwege het belang voor vogels eveneens binnen de begrenzing opgenomen.

De Braakman is na het verbreken van de verbinding met de Westerschelde en de aanleg van een industriehaven en bedrijventerrein geïsoleerd van de Westerschelde komen liggen en maakt sindsdien niet langer deel uit van de landschapsecologische eenheid Westerschelde. Er is dan ook geen aanleiding het gebied nu toe te voegen.

Estuarium van de Westerschelde

Laat het gehele estuarium van de Westerschelde onder de aanwijzing vallen en in de monding aan te sluiten op de aanwijzing voor de Voordelta. Grote delen van het voedselgebied van de sterns liggen thans buiten de aanwijzing.

Naar aanleiding van het verzoek zijn de diepere delen van het estuarium die geen onderdeel uitmaken van de vaargeulen (het gebied tussen de 5 en 10 meter -NAP) aan de aanwijzing toegevoegd. Het beschermingsniveau voor de kwalificerende soorten kan daarmee als voldoende worden beschouwd. Ten gevolge van de externe werking die de aanwijzing met zich meebrengt zullen immers ook activiteiten die de ornithologische waarden kunnen aantasten in de vaargeul zelf aan de Vogelrichtlijn getoetst moeten worden.

Thema 7-B Doorwerking

Vaarwater langs Hoofdplaat

Bij voorbaat wordt bezwaar gemaakt tegen een eventuele afsluiting van het Vaarwater langs Hoofdplaat als vaargebied.

In het kader van de aanwijzing als speciale beschermingszone ligt het geenszins in de rede het Vaarwater langs Hoofdplaat af te sluiten als vaargebied.

Gebied 74

Yerseke en Kapelse Moer

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Zeeland en behoort tot de gemeenten Kapelle en Remerswaal. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 480ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij het Staatsbosbeheer en stichting het Zeeuws Landschap.

De speciale beschermingszone Yerseke en Kapelse Moer bestaat uit open graslanden met daarin enkele poelen. Het gebied kwalificeert vanwege de Kolgans.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-A Ornithologische criteria

Beheersovereenkomsten

Voor grote delen van het aan te wijzen gebied zijn al beheersovereenkomsten afgesloten zodat aanwijzing overbodig is.

Bepalend voor al dan niet aanwijzen is of gebieden voldoen aan de ornithologische criteria. In hoeverre al dan niet beheersovereenkomsten zijn afgesloten is van belang in de implementatiefase waarin bezien zal worden hoe de ornithologische waarden zeker gesteld kunnen worden.

Thema 3-E Begrenzing van gebieden

Kanaal door Zuid-Beveland

Het begrensde gebied wordt geheel doorsneden door het Kanaal door Zuid-Beveland; aangezien het Kanaal zelf niet van belang is voor te beschermen vogelsoorten is in feite sprake van twee afzonderlijke gebieden die ieder voor zich aan de aanwijzingscriteria zouden moeten voldoen.

De Yerseke en Kapelse Moer behoren van oorsprong tot één oudlandgebied. Door de aanleg van het Kanaal is dit doorsneden maar het is nog steeds één vogelpopulatie die van beide gebieden gebruik maakt; het Kanaal vormt daarbij geen barrière. Voor de aanwijzing in het kader van de Vogelrichtlijn wordt het gebied dan ook als één landschapsecologische eenheid beschouwd. Evenals bij andere gebieden is er voor gekozen de infrastructuur die feitelijk niet tot de biotoop behoort niet op de kaart te exclaveren. Het bestaande gebruik van het Kanaal kan in principe gehandhaafd blijven.

Thema 5-E Toezicht en beheer

Waterschap betrekken

In verband met het toekomstig peilbeheer in het relatienotagebied wordt verzocht het waterschap in de procedure te betrekken; een eventuele peilverhoging zal de foeragemogelijkheden voor ganzen beperken.

Peilbeheer is en blijft de verantwoordelijkheid van het waterschap; het waterschap is ook uitgenodigd op het voornemen tot aanwijzing te reageren. In een latere fase zal zo nodig, en na afweging van belangen in de daarvoor geldende procedures, worden bezien of aanpassing van het peil gewenst is.

Gebied 75

Zoommeer

Deze speciale beschermingszone, tevens Wetland, is gelegen in de provincies Zeeland en Noord Brabant en behoort tot de gemeenten Tholen en Bergen op Zoom. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 1175 ha. Grote delen van het gebied zijn in eigendom en beheer bij de Staat der Nederlanden en het Brabants Landschap.

De speciale beschermingszone, tevens Wetland, Zoommeer bestaat uit een uitgestrekt zoetwatermeer met drooggevallen of opgespoten platen en oeverzones. Het gebied kwalificeert omdat het behoort tot een van de vijf belangrijkste broedgebieden van de Zwartkopmeeuw. Het gebied kwalificeert tevens vanwege het voorkomen van drempeloverschrijdende aantallen van Krakeend, Slobeend en Kluut. Het belang voor de drie laatstgenoemde soorten laten het gebied tevens in aanmerking komen als watergebied van internationale betekenis op grond van de Wetlands-Conventie.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 3-E Begrenzing van gebieden

Bocht van de Oesterdam

Voeg een recent opgespoten en bedijkt slik in de bocht van de Oesterdam toe aan het aan te wijzen gebied.

Op basis van nieuwe telgegevens en de biotoopbeschrijvingen van de te beschermen soorten is het aan te wijzen gebied verruimd tot aan de Kreekraksluizen; bedoeld gedeelte in de bocht van de Oesterdam valt binnen die uitbreiding.

Oostelijk deel van de Molenplaat

Waarom behoort het oostelijk deel van de Molenplaat niet tot de aanwijzing? Voeg dit deel alsnog aan de aanwijzing toe.

Het oostelijk deel van de Molenplaat heeft in het vigerende bestemmingsplan van de gemeente Bergen op Zoom een recreatieve bestemming en kan zonder verdere planologische procedures in ontwikkeling worden gebracht. Afweging met ornithologische belangen heeft derhalve al plaats gehad en er is geen aanleiding dit deel alsnog binnen de begrenzing op te nemen.

Biotoop van de Molenplaat

De biotoop van de Molenplaat verschilt van de rest van de aanwijzing voor het Zoommeer ook komen hier geen kwalificerende soorten voor.

In de gekozen systematiek worden de landschapsecologische eenheden waar de kwalificerende soorten voorkomen begrensd; gebieden worden eventueel uitgebreid met aanliggende (natuur)gebieden waar soorten uit Bijlage I van de Vogelrichtlijn en/of soorten die voorkomen op de Nederlandse Rode Lijst van Broedvogels. Om die reden is de Molenplaat in de begrenzing opgenomen.

Reservaatsgebieden Ganzengat, Lange Water en Verkorting

Voeg aan de oostzijde van de Auvernepolder gelegen reservaatsgebieden Ganzengat, Lange Water en Verkorting aan de aanwijzing toe.

Het betreft binnendijs gelegen gebieden die thans geen onderdeel meer uitmaken van de landschapsecologische eenheid Zoommeer. De gebieden kwalificeren op zichzelf evenmin zodat er geen aanleiding is deze aan de aanwijzing toe te voegen.

Vaargeul

De vaargeul wordt als drukke scheepvaartverbinding tussen Rotterdam en Antwerpen niet druk door vogels gebruikt. Houd deze vanwege het grote economische belang buiten de aanwijzing.

De vaargeul binnen het Zoommeer is integraal onderdeel van de betreffende landschapsecologische eenheid het Zoommeer en behoort daarmee tot de biotoop van de te beschermen vogelsoorten. Exclaveren van de vaargeul zou overigens geen praktische betekenis hebben omdat in verband met de externe werking van de aanwijzing ook dan ontwikkelingen binnen de vaargeul getoetst zullen moeten worden op de ornithologische effecten. Om die reden is de vaargeul binnen de aanwijzing gebleven. Het huidige gebruik kan in principe worden voortgezet.

Speelmansplaten

De aanwezigheid van een restaurant, speelvoorzieningen, strandje en snelvaargebieden op en rond de Speelmansplaten vormt vanwege het intensieve gebruik in de zomermaanden geen rustige leefomgeving voor de vogels; laat deze delen buiten de aanwijzing.

De op de Speelmansplaten aanwezige bosjes, parkeervoorzieningen en het restaurant zijn buiten de aanwijzing gelaten. De strandjes maken als oeverzone van het Zoommeer integraal onderdeel uit van de biotoop van de te beschermen soorten en zijn evenals het snelvaargebied binnen de aanwijzing gehouden. Het bestaande recreatieve gebruik kan in principe worden gehandhaafd.

Jacht en beheer Molenplaat

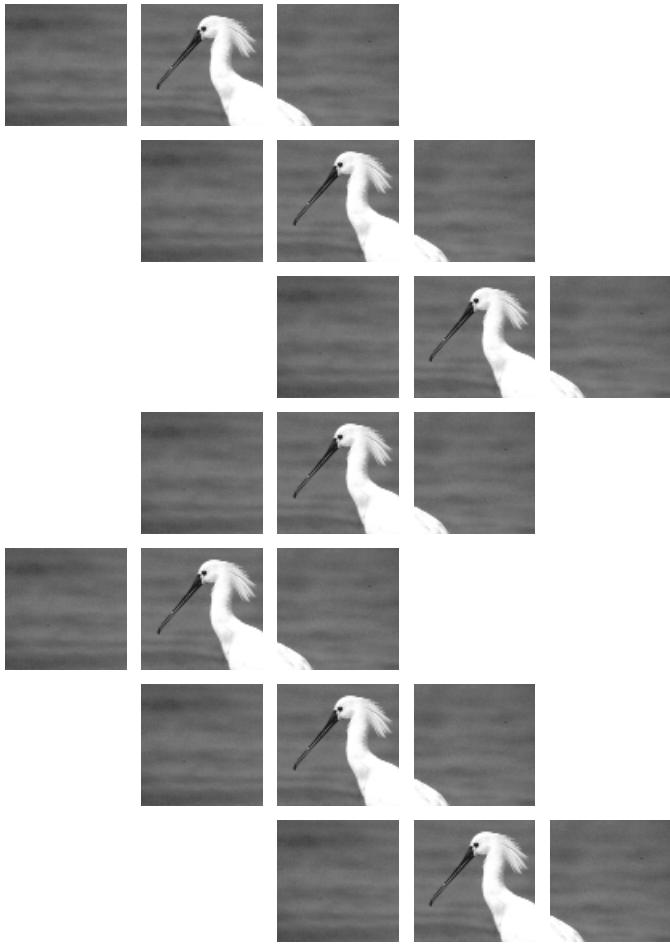
Thema 5-A Jacht

Het jachtverbod dat aanwijzing van de Molenplaat met zich mee brengt frustriert de resultaten van het beheer van vele jaren. Ook het Brabants Landschap wil de jacht op de Molenplaat handhaven.

Na inwerking treden van de Flora en faunawet is de jacht in aangewezen speciale beschermingszones niet meer opengesteld. Dit betreft de jacht op haas, konijn, fazant, houtduif en wilde eend.

De jacht op overige diersoorten is ook buiten aangewezen speciale beschermingszones niet toegestaan, behoudens ontheffingen en vrijstellingen om bepaalde vormen van schade te voorkomen. Van het Brabants Landschap is een dergelijke reactie niet ontvangen. Zie voor het overige onderdeel 5A van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

LNV-regio Zuid

6. Inhoud LNV-regio Zuid

<i>Thema</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Pagina</i>
Gebied 76	Brabantse wal	176
Thema 2-A	Noodzaak aanwijzingen	176
Thema 2-C	Verstreckte informatie	176
Thema 3-A	De ornithologische criteria	177
Thema 3-C	De vijf belangrijkste gebieden	177
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	178
Thema 3-F	De telgegevens van vogels	179
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden	179
Thema 5-F	Beperkingen voor ontgroningen en zandwinning	179
Thema 5-L	Militair gebruik	180
Thema 7-B	Doorwerking	180
Gebied 77	Leenderbos en Groote Heide	181
Thema 2-C	Verstreckte informatie	181
Thema 3-C	Criterium vijf belangrijkste gebieden	181
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	182
Thema 5-A	Jacht	182
Thema 5-B	Landbouwkundig gebruik	183
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden	183
Thema 6-A	Rechtsgevolgen	183
Gebied78	Maasduinen	184
Thema 2-A	Noodzaak aanwijzingen	184
Thema 2-C	Verstreckte informatie	184
Thema 3-A	Ornithologische criteria	185
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	185
Thema 3-F	De telgegevens van vogels	186
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden	187
Thema 6-A	Rechtsgevolgen	187

<i>Thema</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Pagina</i>
Gebied 79	Weerter- en Budelerbergen	188
Thema 2-A	Noodzaak aanwijzingen	188
Thema 2-C	Verstreckte informatie	188
Thema 3-A	De ornithologische criteria	189
Thema 3-C	Criterium vijf belangrijkste gebieden	189
Thema 3-E	De begrenzing van gebieden	189
Thema 3-F	Telgegevens van vogels	190
Thema 5-C	Recreatiemogelijkheden	192
Thema 5-C	Toezicht en beheer	192
Thema 5-G	Beperkingen aan de luchtvaart	192
Thema 6-A	Rechtsgevolgen	192

Gebied 76

Brabantse Wal

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Noord Brabant en behoort tot de gemeenten Bergen op Zoom, Roosendaal en Woensdrecht. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 4900 ha.

De speciale beschermingszone Brabantse Wal bestaat uit een aaneenschakeling van deelgebieden waaronder stuifzanden, heideterreinen, loof- en naaldbossen en vennen. Het gebied kwalificeert vanwege Boomleeuwerik, Nachtzwaluw, Wespendif en Zwarte specht.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 2-A bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 2, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 2-A Noodzaak aanwijzingen

Geen reden voor aanwijzing

De in het Basisdossier aangehaalde literatuur heeft geen enkele betrekking op de Brabantse Wal. Er is dus geen enkel aanknopingspunt om dit gebied aan te wijzen. Gezien de inhoud van IBA94 en de brief van 5 maart 1999 aan de KNJV is er voldoende grond om het gebied Brabantse Wal niet aan te wijzen op grond van de EG-Vogelrichtlijn.

De selectie van de Brabantse Wal is gebaseerd op geactualiseerde vogeltelgegevens. De toelichting op het basisdossier is gebaseerd op de daarin vermelde literatuur. Nederland moet de Brabantse Wal aanwijzen, omdat het één van de vijf belangrijkste gebieden is voor Boomleeuwerik, Nachtzwaluw, Wespendif en Zwarte specht.

Thema 2-C Verstreckte informatie

Onjuistheden

De beschrijving bevat enkele onjuistheden voor wat betreft het oppervlak en de aanwezigheid van de Bruine kiekendief als broedvogel.

De nota van toelichting is nagelopen op correctheid van gegevens en waar nodig aangepast. Blijkens aanvullend vogeltelonderzoek over de jaren 1993-1997 zijn hier geen broedgevallen bekend van de Bruine kiekendief.

Gemeentelijk eigendom

Er is verzuimd te vermelden dat de gemeente Bergen op Zoom eigenaar is van circa 250 ha bosgebied met een in hoofdzaak recreatieve functie.

De tekst van de Nota van toelichting is hierop aangepast.

Thema 3-A De ornithologische criteria

Kwalificatie deelgebieden

-Het noordwestelijk deel van de Brabantse Wal en het waterwingebied bij Ossendrecht voldoen niet aan de criteria door de aanwezigheid van zeer intensieve recreatie.

-Het gemeentelijk bosbezit van Bergen op Zoom en landgoed 'De Heide' voldoen niet aan de criteria, omdat hier intensief wordt gerecreëerd en deze terreinen zodoende niet geschikt zijn voor genoemde broedvogels.

-Mijn grond kwalificeert zich niet op grond van de door LNV gebruikte criteria.

Niet het recreatief gebruik, maar de aanwezigheid van soorten bepaalt de begrenzing van de speciale beschermingszone. In de begrenzing zijn ook het noordwestelijk deel van de Brabantse Wal en het waterwingebied opgenomen vanwege de hier aanwezige Bijlage I-soorten. Hetzelfde geldt voor de gemeentebossen van Bergen op Zoom en landgoed De Heide. Het totale gebied van de Brabantse Wal behoort tot de vijf belangrijkste gebieden voor vier kwalificerende soorten (zie 2A).

Samenhangend gebied

Het gebied bestaat eigenlijk uit twee delen. Ieder deelgebied is een eigen biotoop. Er is geen sprake van een in ecologisch en landschappelijk opzicht samenhangend gebied.

Ondanks de smalle verbinding tussen het noordelijk en zuidelijk deel van de Brabantse Wal is het gebied te zien als een landschapsecologische eenheid. Het gaat om één samenhangend gebied.

Vliegbasis Woensdrecht

Het valt op dat de begrenzing getrokken is met behulp van Vliegbasis Woensdrecht. Hier is sprake van willekeur.

Binnen de begrenzing van de speciale beschermingszone vallen niet de bebouwing en verharding. Daarom zijn gebouwen en infrastructuur niet binnen de begrenzing opgenomen. Om die reden is de Vliegbasis Woensdrecht inclusief gebouwen en startbaan buiten de begrenzing gelaten.

Thema 3-C De vijf belangrijkste gebieden

Meest geschikte gebied

Het noordelijk deel van het gebied, tevens aanvliegroute van de vliegbasis Woensdrecht, kan nooit als het 'meest geschikte gebied' worden aangemerkt.

Ondanks de mogelijke verstoring door vliegverkeer behoort het noordelijk deel van de Brabantse Wal tot het totale leefgebied van de vogels waar de Vogelrichtlijn bescherming voor moet bieden.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Motivering begrenzing

- *Ik vraag me af waarom mijn gebied binnen de begrenzing is opgenomen.*
- *Laat mijn gebied buiten de speciale beschermingszone.*

Gronden zijn binnen de begrenzing opgenomen, omdat zij integraal onderdeel uitmaken van het totale leefgebied van de soorten waar de Vogelrichtlijn bescherming voor moet bieden. Het gaat hier om soorten die kenmerkend zijn voor droge biotopen (zoals Boomleeuwerik en Nachtzwaluw) en natte biotopen (zoals Dodaars en Geoorde fuut). Het landgoed Grote Meer, de Wouwse Plantage, het landgoed Reekesberg, het Moretusbos en de Stoppelberg zijn daarom binnen de begrenzing gehandhaafd.

Gronden die niet tot de biotoop van de kwalificerende Bijlage I-soorten behoren, zijn buiten de begrenzing gebracht. Dit geldt voor het Nudistenterrein Athena, de agrarische gronden ten oosten van Putte/ten noorden van de Grensstraat, en een als 'sport- en recreatieterrein' bestemd gebied (behorend tot het voormalige kloostercomplex St. Marie). De bosgebieden ten oosten van de Plantagebaan (inclusief daarbinnen gelegen agrarische gronden), evenals delen van de Brabantse Wal met de aanduiding 'onveilig gebied' zijn echter binnen de begrenzing gehouden, omdat zij behoren tot het leefgebied van de hier aanwezige Bijlage I-soorten.

Begrenzing te beperkt

Breidt de begrenzing van de speciale beschermingszone uit.

Gronden zijn alsnog binnen de begrenzing opgenomen, wanneer zij behoren tot de biotoop van Bijlage I-soorten. Ook de aanwezigheid van kwalificerende soorten is reden geweest voor aanpassing van de begrenzing. Er is verder gekeken naar de landschapsecologische samenhang met reeds begrensde delen van de speciale beschermingszone. Aan de speciale beschermingszone zijn toegevoegd: landgoed Mattemburg ten westen van de A58, de handgranaatbaan van de Wilhelminakazerne en het oostelijk Moretusbos. Niet toegevoegd zijn de kwelzone ten hoogte van Calfven, de bosgebieden ten oosten van Huijbergen en de landbouwenclave ten noorden van Putte/ten westen van de provinciale weg.

Relatie met de boscultuur

Op mij rust de verplichting het gebied geschikt te maken voor boscultuur (inclusief een herplantplicht), nadat de winactiviteiten zijn voltooid. De grenzen van de speciale beschermingszone kunnen daarna worden aangepast.

Bij het vaststellen van de begrenzing mag geen rekening worden gehouden met economische gevolgen van de aanwijzing.

Om die reden is het waterwingebied binnen de begrenzing opgenomen. Na een monitoring-periode van 10 jaar zal worden bekeken of nieuwe (deel) gebieden kwalificeren en worden aangewezen, danwel niet meer kwalificeren en dientengevolge afvallen, op basis van de gehanteerde criteria.

Thema 3-F De telgegevens van vogels

Nachtzwaluw

De Nachtzwaluw kwam in het verleden voor in de oostzijde van het begrensde gebied. Ik vraag mij af, of dit 12% van de landelijke populatie is.

Recente vogeltelgegevens geven aan dat het totale gebied van de Brabantse Wal circa 13% van de landelijke populatie nachtzwaluwen herbergt. Het belang van de aanwijzing van de Brabantse Wal voor de nachtzwaluw is evident.

Zwarte specht

De gegevens met betrekking tot de Zwarte specht zijn handmatig bijgeschreven in het Basisdossier. Er is bewust geknoeid met het dossier.

In de tabel ontbrak informatie waaronder het rangnummer. Deze informatie is handmatig toegevoegd. De informatie was al wél bekend.

Thema 5-C Recreatiemogelijkheden

Beschrijving recreatie in ontwerpbesluit

Noem in het besluit de aanwezigheid van lange afstand wandel- en -fietspaden, een manege, een golfterrein en de om het gebied gelegen campings.

Het is niet de bedoeling om uitputtend te zijn. Activiteiten zijn in de nota van toelichting globaal vermeld. Het niet uitputtend noemen van de gebruiksfuncties betekent overigens niet dat deze niet als bestaand gebruik worden aanmerkt.

Thema 5-F Beperkingen voor ontgrondingen en zandwinning

Winlocatie steenfabriek

De activiteiten en de locatie van de steenfabriek zijn niet vermeld in de toelichting.

De Nota van toelichting is hierop aangepast.

Thema 5-L Militair gebruik

Militaire laagvliegroute

Voeg onder punt 6 'Militair gebruik' een passage toe met betrekking tot de militaire laagvliegroute.

De suggestie is overgenomen.

Thema 7-B Doorwerking

Beheers- en inrichtingsplan

Het Beheers- en Inrichtingsplan voor het Grenspark De Zoom-Kalmthoutse Heide geeft voldoende invulling aan de verplichtingen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.

Implementatie van beide Europese richtlijnen vindt in Nederland onder andere plaats via de ruimtelijke ordening en, waar nodig, via de Natuurbeschermingswet. De Vogelrichtlijn verlangt een passende beoordeling van toekomstige ontwikkelingen op basis van artikel 6 Habitatrichtlijn. Niet het Beheers- en Inrichtingsplan, maar de vigerende streek- en bestemmingsplannen vormen hiervoor het afwegingskader. De uitvoering van het Beheers- en Inrichtingsplan kan overigens een grote bijdrage leveren aan het verbeteren van de leefomstandigheden van de vogels die in het kader van de Vogelrichtlijn beschermd dienen te worden.

Gebied 77

Leenderbos en Grootte Heide

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Noord Brabant en behoort tot de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca. 2600 ha.

De speciale beschermingszone Leenderbos en Grootte Heide bestaat uit bossen, heidevelden, stuifzand en beekdalen. Het gebied kwalificeert vanwege de Nachtzwaluw.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 5-E bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 5, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 2-C Verstrekte informatie

Aanvullingen/wijzigingen

Ik adviseer de tekst van de toelichting aan te vullen/te wijzigen voor wat betreft de betrokken gemeenten (het gebied ligt ook in de gemeente Cranendonck), het eigendom van gronden (niet alleen Staatsbosbeheer is eigenaar en beheerder, in het gebied liggen ook particuliere gronden en een terrein van het Brabants Landschap), de gebruiksfuncties en de omvang van het aan te wijzen gebied.

De tekst van de nota van toelichting is nagelopen op de juistheid van gegevens en waar nodig gecorrigeerd dan wel aangevuld.

Thema 3-C Criterium vijf belangrijkste gebieden

Boomleeuwerik

U geeft in uw ontwerpbesluit niet aan dat het gebied één van de 5 belangrijkste gebieden in Nederland is voor de Boomleeuwerik. De Boomleeuwerik komt in het gebied niet voor, omdat het gebied bebost is en de vogel een gebied met een open en droog karakter nodig heeft. In een zone van circa 1 km ten zuiden van de weg Leende-Valkenswaard komen nauwelijks boomleeuweriken voor. Ook het deelgebied het Goor is voor deze soort niet van betekenis.

De rangorde was wèl bekend, maar niet vermeld in de toelichting bij het ontwerp-besluit. Het Leenderbos en Grootte Heide scoort op basis van de telgegevens van 1993-1997 als 5e gebied voor de Nachtzwaluw. Uit de vogeltellingen blijkt dat de Boomleeuwerik nog maar sporadisch in het gebied voorkomt. Het behoort daarmee niet langer tot de 5 belangrijkste gebieden voor de Boomleeuwerik.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Natuurkerngebieden

Ten oosten van de Strijper Aa liggen ook belangrijke natuurkerngebieden (Putberg, Kleine en Grote Witsem, De Heide). Ik stel voor de begrenzing hierop aan te passen.

De voorgestelde gebieden liggen afgezonderd. Ze vormen niet één geheel met de rest van het gebied. Opname binnen de speciale beschermingszone ligt daarom niet voor de hand.

Viskweekcomplex

Ik vind dat het OVB viskweekcomplex buiten de begrenzing moet worden gelaten.

Het voorstel is overgenomen.

Particuliere gronden

Laat de aan de rand gelegen particuliere gronden buiten de begrenzing.

Bij de begrenzing is niet primair gekeken naar het eigendom, maar naar de aanwezigheid van soorten en hun leefgebied. Op grond van de door Alterra (INB/DLO) gemaakte biotoopbeschrijvingen zijn de aan de rand van het gebied gelegen particuliere landbouwgronden buiten de begrenzing gebracht.

Infrastructuur

De provinciale weg PW 445, de A2 en de studie naar een derde baan maken dat de begrenzing in de toekomst welhaast zeker zal worden aangepast. Wij verzoeken u daar nu al vast rekening mee te houden. Verder is de goederenspoorlijn als beoogde noordelijke begrenzing al sinds jaar en dag niet meer in gebruik en zelfs al gesaneerd.

Bij de begrenzing van de speciale beschermingszone is geen rekening gehouden met toekomstige plannen voor infrastructuur. Deze moeten worden onderworpen aan een passende beoordeling ex art. 6 Habitatrichtlijn, indien vermoed wordt dat uitvoering ervan significante effecten zouden kunnen hebben op de aanwezige vogelwaarden. De noordelijke begrenzing is aangepast via het toevoegen van een bosgebied ten noorden van het oude spoortracé.

Thema 5-A Jacht

Voorkómen van wildschade

Ik vind dat Staatsbosbeheer het gebied Leenderbos en Grootte Heide moet beheeren en er voor moet zorgen dat er geen schade ontstaat door wild.

Niet alleen Staatsbosbeheer, maar ook particulieren en gemeenten zijn eigenaar/beheerder van het gebied. Iedere eigenaar/beheerder is verantwoordelijk voor de bescherming van de in Europees verband erkende bijzondere natuurwaarden, inclusief beheer en schadepreventie.

Viskwekerij en jacht

Wij hebben een wettelijke taak van een betrokkene tot het produceren van zoetwatervis voor uitzettingsdoeleinden. Elke beperking van de mogelijkheid tot afschot van Fuut, Tafeleend en Kuifeend is niet acceptabel.

Het huidige gebruik kan in beginsel worden voortgezet binnen de bestaande wettelijke kaders. Afschot in het kader van schadebestrijding kan ook in speciale beschermingszones plaatsvinden.

Thema 5-B Landbouwkundig gebruik

Landbouwaspecten

De ontwerptekst vermeldt onder punt 6 (overige gebruiksfuncties) niets over de landbouwaspecten.

De tekst van de nota van toelichting is hierop aangepast.

Thema 5-C Recreatiemogelijkheden

Noemen van voorzieningen

Noem de fietspaden, een wandelroute, de tegen het gebied gelegen visvijvers en de ruitersport in het Leenderbos.

Het is niet de bedoeling om uitpuittend te zijn. De tekst van de nota van toelichting is slechts globaal hierop aangepast.

Visrechten

Neem onder het kopje 'recreatie' op, dat de visrechten van de Tongelreep zijn verhuurd aan de vereniging Dommelvisrechten.

De informatie is opgenomen in de tekst van de nota van toelichting.

Thema 6-A Rechtsgevolgen

Openbare wegen

Ik ben het niet eens met het streven om alle openbare wegen af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer, want voor wie is het gebied dan nog toegankelijk? De gemeenteraad van Leende heeft destijds besloten dat een aantal wegen aan de openbaarheid onttrokken kan worden.

Bestaand gebruik kan in beginsel worden voortgezet. De aanwijzing als speciale beschermingszone verplicht niet tot het afsluiten van openbare wegen voor gemotoriseerd verkeer.

Gebied 78
Maasduinen

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincie Limburg en behoort tot de gemeenten Bergen en Gennep. De oppervlakte van het gebied bedraagt ca 2750 ha.

De speciale beschermingszone Maasduinen is een onderdeel van het rivierduinencomplex ten oosten van de Maas, tussen de plaatsen Gennep en Venlo. Het gebied kent een rijke afwisseling van bossen, heideterreinen, stuifzanden en vennen. Het gebied kwalificeert vanwege Nachtzwaluw, Zwarte specht en Boomleeuwerik.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 2-A bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 2, thema E van de Nota van Antwoord, algemeen deel.

Thema 2-A Noodzaak aanwijzingen

Nieuwe classificatie

Er moet een nieuwe classificatie plaats vinden tegen het belang van alle afzonderlijke gebieden, aangezien de Hamert reeds aangewezen is als speciale beschermingszone.

Het gebied is opnieuw geclassificeerd op basis van het in 1994 en 1998 geactualiseerde Basisdossier van 1989. In de nota van toelichting zijn de gegevens verwerkt uit het SOVON-onderzoek over 1993-1997.

Geen baat bij aanwijzing

De soorten van Bijlage I zijn niet gebaat bij een aanwijzing als speciale beschermingszone. Wel bij een specifiek beheer van bepaalde gebieden en zonering van recreatie.

Nederland is verplicht om gebieden aan te wijzen op grond van de aanwezige kwalificerende Bijlage I-soorten van de Vogelrichtlijn. Beheer en zonering van recreatie kunnen bijdragen aan het behoud van soorten en hun leefgebied. Aanwijzing en beheer staan niet haaks op elkaar, maar vullen elkaar juist aan.

Thema 2-C Verstreckte informatie

Uiterwaarden

De uiterwaarden worden wel in de tekst genoemd, maar zijn niet op kaart aangegeven.

Er is in de tekst geen melding gemaakt van uiterwaarden, maar van gronden langs de Maas. Uit de kaart blijkt dat gronden al dan niet binnen de begrenzing zijn opgenomen (zie ook onder 3E).

Thema 3-A Ornithologische criteria

Noordelijk deel van de Maasduinen

Het noordelijke deel van het gebied voldoet niet aan de criteria en lijkt geënt te zijn om aansluiting te zoeken met het Lange ven. Ik verzoek u de grens te wijzigen.

Het noordelijke deel van de Maasduinen maakt een wezenlijk deel uit van het leefgebied van de in het totale gebied aanwezige Bijlage I-soorten. Er is sprake van een landschapsecologische eenheid.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Inkrimpen van de begrenzing

Ons grondgebied maakt slechts marginaal deel uit van het leefgebied van de vogels. Ik verzoek u daarom ons terrein buiten de begrenzing te houden. Ik stel voor dat mijn tuinbouwbedrijf buiten de begrenzing wordt gehouden.

Gebieden zijn binnen de speciale beschermingszone opgenomen, indien zij onderdeel vormen van het totale leefgebied voor de hier aanwezige Bijlage I-soorten van de Vogelrichtlijn. Bebouwing inclusief kassen maken geen deel uit van de speciale beschermingszone. Het genoemde tuinbouwgebied is daarom thans buiten de begrenzing gelaten.

Uitbreiden van de begrenzing

Breidt de begrenzing van de speciale beschermingszone uit.

De begrenzing van de speciale beschermingszone Maasduinen is aangepast aan de hand van de biotoopbeschrijvingen van IBN/DLO. Gebieden zijn aan de begrenzing toegevoegd op basis van aanwezige soorten en indien zij behoren tot het leefgebied van de kwalificerende soorten. Om die redenen is de speciale beschermingszone uitgebreid met enkele voormalige cultuurgronden, een bosgebied en een voormalige Maasmeander, als natuurgebied ingerichte voormalige landbouwgronden, een voornamelijk uit bossen bestaand gebied ten westen van de N271, cultuurgronden langs het Gelders Kanaal en enkele natte graslanden. Het vervullen van een corridorfunctie en de aanwezigheid van een bever waren geen aanleiding om de cultuurgronden van landgoed Bleyenburg aan de speciale beschermingszone toe te voegen. Ook niet toegevoegd zijn de reservaat- en beheersgronden langs de Maas, de cultuurgronden van de Oostelijke Roobeek en het ruiterterrein van de gemeente Bergen.

Begrenzing nationaal park

De begrenzing van de speciale beschermingszone moet samenvallen met die van het binnenkort uitgebreide Nationaal Park De Hamert/De Maasduinen. Ik stel voor de parkbegrenzing te volgen.

De speciale beschermingszone is begrensd op basis van vogelkundige waarden. Bij de parkbegrenzing hebben ook andere waarden een rol gespeeld. Desondanks volgt de begrenzing van de speciale beschermingszone grotendeels de begrenzing van het Nationaal Park De Maasduinen.

Heukelomse Heide

Een deel van de Heukelomse Heide is geen geschikt terrein voor vogels, omdat er veel economische activiteiten zijn in en aan de rand van het gebied.

De Heukelomse Heide is onderdeel van het leefgebied van vogels waar de Vogelrichtlijn bescherming voor moet bieden. Dit ondanks de mogelijke verstoring door economische activiteiten.

Thema 3-F De telgegevens van vogels

Nachtzwaluw

Recente tellingen verricht door de IVN-afdeling Maas en Niers hebben aangetoond dat er maar één broedpaar van de Nachtzwaluw aanwezig is.

Blijkens de telgegevens van SOVON zijn in de jaren 1993-1997 jaarlijks gemiddeld 31 broedparen nachtzwaluwen in de Maasduinen waargenomen.

Thema 5-C Recreatiemogelijkheden

Wandelen en paardrijden

Dat wandelen en paardrijden worden geschaard onder intensieve recreatievormen, wekt spraakverwarring op.

Bedoeld is te zeggen dat veel mensen het gebied bezoeken voor wandelen of paardrijden.

Noemen van voorzieningen

Noem de in en nabij de speciale beschermingszone gelegen dag- en recreatieterreinen, lange afstand wandel- en -fietspaden alsmede diverse ANWB-fietsroutes.

Het is niet de bedoeling om uitputtend te zijn. De nota van toelichting is globaal hierop aangepast.

Visrechten

Neem onder recreatie op dat de visrechten in het noordelijke puntje zijn verhuurd aan de GVB Gennep. De visrechten van het Leukermeer-plassengebied en het Gelders kanaal zijn verhuurd aan De Vriendschap Noord-Limburg.

Het is niet de bedoeling om uitputtend te zijn, in de nota van toelichting bij het besluit, omtrent het bestaand gebruik in het aangewezen gebied Maasduinen. De achterliggende reden hiervoor is dat in het kader van consistentie een zeer gedetailleerde beschrijving van het bestaande gebruik voor ieder aangewezen gebied (zoals bijvoorbeeld de Veluwe of het IJsselmeer) zou leiden tot zeer lange beschrijvingen. Dit is niet wenselijk. Uw suggesties zijn daarom niet altijd overgenomen.

Thema 6-A Rechtsgevolgen

Groeve Weeze

Door de aanwijzing van het gebied als speciale beschermingszone kunnen de ontwikkeling en de continuïteit van groeve Weeze in gevaar komen.

De huidige bedrijfsvoering van groeve Weeze ondervindt geen extra beperking van de aanwijzing. Het huidige gebruik kan in beginsel worden voortgezet. In geval van een intensivering van het gebruik verlangt de Vogelrichtlijn een passende beoordeling op basis van art. 6 Habitatrichtlijn, indien de plannen significante effecten kunnen hebben voor de te beschermen vogelwaarden.

Gebied 79

Weerter- en Budelerbergen

Deze speciale beschermingszone is gelegen in de provincies Noord Brabant en Limburg, en behoort tot de gemeenten Cranendonck (Noord Brabant), Nederweert en Weert (Limburg). De oppervlakte van het gebied bedraagt ca 3500 ha. De speciale beschermingszone Weerter- en Budelerbergen bestaat uit verschillende deelgebieden waaronder stuifzanden, bossen, moerassen, hoogvenen, beekdal, grasland en akkergrond. Tevens zijn nog enkele 'pingo-ruïnes' aanwezig. Deze gebieden vormen een groot aaneengesloten geheel. Het gebied kwalificeert vanwege de Boomleeuwerik.

Gebiedsspecifieke zienswijzen en antwoorden

Deze gebiedsspecifieke zienswijzen zijn gerangschikt volgens de hoofdstukindeling van de Nota van Antwoord – algemeen deel. Thema 2-A bijvoorbeeld, correspondeert met de behandelde onderwerpen in Hoofdstuk 2, thema A van de Nota van antwoord, algemeen deel.

Thema 2-A Noodzaak aanwijzingen

Aanhouden aanwijzing

De aanwijzing als speciale beschermingszone moet worden aangehouden. Het gebied wordt doorsneden door de spoorlijn Budel-Weert (deel van de IJzeren Rijn). Derhalve dient het gebied niet te worden aangewezen.

Nederland moet gebieden, zoals de Weerter- en Budelerbergen, die kwalificeren op grond van aanwezige vogelsoorten aanwijzen. Bij de aanwijzing mogen andere dan ornithologische belangen niet mee worden gewogen. Bovendien betreft het hier plannen die nog moeten worden verwezenlijkt. Bij de besluitvorming over deze plannen zal de daartoe noodzakelijke toets aan de vogelkundige waarden moeten plaats vinden. Dat de spoorlijn Budel-Weert genoemd wordt als één van de mogelijke tracés voor de IJzeren Rijn, is geen aanleiding om van de aanwijzing als speciale beschermingszone af te zien.

Thema 2-C Verstreckte informatie

Ontwerpbesluit en toelichting

Ik vind het aanwijzingsbesluit en de toelichting te algemeen, waardoor ik niet lezen kan waarom mijn terrein (De Hoort) onder de aanwijzing zou moeten vallen. Ik verzoek u dit in het definitieve besluit aan te geven.

De nota van toelichting gaat niet in op afzonderlijke gebiedsdelen, maar beschrijft de aanwijzing van het totale gebied van de Weerter- en Budelerbergen als speciale beschermingszone. Uit de kaart bij de aanwijzing kunt u aflezen dat uw gebied binnen de grenzen van de speciale beschermingszones ligt.

Thema 3-A De ornithologische criteria

Aaneengesloten gebied

Door de terreinen van de zinkfabriek niet aan te wijzen is er geen sprake meer van een aaneengesloten gebied.

Ondanks het exclaveren van de zinkfabriek is nog wel degelijk sprake van een in landschapsecologisch opzicht aaneengesloten gebied.

Thema 3-C Het criterium vijf belangrijkste gebieden

Motivatie en rangorde

Er is niet vermeld, of het gebied één van de 5 belangrijkste is. U verzuimt aan te geven, waarom het gebied voor de kwalificerende soorten één van de vijf belangrijkste gebieden is en welke rangorde deze hebben.

De rangorde was wel bekend, maar is bij de ontwerp-aanwijzing niet vermeld. De Weerter- en Budelerbergen scoren als 3e gebied voor de Boomleeuwerik. Er is onderzocht hoeveel broedparen boomleeuwerikken gemiddeld per jaar zijn aangetroffen in de Weerter- en Budelerbergen over de jaren 1993-1997. Meer informatie over de kwalificatie van de Weerter- en Budelerbergen vindt u in de toelichting op het besluit.

Meest geschikte gebied

Het gebied kwalificeert niet, omdat het niet als meest geschikte gebied is aangeduid in IBA89.

Het rapport IBA89 is in 1994 en 1998 geactualiseerd. Blijkens de recent verzamelde telgegevens van de jaren 1993-1997 is de kwalificatie op grond van Duinpieper en Nachtzwaluw vervallen, omdat de Weerter- en Budelerbergen niet meer behoren tot de 5 belangrijkste gebieden voor beide voornoemde soorten. Alleen voor de Boomleeuwerik behoort het tot de 5 belangrijkste gebieden.

Thema 3-E De begrenzing van gebieden

Bedrijventerreinen

Het voorgestelde aanwijzingsgebied overlapt deels met reeds bestaande bedrijventerreinen, respectievelijk met reeds in gemeentelijke bestemmingsplannen opgenomen uitbreidingslocaties.

Pas de begrenzing aan voor wat betreft drie reeds bestaande industrieterreinen, een strook van circa 5,6 ha ten oosten van het bedrijf Trespa alsmede ten westen van het bedrijf Allied Sinai.

Genoemde uitbreidingslocaties van bedrijven zijn binnen de grenzen van de speciale beschermingszone gehandhaafd.

Immers, de uitbreiding van bedrijven is gepland op locaties binnen bestaande natuurterreinen. Bovendien is de bestuurlijke besluitvorming over deze bedrijfsuitbreidingen nog niet afgerond. Alle bestaande bedrijfsterreinen zijn thans buiten de begrenzing gelaten.

Gebied De Hoort

Mijn gebied 'De Hoort' sluit niet aan bij de rest van het gebied.

Uw gebied sluit aan op het westelijk deel van het Ringselven dat eveneens in de begrenzing is opgenomen. Het gebied 'De Hoort' blijft binnen de speciale beschermingszone.

Uitbreiding van de begrenzing

Het bevreemdt ons dat de bos- en natuurgebieden Wijffelterbroek, Stramproyerbroek en landgoed Kettinghoeve (een gebied met belangrijke ornithologische waarden) niet zijn opgenomen in het ontwerp-aanwijzingsbesluit.

Genoemde gebieden zijn niet binnen de begrenzing van de speciale beschermingszone opgenomen, omdat zij niet direct hieraan grenzen. Er is dan ook geen sprake van een in landschapsecologisch opzicht aaneengesloten geheel met de wél aangewezen delen van de speciale beschermingszone.

Naam gebied

De naam Weerter- en Budelerbergen is incorrect voor het in procedure gebrachte en aangewezen gebied.

Uw opmerking is in zoverre juist dat een groter deel dan enkel de Weerter- en Budelerbergen in aanmerking komt voor aanwijzing. Aangezien de Weerter- en Budelerbergen in ieder geval binnen de begrenzing liggen, de naam duidelijk is voor wat betreft de geografische ligging van het gebied en het gebrek aan een beter alternatief, is de huidige naam gehandhaafd.

Thema 3-F De telgegevens van vogels

Nachtzwaluw

Het is onbegrijpelijk dat het ontwerpbesluit zich baseert op het voorkomen van de Nachtzwaluw, terwijl slechts 3% van de landelijke populatie hier voorkomt.

Weerter- en Budelerbergen kwalificeert op basis van de Boomleeuwerik. De Nachtzwaluw wordt gerekend tot een overige relevante vogelsoort die mede gebruikt is voor de bepaling van de begrenzing van het gebied. Blijkens recent verzamelde telgegevens over 1993-1997 waren gemiddeld acht paren per jaar hier aanwezig. Dat is landelijk inderdaad geen 3%.

Duinpieper

Door de aanwijzing te baseren op het voorkomen van 2 à 3 paren van de Duinpieper, handelt LNV in strijd met de geboden zorgvuldigheid.

Omwille van de zorgvuldigheid zijn de gegevens geactualiseerd op grond van tellingen uit de jaren 1993-1997. Uit die gegevens blijkt dat de Duinpieper in 1993 nog met twee broedparen in het gebied waargenomen is en daarna niet meer. Specifieke beheersmaatregelen kunnen er echter toe bijdragen dat het aantal exemplaren in de komende jaren kan toenemen.

Andere soorten

Wij hebben sterk de indruk dat de aanwijzing van het gebied gestoeld is op andere soorten dan genoemde.

Alleen de begrenzing, en dus niet de kwalificatie voor aanwijzing, is mede bepaald op basis van de hier aanwezige karakteristieke Bijlage I-soorten en Rode lijst-soorten. De Boomleeuwerik komt niet alleen voor binnen het Defensiegebied, maar onder meer ook op het Maarheezerveld.

Geschikte biotoop

Ik betwijfel of het gebied een geschikte biotoop is voor de soorten.

Recent door IBN/DLO uitgevoerd biotooponderzoek geeft aan dat het gebied een geschikte biotoop is voor de Boomleeuwerik (kwalificerende soort), alsook voor Nachtzwaluw en Roodborsttapuit (karakteristieke Bijlage I-soorten). Het gaat hier om soorten die voorkomen in bos- en (droge) heidegebieden. Daarnaast zijn blijkens recente telgegevens uit de jaren 1993-1997 in het gebied ook soorten waargenomen die kenmerkend zijn voor natte (heide-)gebieden. Dat zijn Geoorde Fuut, Roerdomp, Snor en Zwartkopmeeuw.

Verstoring/verdwijnen van soorten

Het gebied wordt momenteel zeer intensief gebruikt als militair oefenterrein, wandelgebied en landbouwgrond. Het geluidsniveau van deze activiteiten leidt zeker niet tot broedsucces. De aanwezigheid van een militair complex, een schietbaan en de A2 die er dwars doorheen loopt, zijn niet bevorderlijk voor de huidige vogelstand. Uit de provinciale broedvogelkarteringen van Limburg blijkt dat de Ortolaan niet meer voorkomt in de Weerterbergen.

Blijkenstelgegevens over de jaren 1993-1997 heeft een groot aantal karakteristieke Bijlage I-soorten zich in het gebied kunnen handhaven. Slechts Draaihals, Duinpieper en IJsvogel hebben in voornoemde periode nog maar incidenteel (1 of 2 jaar) in het gebied gebroed. De IJsvogel is ook uit andere gebieden verdwenen. Ondanks de mogelijke verstoring is het gebied Weerter- en Budelerbergen een geschikt leefgebied voor diverse vogelsoorten. De vogeltelgegevens bevestigen dat de Ortolaan niet meer in het gebied aanwezig is.

Thema 5-C Recreatiemogelijkheden

Noemen van voorzieningen

Noem in de tekst de lange afstand wandelroute 7.2, ANWB-fietsroutes (2), een beschreven lange fietsroute en de aanduiding van de Weerterbergen als officiële zwemlocatie.

Het is niet de bedoeling om in de Nota van Toelichting bij het besluit, uitputtend te zijn omtrent het bestaand gebruik in het aangewezen gebied Weerter en Budelerbergen. De achterliggende reden hiervoor is dat, in het kader van consistentie, een zeer gedetailleerde beschrijving van het bestaande gebruik voor ieder aangewezen gebied (zoals bijvoorbeeld de Veluwe of het IJsselmeer) zou leiden tot zeer lange beschrijvingen. Dit is niet wenselijk. Uw suggesties zijn daarom niet altijd overgenomen.

Visrechten

Vermeld dat de visrechten van de Zuid-Willemsvaart, het Ringselven, alsmede de Sterkselse Aa en het Sterksels kanaal zijn verhuurd.

De tekst van de Nota van toelichting is hierop aangepast.

Thema 5-G Beperkingen van de luchtvaart

Kempen Airport

In de stukken wordt niet gesproken over de 100.000 vliegbewegingen die boven het gebied plaatsvinden. Onder punt 6 ontbreekt de aanwezigheid van Kempen Airport.

De informatie is deels overgenomen in de Nota van toelichting van het besluit.

Thema 5-E Toezicht en beheer

Toezicht en beheer

In verband met het toekomstig peilbeheer in het relatienotagebied wordt verzocht het waterschap in de procedure te betrekken; een eventuele peilverhoging zal de foerageermogelijkheden voor ganzen beperken.

Peilbeheer is en blijft de verantwoordelijkheid van het waterschap; het waterschap is ook uitgenodigd op het voornemen tot aanwijzing te reageren. In een latere fase zal zo nodig en na afweging van belangen in de daarvoor geldende procedures worden bezien of aanpassing van het peil gewenst is.

Thema 6-A Rechtsgevolgen

Zoeklocaties bedrijvigheid

Niet alleen bestaande bedrijven, maar ook nieuwe zoeklocaties voor bedrijvigheid zoals het gebied tussen de Eindhovenseweg en de spoorlijn (opgenomen in het gemeentelijk structuurplan) worden in hun ontwikkelingsmogelijkheden belemmerd.

Het gebruik van bestaande bedrijven kan in beginsel worden voortgezet. De vraag of er bij de zoeklocaties sprake is van belemmering, kan pas bij de passende beoordeling van plannen op basis van art. 6 Habitatrichtlijn worden beantwoord. Ook economische belangen zullen dan worden meegewogen.

Vliegveld De Kempen

De gevolgen voor de exploitatie van het vliegveld De Kempen komen niet tot uiting. De vogelpopulatie wordt bij een aanwijzing als speciale beschermingszone vele malen groter. Hoe denkt het ministerie de veiligheid van de luchtvaart te waarborgen?

Het huidige gebruik van de luchthaven kan in beginsel worden voortgezet. Via het afgeven van een ontheffing ex art. 10 van de Vogelwet kan de veiligheid van de luchtvaart worden gegarandeerd.

Colofon

Uitgave:

Ministerie van Landbouw,
Natuurbeheer en Visserij
Directie Natuurbeheer
Definitieve versie 24 maart 2000

Redactionele begeleiding en opmaak:

Veerkracht informatieve producties, Rotterdam

Illustraties:

Erwin van Laar, Driebergen
Dienst Landelijk Gebied, Utrecht

